

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

2'nci Toplantı
6 Ekim 2021 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 49 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3854)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

2'nci Toplantı

6 Ekim 2021 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 13.41'de açıldı.

Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 49 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3854), maddeleri üzerindeki görüşmeleri de tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 18.39'da toplantıya son verildi.

6 Ekim 2021 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.41

BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Teklif sahibi, çok değerli milletvekillerimiz, Kıymetli Bakan Yardımcımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 2’nci Birleşimini açıyorum.(*)

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 49 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3854) (**)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gündemimizde (2/3854) esas numaralı Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 49 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır. Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Dün, en son 22’nci maddeyi oylayıp kabul etmiştik.

Şimdi, 23’üncü maddeden devam ediyoruz.

MADDE 23- 213 sayılı Kanunun 234 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabı ve çiftçiler, bu Kanun kapsamındaki belgeleri düzenleme zorunluluğu bulunmayanlara yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları mallar (gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerden satın aldıkları mallar hariç) için işi yapana veya malı satana imza ettirecekleri gider pusulası düzenlerler. Vergiden muaf esnaf için düzenlenen gider pusulası, bu kişiler tarafından verilmiş fatura hükmündedir.”

“Gider pusulası, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen gider pusulası hiç düzenlenmemiş sayılır.

İkinci fıkrada belirtilen bilgileri ihtiva etmeleri kaydıyla;

a) Malın veya hizmetin bedelinin, dördüncü fıkrada belirtilen süre dâhilinde satıcıya; 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka, 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında

* Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

** (2/3854) esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonun 5/10/2021 tarihli 1’inci Toplantı tutanağına eklidir.

Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları veya 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununa göre kurulan Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla ödenmesi halinde, bu kurumlarca düzenlenen belgeler,

b)7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında satın alınan malların gider pusulası düzenlemek zorunda olanlara iade edilmesinde, 6502 sayılı Kanun uyarınca iade edilecek tutarların, (a) bendinde yer alan kurumlar aracılığıyla iadesinde bu kurumlarca düzenlenen belgeler,

c)Bu Kanuna göre belge düzenleme zorunluluğu bulunmayan kamu kurum ve kuruluşlarının, tabi oldukları ilgili mevzuat dâhilinde, yaptıkları işler veya sattıkları mallar için düzenledikleri belgeler,

gider pusulası yerine geçer.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 23’üncü madde, gider pusulasının düzenlenme zorunluluğunun bulunduğu durumlara açıklık getirilmesi ve kamu kurumlarınca düzenlenen belgelerin gider pusulası yerine kabul edilmesine dair.

Bu konuda öncelikle teklif sahibinden bir izahat rica ediyorum.

Buyurun lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkanım, siz ve değerli milletvekili arkadaşlarımızı, bürokratlarımızı, Sayın Bakan Yardımcımı, basınımızın değerli temsilcilerini saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, getirdiğimiz düzenlemeyle gider pusulasının yedi gün içerisinde düzenleneceğini hüküm altına alıyoruz. Bunun yanı sıra malın, alıcı tarafından satıcıya iade edildiği durumlarda satıcının bedeli banka, PTT veya ödeme kuruluşları aracılığıyla alıcıya iade etmesi hâlinde bu aracı kurumların düzenleyeceği dekont gibi kağıtlar da gider pusulası hükmü taşıyacak ve ayrıca, az önce sizin de ifade ettiğiniz üzere, resmi kurumlar tarafından yaptığı işte düzenlenen tahsilat makbuzları veya yazılar bunlar da gider pusulası hükmü altına alınıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Madde üzerinde söz talebi bulunmamaktadır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 24’üncü ve 25’inci madde ilişkili konular olduğu için uygun görürseniz birlikte değerlendireceğiz.

MADDE 24- 213 sayılı Kanunun mükerrer 242 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının birinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraflar eklenmiş, son paragrafında yer alan “tutulması ve düzenlenmesi” ibaresi “tutulması, düzenlenmesi ve ibraz edilmesi” şeklinde ve “tutulmasına ve düzenlenmesine” ibaresi “tutulmasına, düzenlenmesine ve ibraz edilmesine” şeklinde değiştirilmiş, son cümlesine “çalışanları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile elektronik defter, belge ve kayıtların oluşturulması, imzalanması, iletilmesi ve saklanması hususlarından herhangi biri için hizmet verme konusunda yetkilendirilenlerin ortak, yönetici ve çalışanları” ibaresi eklenmiştir.

“Elektronik defter berati, elektronik ortamda tutulan defterlere ilişkin olarak, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen standartlara uygun bilgileri içeren ve Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından onaylanmış elektronik dosyayı ifade eder.

“Elektronik muhasebe fişi, şekil hükümlerinden bağımsız olarak Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen standart ve içeriğe uygun olarak elektronik ortamda düzenlenen, imzalanın, muhafaza ve ibraz edilebilen muhasebe fişine ait elektronik kayıtlar bütünüdür.”

MADDE 25- 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendine “ortamlarında saklanması” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya ibraz edilmesi” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu iki madde, elektronik defter beratı ile elektronik muhasebe fişine ilişkin tanımların kanuna eklenmesine ilişkin.

Şimdi, teklif sahibinden izahat rica ediyorum.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, getirdiğimiz teklifle elektronik defter uygulamasında kullanılmakta olan berat ve elektronik muhasebe fişinin tanımlarını kanun metnine ekliyoruz. Ayrıca aynı zamanda, elektronik defter ve belgelerin oluşturulması, imzalanması, iletilmesi ve saklanması hususlarında herhangi biri için hizmet verme konusunda yetkilendirilen ortak yönetici ve çalışanlar vergi mahremiyetine ilişkin hükümler kapsamına alınmaktadır.

25’inci maddede de Hazine ve Maliye Bakanlığınca tutulması ve düzenlenmesi zorunluluğu olan defter ve belgelerin mükellefler tarafından elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla ibraz edilmesine ilişkin izin verme veya zorunluluk getirme yetkisinin verilmesini teklif ediyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddelerle ilgili söz talebi var mı acaba? Yok.

24’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

25’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, biz kabul etmesek reddedilecekti.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Eşit sayılar var zaten.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Niye kabul etmeyeceksin ki? Zaten desteklediğiniz maddeler yani.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Muhalefet kabul etti bu maddeyi.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hayır, toplumun yararına olan şey...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, “mesela” diyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Ya, getirdiğiniz konuya sahip çıkın.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ben de “mesela” diyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayınız yok, sayınız. Bize muhtaç olduğunuz için söylüyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Getirdiğiniz meseleye sahip çıkın arkadaşlar, işin esası bu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Muhabbet olsun diye söylüyorum, Garo’yla iletişim sağlayalım diye söylüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, değerli arkadaşlar, Komisyon olarak genel anlamda desteklenen bir metin, o açıdan da daha rahat bir çalışma düzenimiz var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “AK PARTİ’nin burada olmasına gerek yok.” diyorsunuz yani.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İzleyen 2 madde, 26 ve 28’inci maddeler, birbiriyle ilişkili. ikisini uygun görürseniz topluca görüşeceğiz.

MADDE 26- 213 sayılı Kanunun 261 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“9. Alış bedeli.”

MADDE 28- 213 sayılı Kanuna 268 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Alış bedeli:

MADDE 268/A- Alış bedeli, bir iktisadi kıymetin satın alma bedelidir. İktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi ile ilgili diğer giderler alış bedeline dâhil değildir.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Alış bedelinin değerlendirme ölçüleri arasına alınması ve tanımının kanun metnine eklenmesi konusunda bu 2 madde.

Bu konuda da yine izahat için teklif sahibine söz veriyorum.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Başkanım, yine bu maddelerde alış bedelinin bir değerlendirme ölçüsü olarak kanuna eklenmesini teklif ediyoruz. Diğer maddede de alış bedelinin tanımını ve kapsamını belirliyoruz. Alış bedeli nedir? Bir iktisadi kıymetin satın alma bedelidir, iktisadi bir kıymetin iktisap edilmesiyle ilgili diğer giderler alış bedeline dâhil edilmez. Bu maddede de tanımını ifade etmiş oluyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok kuru kuruya anlattınız, bir örnek verin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, mesela örnek verelim, iktisadi kıymetin alımı için bir kredi mükellefi gitti, krediye başvurdu, kredi çekti, krediyle iktisadi kıymeti aldı; bu iktisadi kıymetin alışında kredinin faizlerini alış bedeline eklemiyoruz. Kredinin bu faizini finansman gideri olarak maliyetine yansıtıyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – Alış bedeline ekliyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Eklemiyoruz, alış bedeline eklemiyoruz, finansman gideri olarak maliyetine ekliyoruz. Zaten alış bedeliyle alakalı bir şey yoktu daha, alış bedelini yeni getiriyoruz ya biz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Alış bedeli” yeni bir kavram olarak ekleniyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Daha önce nasıldı?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yeni kavram olarak getiriyoruz yani alış bedeli... Her şeyin tanımını yapmışız, bir tek alış bedelini yazmamışız, teknik bir düzenleme diyebiliriz buna da.

ERHAN USTA (Samsun) – Uygulaması ama böyleydi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, böyleydi uygulaması, uygulamada sıkıntı yok, tanım olarak getiriyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, söz talebi yoktur.

26’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

28’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 27- 213 sayılı Kanunun 262 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Aşağıda sayılan giderler de maliyet bedeline dâhil edilir.

a) İktisadi kıymetin iktisap edilmesi veya değerinin artırılması ile doğrudan ilgili; gümrük vergileri, gümrük komisyonları, yükleme, boşaltma, nakliye ve montaj giderleri,

b) İktisadi kıymetin iktisap edilmesi veya değerinin artırılması ile doğrudan ilgili; resim ve harçlar, noter, tapu, mahkeme, değer tespiti, danışmanlık, komisyon ve ilan giderleri,

c) İktisadi kıymetin finansmanında kullanılan kredilere ait faiz giderleri ve bunlara ilişkin kur farklarının; emtiada emtianın stoklara girdiği tarihe kadar, diğer iktisadi kıymetlerde ise iktisadi kıymetin envantere alındığı hesap döneminin sonuna kadar olan kısmı ile söz konusu kredilere ilişkin giderler (Faiz giderleri ile kur farklarının diğer kısımlarını maliyet bedeline ithal etmekte veya genel giderler arasında göstermekte mükellefler serbesttirler),

ç) İktisadi kıymetin stoklara veya envantere alındığı tarihe kadarki depolama ve sigorta giderleri,

d) Gayrimenkullerde mevcut bir binanın satın alınarak yıkılmasından ve arsasının tesviyesinden mütevellit giderler.

Gayrimenkullerle doğrudan ilgili olması şartıyla, bunların envantere alındığı hesap dönemi sonuna kadar alınan hibeler maliyet bedelinden indirilir.

İktisadi kıymetin (emtia hariç) iktisap edilmesi veya değerinin artırılması ile ilgili olan özel tüketim vergisi, indirilemeyecek katma değer vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi ile kaynak kullanımını destekleme fonunu maliyet bedeline ithal etmekte veya genel giderler arasında göstermekte mükellefler serbesttirler.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 29- 213 sayılı Kanunun 270 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 30- 213 sayılı Kanunun 273 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, 27,29 ve 30’uncu maddeler, bu 3 madde maliyet bedelinin tanımlanmasına ilişkin. Bu konuda yine topluca bir görüşme daha anlamlı görünüyor.

Teklif sahibinden öncelikle tabii bir izahat rica ediyoruz.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, 27’nci maddede maliyet bedelinin nelerden oluştuğu tek tek sayılıyor zaten maddede. Maddede maliyet bedeline zorunlu ve ihtiyari olarak dahil edilmesi gereken unsurlar detaylı olarak belirleniyor. Diğer maddeler, işte, 29’uncu madde ile 27’nci madde birleştiği için ortadan kalkıyor. 30’uncu madde de yürürlükten kalkmış oluyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi var mı bu konuda?

Sayın Usta, buyurun, lütfen

ERHAN USTA (Samsun) – Daha önce, bu enflasyon düzeltmesinden önce maliyet bedeli artırımı vardı sistemde, o kaldırılmıştı enflasyon düzeltmesiyle birlikte. Burada “maliyet bedeli” tanımı geliyor da maliyet bedeli artırımına ilişkin yeni getirilen bir şey var mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – TÜRMOB’un bu konuda bir görüşü var galiba.

Buyurun TÜRMOB Başkanı.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Vekilimiz de sordu “Yeni gelen bir şey var mı?” diye. Yeni gelen bir şey var aslında. Yine, kanunla ilga edilen yani kaldırılması düşünülen 272’nci maddede daha önceden “Tapu harçlarının noter masrafları ve benzeri giderler ister maliyete eklenir, ister gider yazılır.” denilmekteydi. Yapılan bu düzenlemeyle “Tapu harçları ve noter masrafları maliyete eklenmek zorundadır.” deniliyor. Gider yazılamaz artık bundan sonra. Bu anlamda işletmelere yeni bir vergi yükü oluşturuluyor diyebiliriz bu çerçevede.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Abdullah Bey’e bir söz verelim, bu konuda bir izahat yaparsa...

Buyurun.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Burada ÖTV’yle ve KDV’yle ilgili husus şu: Bunlarda daha önceden sadece gayrimenkuller gibi değerlendirilen iktisadi kıymetler için gider yazmak ya da maliyet eklemek konusunda ihtiyarilik vardı. Artık demirbaş eşya gibi maliyet bedeliyle değerlendirilen diğer iktisadi kıymetler için de bu ihtiyarilik geldi. Bu da aslında işletmeler üzerindeki vergi yükünü hafifleten bir düzenleme.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Orada bir denge oluşmuş oluyor.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI – Evet aynen öyle oldu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

Başka bir söz talebi...

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Güzel bir şey işletmelerin vergi yükünün hafifletilmesi aslında, işte, etki analizi... Arkadaşlar çok teşekkür ettiler ben de teşekkür ettim Gelir İdaremize ama buralarda da etki analizi dokümanında herhangi bir şey göremiyoruz. Yani bunlara bir şey söylemek lazım. En azından bir vergisel yükü düşüreceğimizi söylemek lazım hesap edilemezse bile. Etki analizine bakarsanız orada bunlarla ilgili raporda bir şey yok. Yani onları da, bundan sonraki dokümanları çıkarmak lazım. Yani biz şundan rahatsız değiliz. Biz zaten firmalarımızın yüklerini hafifletelim, mümkün olduğu kadar rekabet gücünü artıralım ama mesela buralarda bir sürü şey yaptık böyle, hakikaten ne kadar bir vergi yükünde azalma oldu, buna ilişkin hiçbir fikrimiz yok değil mi?

Peki, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Buyurun lütfen Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, son anda dâhil oldum toplantıya ancak Gelir İdaresi Daire Başkanımızın açıklamasını dinledim. Şundan neden vazgeçiliyor acaba: Şimdi, bu teklif alış bedelini tarif ediyor, Vergi Usul Kanunu’nun değerlendirme hükümleri arasında olmayan alış bedelini oraya yazıyor. Esasında 279’uncu maddede alış bedeline yapılan bir atıf var ama tanımı yoktu. O, doğru bir düzenleme, bir sonraki maddede onu görüreceğiz, 28’inci maddede. Yalnız, iktisadi kıymetin, gayrimenkullerin iktisabı sırasında ödenen harçlar eskiden –eskiden derken hâlen mevzuata göre- ister maliyet bedeline dâhil edilebilir, isterse gider yazılabilirdi. Şimdi bundan vazgeçiliyor. Bu ihtiyarılığı yine devam ettirsek uygun olmaz mı? “Bunu maliyet bedeline dâhil etmekle vergi yükü azalıyor.” mu dendi, ben mi yanlış anladım? O konuda da bir açıklama istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Abdullah Bey, buyurun.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI – Efendim, burada esasında maliyet bedeli, sizin de bildiğiniz üzere, birkaç maddeye dağılmış durumda Vergi Usul Kanunu’nda çünkü maliyet bedeliyle değerlendirilen birden fazla iktisadi kıymet var ve bir kısmı, özel olarak o maliyet bedeline eklenecekler ilgili maddede yazılmış. Burada biz bir yeknesaklık sağlayalım, maliyet bedelinin ne olduğunu ve bu maliyet bedeline dâhil olan unsurlar ve olmayan unsurları bir tedvin tarzı olarak tek bir maddenin içerisine alalım istedik. UFRS ve TFRS kısımlarına da baktık bu maliyet bedeli konusunda. Bunların hepsini bir araya getirirken bu gayrimenkuller ya da maliyet bedeliyle birlikte

değerlenenlerin maliyetleriyle doğrudan ilgili olan hususların yani örneğin komisyon gideri, nakliye; bunlar esasında doğrudan bu maliyet bedelinin daha doğrusu iktisadi kıymetin teminiyle ilgili olan hususlar; o nedenle bunların maliyet bedeline eklenmesi yönünde bir düzenleme yaptık.

Vergi yükünü azaltan kısım şurası: Şu an ÖTV sadece gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetler açısından bir ihtiyarilik durumunda, maliyet ya da gider yazma konusunda ama diğer, örneğin, demirbaş iktisabında burada bir ihtiyarilik yok. Bu düzenlemeyle, maliyet bedeliyle değerlendirilen gayrimenkuller dışındaki diğer iktisadi kıymetler için de bir ihtiyarilik geliyor. Aslında orada bir rahatlama durumu söz konusu. Bugün doğrudan gider yazamadıkları, bu, indirimine izin verilmeyen KDV ya da özel tüketim vergisini doğrudan gider yazabilecek artık mükellefler.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ama gayrimenkul iktisabında ödenen tapu harcı bundan sonra...

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI – Maliyet bedeline dâhil edilecek.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – ...bu teklifin yasalaşmasından sonra gider yazılamayacak maliyet bedeline dâhil edecek.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI – Yani bu şekilde kabul edilirse.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yani bu ihtiyarılığı korumak lazım bence. Teknik olarak yani “Maliyet bedeli nedir?” diye tanımlarsak o malın iktisap bedeli artı iktisap sırasında ödenen diğer giderler, vergi vesaire diye tanımlayabiliriz. O tanıma uygun olabilir bu yapılan düzenleme ama vergi sisteminde de öteden beri böyle bir kolaylık mükellefe sağlanmış. Yani sen bak mali tablolarına, işletmenin durumuna; ister maliyet bedeline dâhil edip amortisman ayır bundan, istersen gider yaz. Böyle bir kolaylığı devam ettirmekte yarar var diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Başka söz talebi yok gördüğüm kadarıyla.

27’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

29’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

30’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

31’inci ve 52’nci maddeler birbiriyle ilişkili görünüyor; bunlar, enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşmadığı dönemlerde yeniden değerlendirme yapılabilmesini sağlamaya ilişkin maddeler.

MADDE 31- 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin başlığı “Enflasyon düzeltmesi, yeniden değerlendirme oranı ve yeniden değerlendirme:” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ç) Tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri (kollektif, adi komandit ve adi şirketler dâhil, (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında söz konusu fıkranın (I) numaralı bendinde yer alan şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltmesi yapanlar ile kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilenler hariç), (A) fıkrasında yer alan enflasyon düzeltmesi yapma şartlarının gerçekleşmediği hesap dönemlerinin sonu itibarıyla, bilançolarına dâhil bulunan amortisman tabi iktisadi kıymetlerini (bu niteliklerini

korudukları müddetçe sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilenler hariç) ve bunlar üzerinden ayrılmış olup bilançolarının pasifinde gösterilen amortismanları aşağıda belirtilen şartlar doğrultusunda yeniden değerleyebilirler.

1.İktisadi kıymetlerin maliyet bedellerine eklenmiş bulunan (iktisadi kıymetlerin aktifleştirildiği hesap dönemine ilişkin olanlar hariç) kur farkları ve kredi faizleri (bunlara isabet eden amortismanlar dâhil) yeniden değerlendirme kapsamına girmez.

2.Yeniden değerlemede, iktisadi kıymetlerin ve bunlara ait amortismanların, bu Kanunda yer alan değerlendirme hükümlerine göre tespit edilen ve değerlemenin yapılacağı hesap dönemi sonu itibarıyla yasal defter kayıtlarında yer alan değerleri dikkate alınır. Amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda, yeniden değerlemeye esas alınacak tutar bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

3.İktisadi kıymetlerin (2) numaralı bende göre tespit edilen değerleri ve bunlara ilişkin amortismanların, yeniden değerlemenin yapılacağı yıla ait olan yeniden değerlendirme oranı ile çarpılması suretiyle yeniden değerlendirme sonrası değerleri bulunur.

Yapılacak değerlemede yeniden değerlendirme oranı olarak (B) fıkrasında belirtilen oran dikkate alınır. Kendilerine özel hesap dönemi tayin olunan mükellefler için, özel hesap döneminin başladığı takvim yılına ait oran esas alınır.

Geçici vergi dönemleri itibarıyla yapılacak değerlemede esas alınacak yeniden değerlendirme oranı, bir önceki yılın Kasım ayından başlamak üzere; 3, 6 ve 9 uncu aylarda bir önceki 3, 6 ve 9 aylık dönemlere göre Türkiye İstatistik Kurumunun Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksinde meydana gelen ortalama fiyat artış oranı esas alınmak suretiyle belirlenir.

4.Yeniden değerlendirme neticesinde iktisadi kıymetlerin değerinde meydana gelen değer artışı, yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin her birine isabet eden değer artışı ayrıntılı olarak görünecek şekilde, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir. Değer artışı, iktisadi kıymetlerin yeniden değerlendirme sonrası ve yeniden değerlendirme öncesi net bilanço aktif değerleri arasındaki farktır. Net bilanço aktif değeri, iktisadi kıymetlerin bilançonun aktifinde yazılı değerlerinden, pasifte yazılı amortismanların tenzili suretiyle bulunan değeri ifade eder. İktisadi kıymetler için amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda söz konusu değer, bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

5.İktisadi kıymetlerini bu fıkra kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutan mükellefler bu kıymetlerini, yeniden değerlendirme sonrasında bulunan değerleri üzerinden amortismanına tabi tutmaya devam ederler. Yeniden değerlemeye tabi tutulanların her birine isabet eden değer artışları ile bunların hesap şekilleri amortisman kayıtlarında ayrıntılı olarak gösterilir.

6.Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarının, sermayeye ilave edilme dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen kısmı, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur. Sermayeye eklenen değer artışları, ortaklar tarafından işletmeye ilave edilmiş kıymetler olarak kabul edilir. Bu işlemler kâr dağıtımı sayılmaz.

7.Yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması (satış, devir, işletmeden çekiş, tasfiye gibi) halinde, bunlara isabet eden pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları aynen amortismanlar gibi muameleye tabi tutulur.

8. Her yılın yeniden değerlendirme oranı ancak o yıla ait değerlemede nazara alınabilir. Yeniden değerlemenin herhangi bir yıl yapılmamasından veya değerlendirme oranının düşük uygulanmasından dolayı daha sonraki yıllarda geçmiş dönemlere ilişkin yeniden değerlendirme yapılamaz.

9. Hesap dönemi içinde aktive giren iktisadi kıymetler için aktive girdiği hesap döneminde, yeniden değerlendirme yapılmaz.

10. Yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin elden çıkarılmasından önce (A) fıkrasında belirtilen enflasyon düzeltmesi yapılmasına ilişkin şartların oluşması halinde, anılan fıkranın (7) numaralı bendi uyarınca enflasyon düzeltmesi yapılır. Söz konusu bent gereği öz sermaye kalemlerinin düzeltilmesinde bu madde kapsamındaki yeniden değerlendirme değer artış fonu öz sermayeden düşülür. Ayrıca mezkûr değer artış fonunun sermayeye ilavesi nedeniyle oluşan sermaye artışları sermaye artışı olarak dikkate alınmaz ve enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.

11. (A) fıkrası uyarınca enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların olduğu dönemlerde, bu fıkra uyarınca yeniden değerlendirme yapılmaz. Anılan fıkroda belirtilen enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşmadığı ilk hesap döneminden itibaren, bu fıkra hükümleri uyarınca yeniden değerlendirme uygulamasına devam olunabilir. Bu durumda iktisadi kıymetlerin yeniden değerlemesine esas değerler olarak, enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş son bilançoda yer alan değerler dikkate alınır. Bu değerlerin tespitinde, iktisadi kıymetler için amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda, bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılır.

12. Bu fıkra kapsamında yeniden değerlendirme yapılan hesap döneminden sonra (A) fıkrası uyarınca enflasyon düzeltmesi şartlarının yeniden oluşması durumunda, bu fıkra hükümlerine göre yeniden değerlemeye tabi tutulmuş olan iktisadi kıymetler ile bunlara ilişkin amortismanlar düzeltilmiş son değerleri dikkate alınarak enflasyon düzeltmesine tabi tutulur.

13. Yeniden değerlemenin herhangi bir yılda yapılmaması durumunda, sonraki hesap dönemlerine ilişkin olarak bu fıkra kapsamında yeniden değerlendirme yapılabilir.

14. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 52- 213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 32- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla mükerrer 298 inci maddeye eklenen (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlendirme yapabilecek olan mükellefler, anılan fıkra uyarınca ilk kez yeniden değerlendirme yapacakları hesap döneminden önceki hesap döneminin sonu itibarıyla bilançolarına kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortismanla tabi diğer iktisadi kıymetlerini (bu niteliklerini korudukları müddetçe sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler hariç) aşağıdaki şartlarla yeniden değerleyebilirler.

a) Yeniden değerlemede, taşınmazlar ile amortismanla tabi diğer iktisadi kıymetlerin ve bunlara ait amortismanların, bu Kanunda yer alan değerlendirme hükümlerine göre tespit edilen ve bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası uyarınca ilk kez yeniden değerlendirme yapılacak hesap döneminden önceki hesap döneminin sonu itibarıyla yasal defter kayıtlarında yer alan değerleri dikkate alınır. Amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda, yeniden değerlemeye esas alınacak tutar bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

b) Taşınmazlar ve amortismanla tabi diğer iktisadi kıymetlerin (a) bendine göre tespit edilen değerleri ve bunlara ilişkin amortismanların yeniden değerlendirme oranı ile çarpılması suretiyle yeniden değerlendirme sonrası değerleri bulunur.

Yapılacak değerlemede esas alınacak yeniden değerlendirme oranı olarak;

1 . Bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasına göre enflasyon düzeltilmesine tabi tutulan;

i)En son bilançoda yer alan taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler ile bunların amortismanları için, anılan maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, söz konusu bilançonun ait olduğu tarihi takip eden aya ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

ii)En son bilanço tarihinden sonra iktisap edilen taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler ile bunların amortismanları için, anılan maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, bunların iktisap edildiği ayı izleyen aya ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

2. Daha önce Kanunun geçici 31 inci maddesinin;

i)Birinci fıkrasında yer alan tarihe kadar yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanları için, mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, 2018 yılı Mayıs ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

ii)Yedinci fıkrasında yer alan tarihe kadar yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler ile bunların amortismanları için, mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yapılacak yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerinin, 2021 yılı Haziran ayına ilişkin Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunan oran,

dikkate alınır. Bu bent uyarınca dikkate alınacak Yİ-ÜFE ibaresi; Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) değerlerini, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) değerlerini ifade eder.

c) Yeniden değerlendirme neticesinde taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin değerinde meydana gelecek değer artışı, yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin her birine isabet eden değer artışları ayrıntılı olarak gösterilecek şekilde, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir. Değer artışı, taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin yeniden değerlendirme sonrası ve yeniden değerlendirme öncesi net bilanço aktif değerleri arasındaki farktır. Net bilanço aktif değeri, taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin bilançonun aktifinde yazılı değerlerinden, pasifte yazılı amortismanların tenzili suretiyle bulunan değeri ifade eder.

Taşınmaz ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerini bu madde kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutan mükellefler bunları, yapılan yeniden değerlendirme sonrasında bulunan değerleri üzerinden amortismanına tabi tutmaya devam ederler.

Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarı üzerinden %2 oranında hesaplanan vergi, yeniden değerlendirme işleminin yapıldığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar bir beyanname ile gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine beyan edilir ve ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir. Bu fıkra kapsamında ödenen vergi; gelir ve kurumlar vergisinden mahsup edilmez, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Beyanın zamanında yapılmaması ya da tahakkuk eden verginin süresinde ödenmemesi halinde bu madde hükümlerinden faydalanılamaz.

Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarının, sermayeye ilave edilme dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen kısmı, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur.

Yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmaz ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması halinde, pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları, kazancın tespitinde dikkate alınmaz.

Bu madde kapsamında yeniden değerlendirme sadece bir kez, bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası uyarınca yapılacak yeniden değerlendirme öncesinde olmak üzere yapılabilir. Bu madde kapsamında yeniden değerlendirme yapmakla birlikte yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden sonraki hesap dönemi için mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlendirme yapmayan mükellefler, daha sonraki dönemlerde mezkûr fıkra kapsamında yapacakları yeniden değerlemede tekrar bu madde kapsamında yeniden değerlendirme yapamazlar.

Bu madde kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutulan taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin elden çıkarılmasından önce bu Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası uyarınca yeniden değerlendirme yapılmadan mezkur maddenin (A) fıkrası gereğince enflasyon düzeltilmesi yapılmasına ilişkin şartların oluşması halinde, bu madde gereğince oluşan değer artışı fonu özsermayeden düşülmek suretiyle mezkûr madde uyarınca enflasyon düzeltilmesi yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öncelikle, maddelerle ilgili bir izahat talep ediyoruz.

Buyurun lütfen Uğur Bey.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, Başkanım, 31’inci maddeyle mükelleflere amortismanına tabi iktisadi kıymetlerini yeniden değerlendirme imkânı getiriyoruz, 1/1/2022 tarihinden sonra. 52’nci maddede de, 31/12/2021 tarihine kadar yapılacak değerlemeler için yani 2005 yılından sonraki iktisadi ATİK’lere yeniden değerlendirme imkânı getiriyoruz yüzde 2 oranında, 31/12/2021 sonuna kadar, bu 52’nci maddeyle.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Uğur Bey, biraz daha detaylı anlatman lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biraz daha detay verelim. Teknik arkadaşlar da verebilir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam, ben bir cümleyle ifade edeyim.

Şimdi, diyelim ki 2005 yılında bir iktisadi kıymetiniz var bilançonuzda, amortismanına tabi kıymetiniz var, bilançonuzda kayıtlı; 31/12/2021 tarihine kadar bunu güncellemek istiyorsunuz. Yani diyelim ki 100 bin lira gözüktüyor bilançonuzdaki bu değer ama şimdi baktığınızda değeri diyelim ki 1 milyon olmuş, örnek vereyim. Şimdi, bunu buraya taşıırken, güncellerken yüzde 2 vergiyle size, mükelleflerimize bunu güncelleme imkânı getiriyoruz; 2005 yılından itibarenki değerlerle beraber, 2005 yılından itibaren.

Sayın Başkanım, 31’inci maddede de bundan sonra, 1/1/2022 tarihinden sonra bilançosunda kayıtlı amortismanına tabi iktisadi kıymetler ve yeniden sıfır alacak ATİK’lere ait değerlere yeniden değerlendirme imkânı getiriyoruz, 1/1/2022’den sonra.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vergisiz olarak...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vergisiz olarak, sıfır vergi, sıfır vergi.

1/1/2022’den sonra sıfır ve yeniden değerlemede vergi oranı yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama o yıla dair yeniden değerlendirme yapılacak, geçmişe dönük yapamayacak.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Geçmişe dönük şöyle: Geçmişte bilançonda kayıtlı değerler üzerinden tekrar yeniden değerleyeceksin. Yani kaç para şimdi değer ne mesela? 100 bin liralık benim bir iktisadi kıymetim var mı? Var. Bunu ben değerlemedim bugün, gene 100 bin lira olarak duruyor bilançomda, 31/12/2021’in sonuna geldim, bunu yeniden değerlemek istiyorum artık. Tabii, yeniden değerlemeyi TÜİK’in belirlemiş olduğu oranlar dâhilinde... Ne yapacaksın? 100 bin lira üzerinden yeniden değerleyeceksin ama biz sana diyoruz ki: “Bak bu 100 bin lira değilse, 1 milyonsa, gel bunu şimdi değerle, 1 milyona getir; 31/12/2021 sonunda bunu 1 milyon olarak tekrar vergisiz olarak değerle.” diyoruz. Anlatabildim mi?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Vergi var ama değil mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, bakın, çok net bir şey söylüyorum: “31/12/2021 tarihine kadar bilançonuzda kayıtlı amortismanı tabii iktisadi kıymetleri yeniden değerlemek isterseniz -ki bu imkânı getiriyoruz, değerleyebilirsiniz ama- yüzde 2 vergi vermek kaydıyla bunu değerleyebilirsiniz.” diyoruz. Ancak 31’inci maddede de 1/1/2022 tarihinden sonra yeni alacağın amortismanı tabi iktisadi kıymetler dâhil ve bilançodaki amortismanı tabi iktisadi kıymetler dâhil, o günkü 31/12/2021 tarihi değerleriyle beraber 31/12/2021 tarihinden sonra değerlemek istersen vergisiz olarak onu TÜİK’in belirlemiş olduğu yeniden değerlendirme oranıyla değerlendirme imkânı getiriyoruz. 2022’den sonra vergisiz, 2022’ye kadar olanın tamamı vergili, 2021’in sonuna kadar olanın tamamı vergili.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Görüşleri ve soruları alalım şimdi.

Sayın Paylan söz istedi, buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çok net bir şey aslında.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, o bölümü anladım ama diyelim ki bu yıl sonuna kadar yurttaş değerlemedi yani 2005 yılında...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 100 liralık aldı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – ...100 liralık bir makine aldı, şimdiki değeri 1 milyon lira; 100 bin lira kaldı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 1/1/2022’den sonra cezalı olarak mı değerlendirecek, nasıl olacak?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır. 100 bin lira üzerinden...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama diyelim ki değerlemek istiyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerlemek istiyorsa...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani bunu bir seferlik bir af gibi mi düşünüyorsunuz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, nasıl değerleyeceksin? Mesela 100 bin lirayı değerle şimdi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, onu söylüyorum işte. Hani bunun bir rayiç değeri vardır.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yeniden değerlendirme oranı...

Şimdi, yeniden değerlendirme oranını ben kafama göre, “Bu 100 bin lira, şimdi 1 milyon oldu, ben 1 milyon üzerinden değerlendireyim.” diyemezsin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama yılbaşına kadar imkân veriyorsun yüzde 2 verip. “Yılbaşına kadar 100 bin lirayı 1 milyon yapabilirsin” diyorsun yüzde 2 vererek.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam ama “Yüzde 2 ver.” diyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam ama “Yılbaşından sonra bu imkânı vermiyorum.” diyorsun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yüzde 2... Ama eskiden şey yapıyorduk, vergisini vermek kaydıyla...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani yüzde 2 hakkı yine devam edecek öyle mi yılbaşından sonra?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey, teknik arkadaşlardan da bir izahat alalım.

Abdullah Bey, buyurun.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI – Efendim, birbiriyile bağlantılı 2 madde var: Bir tanesi kalıcı madde, kalıcı madde 1/1/2022 tarihinden sonra mükelleflerimize ihtiyari olarak amortismanla tabi iktisadi kıymetlerini o yıl için açıklanan yeniden değerlendirme oranıyla vergisiz olarak değerlendirme imkânı veriyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onu anladık.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI - Geçici maddesi bu kalıcı maddeyle birlikte olarak uygulanacak ve en son enflasyon düzeltilmesinin uygulandığı tarih olan 31 Aralık 2004 tarihi ile yani 1/1/2005’le bu ihtiyari yeniden değerlemenin yapılacağı tarih aralığındaki kısım için, eğer bu kısımlar da güncellenmek istenirse... Böyle bir zorunluluk yok, isterse mükelleflerimiz yurt içi ÜFE oranındaki değişimi dikkate alarak, yüzde 2 vergi ödeyerek 3 taksitte bu değerleri, örneğin 1/1/2022’ye getirebilecek. İsterse arayı kapatır, yüzde 2’yle ihtiyari yeniden değerlendirme yapar; isterse arayı hiç kapatmaz, mevcut değeri neyse onunla yeniden değerlemeyi vergisiz olarak yapar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani 1/1/2022’de bitmiyor bu olay.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sonra da hakkı devam ediyor.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu yüzde 2 hakkı ne zamana kadar? Sınırsız olarak devam ediyor.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI – İlk kez kullanacağı zaman.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İlk kez kullanırsanız limiti yok yani onu demek istiyorum.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu ara hakkı istediği zaman kullanabilir, yüzde 2’yi vermek şartıyla.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi anladım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Erhan Bey, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Tabii, şimdi, bu konu aslında önemli bir konu ve firmalarımız açısından da son derece aslında sorunlu bir konu. Tabii, şu anda önümüzde şöyle bir sıkıntı var, burada elimizi daraltan: Daha önceden, işte, bu “af” falan dediğimiz yasalarda buna ilişkin bir düzenleme yapılmış olması, oralardan bir kısım bunun üzerinden vergi almış olmamız. Aslında bu, baktığınız zaman, normal bir ekonomide bir firmanın hakkı olan bir şey. Geçmişte, enflasyon düzeltilmesinden önce -giriş konuşmamda da bunu ifade etmiştim, genelini konuşurken de- enflasyon düzeltilmesi gelmeden önce, birtakım enstrümanlarımız

vardı, değil mi? “Son giren ilk çıkar.” diyordun, bir miktar kendisini koruyordu firma. Ondan sonra, ne vardı? İşte, yeniden değerlendirme, şu anda getirdiğimiz yeniden değerlendirme imkânı geçmişte vardı, işte maliyet bedel artırımı vardı; sistemde bir miktar, hani, firmalar enflasyona karşı kendisini koruyordu.

Şimdi, enflasyon düzeltilmesi getirdik, bunların tamamını kaldırdık,. Enflasyon düzeltilmesinin şartları neydi? İşte, son üç yılda yüzde 100 ve tek yılda da yüzde 10 muydu? Ondan sonra, o şartlar da bir 2004’te gerçekleşti, daha sonra da bu şartlar gerçekleşmedi. Fakat şimdi endekse bakıyorsunuz, 2003, 100 bazlı olan yurt içi ÜFE endeksi bugün 740’a gelmiş yani nasıl söyleyelim? O gün bir şeyin değeri 100’s’e, bugün aslında enflasyonu gerçek şeyine getirmiş olsak “740” yazmamız lazım.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Artmış.

ERHAN USTA (Samsun) – 7 kat artmış. Bir şekilde bu imkânı kullanmamış olan firmalar da bundan dolayı zarar gördü.

Şimdi, tabii, hani firmalara bir anlamda kıyak gibi geçmişte işte “Yüzde 2 ver, yüzde 5 ver.” falan deyip artırımlar yaptık şu anda bir tane o pencere açık, en son çıkarılan kanun çerçevesinde.

Şimdi, ben şunu sormak istiyorum: Yani 2022’den sonra yıllık bazda herhangi bir vergi ödemeksizin getirdiğimiz sistemi geriye doğru niye yüzde 2’yle geçiriyoruz yani niye yüzde 2 yatırıyım ben? Yani bunun bir mantığı varsa... 2022’den sonra, hani, yıllık bazda yapacağı zaman herhangi bir vergi istemiyoruz.” Yeniden değerlendirme yapabilirsin.” diyoruz. “Geçmişte yapılmamış, geçmiş hadi telafi edelim.” dediğim zaman benden firma olarak vergi isteniyor. Bir defa, bu çelişkinin giderilmesi lazım. Bu zorluğu biliyorum; kanunla almaya başlamamız, geçmişte almış olmamız ama bence buna bir çözüm bulmamız lazım. Yani firmaları bu anlamda bence sıkıntıya sokan bir şey, burada bir şey var yani bu sefer de şöyle çelişki olacak tabii, almamış olsan öbür yaptığın uygulama... Ama sistem açısından baktığımızda hani öbürü kural dışı bir şey, arızı bir şey -her ne kadar bizde gelenekselleşmiş olsa da- arızı olanla paralel yapmak yerine sistemle paralel yapmamız gerekir diye düşünüyorum. Dolayısıyla bu sıkıntı var yani bu sıkıntı beni rahatsız ediyor. Şimdi, yani “Yüzde 2’yi almayın.” desek o olmuyor, işte mevcut bir kanunla alıyorsun veya işte bundan üç ay öncekiler vermiş, 600 milyon lira buradan para tahsil edilmiş; bu çelişkiyi nasıl çözeceğiz, onu anlayamadım, bir.

İkincisi, sorum şu bir de: Parça parça yapma imkânı var mı? Mesela amortismanı tabi iktisadi kıymetler, taşınmazlar için bunu yapacağız ya mesela fabrikadaki şeylerim var, onlara yapıp makinelerime kamyonlarıma veya bilmem neyime yapmayabilir miyim? Bütün iktisadi kıymetler için mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Abdullah Bey, buyurun.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI – Efendim, orada bir sınırlama yok yani istediğinin değerini güncelleyebilir; sizin söylediğiniz gibi, bir kısmını yapıp bir kısmını yapmamayı tercih edebilir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir kısmını daha sonra yapabilir mi?

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI – Şöyle: İhtiyari yeniden değerlendirme o yıl kullanılmazsa o yıla ilişkin olarak sonraki yıllarda geriye dönük o kullanılmaz, geçmişteki uygulaması da böyleydi. 1983-2003 arasındaki uygulamada da... Yani bir hak veriyoruz, o hak o dönem kullanılmadıysa sonraki yıl ancak o yılın yeniden değerlendirme oranı kadar bunu artırabilir, bir öncekini ekleyemez.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “2004-2021...” İstedığı zaman kullanabilir dedi Gelir İdaresi Başkanımız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İlk başlama olarak.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI – Oradaki nokta da şu...

ERHAN USTA (Samsun) – Siz yani sürekli maddeyle getirdiğimiz...

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI – Sürekli maddeyi ilk kullanacağı zamana endekslenmiş durumda geçici madde. Örneğin, 2022’de ihtiyari yeniden değerlendirme başladı, mükelleflerimiz bunu kullanmayı tercih etmedi, 2023’te de tercih etmedi, 2024’te ilk kez ihtiyari yeniden değerlemeyi yapacaksa yüzde 2 ile 2005’ten 2024’e kadar getirme hakkı var, zaten o arayı vermezsek haksızlık olur.

ERHAN USTA (Samsun) – Onu biliyorum, o var, oradaki sorum da şu, parça parçanın devamı sorusu şu: Mesela 2022 yılında makinelerim için yaptım ama yüzde 2’yle yaptım, geriye dönük her yılı yaptım, 2022’ye kadar da yaptım. Diğerleri için de 2024’te yapmak istediğimde o hakkımı kullanmış mı oluyorum, yoksa bunu her taşınmaz ve iktisadi kıymet için ayrı ayrı mı düşüneceğiz?

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI - Her iktisadi kıymet için ayrı ayrı değerlendirmenin daha doğru olduğunu düşünüyorum. Yazım da aksi bir yoruma çıkmıyor, bir kısıtlama yok orada.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Hamzaçebi...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Teklifin tümü üzerindeki görüşlerimi ifade ederken bu konuya değinmiştim. İşletmenin aktifinde kayıtlı taşınmazlar ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler için bir yeniden değerlendirme imkânı son yapılandırma yasasıyla getirilmişti, o yasa uyarınca da yüzde 2 oranında bir vergi ödemek suretiyle bu yeniden değerlendirme fonlarının işletmeden çekilebileceği de düzenlenmişti.

Şimdi, o düzenleme burada kalıcı hâle getiriliyor. Bunun önemli yanı şu: Artık enflasyon hayatımızda kalıcı olarak yer alacaktır. Sayın Cumhurbaşkanının, yürütme organının enflasyonu indirme diye bir hedefi yoktur, enflasyon artık hayatımızda kalıcı olarak yer alacağına göre buna uygun bir kalıcı düzenleme yapalım.” denmektedir, yeniden değerlemenin mantığı budur.

Bu madde 1963 yılında bizim sistemimize girmiştir, 1963 tarihli 205 sayılı Kanun’la, Vergi Usul Kanunu’nda yeniden değerlendirme düzenlemesi yapılmıştır. Bu düzenleme 2003 yılına kadar gelmiştir. 2003 yılında 5024 sayılı Kanun’la bu yürürlükten kaldırılarak “enflasyon düzeltmesi” adı altında mükerrer 298’inci madde düzenlemesi yapılmıştır. O zaman şöyle açıklanmıştı, madde tartışmalarına, gerekçesine bakıldığında bu görülecektir: “Enflasyon artık vardır, enflasyon nedeniyle işletmelerin mali tablolarındaki rakamlar aşınmıştır, değişmiştir. Dolayısıyla bu tabloları güncellemek lazım, mükellefe de bir imkân tanımak lazım, enflasyon nedeniyle durup dururken vergi ödemesinler, haksız bir vergi ödemesinler diye.” O maddeye göre, arka arkaya üç yılın enflasyonu, birikimli enflasyonu yüzde 100’ü aşarsa enflasyon düzeltmesi uygulamaya girecektir; bu yüzde 100’lük oranı yüzde 35’e kadar indirmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. Yani Cumhurbaşkanı karar alıp buradaki yüzde 100 oranını yüzde 35’e indirdiği anda arka arkaya üç yılın enflasyonu yüzde 35’i geçmiş olacağı için mükellefler enflasyon düzeltmesini yapabileceklerdir. Arka arkaya üç yılın enflasyonu artık -resmî enflasyonu söylüyorum- yüzde 45’lerden, 50’lerden aşağı değil. Böyle bir imkân varken, daha doğrusu böyle bir yasal olanağı kanun koyucu, kanun, iktidarın, Cumhurbaşkanının önüne koymuşken bunu kullanmayıp da neden yeniden değerlendirme müessesesi Vergi Usul Kanunu’nda yeniden ihdas ediliyor?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bitirmedim Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Pardon, bitirdiğinizi zannettim.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sağ olun.

Yani ben bunu aslında teknik olarak bürokrat arkadaşlara sormuyorum, onların bu konuda yapacağı bir açıklama yok. Onlar daha evvel Yeniden Yapılandırma Yasası’nda yer aldığı şekliyle yine yüzde 2 oranında vergi alınmak suretiyle bu düzenlemeyi kalıcı hâle getiriyorlar. Şimdi, enflasyonun cevabını bürokratlar vermez, teklif sahibi arkadaşımız belki verecektir. Şimdi, sayın teklif sahibi arkadaşımız, Sayın Aydemir...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Diğer görüşleri de aldığımız da... Notunu alsın Uğur Bey.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Aydemir, bu önerinizle “Enflasyon artık inmeyecektir.” itirafında bulunuyorsunuz, buna uygun bir düzenleme yapıyorsunuz.

Hayırlı olsun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – TÜRMOB’un bir görüşü var galiba.

Buyurun.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Önce kısa bir açıklama yapmak isterim.

Birincisi: Sayın Vekilim Erhan Usta da “Yüzde 2 paralı vardı neden şimdi tekrar parasıza dönüyor?” dedi, belki onunla ilgili... Yüzde 2 paralı da 2004’ten 2021’in sonuna kadar yani 2004 tarihli maliyeti 2021’in veya geçici 32 maddeyle 2022’nin, 2023’ün, 2024’ün sonuna kadar taşıma imkânı veriliyor. Bu önemli, o yüzden yüzde 2 vardı.

İkincisi: Paralı da ÜFE oranında artış vardı, ÜFE oranında artış yani daha yüksek oranda yeniden değerlendiriliyor, kalıcı hâle getirilen yeniden değerlendirme oranında artış var; farkı bu.

Üçüncüsü de -bence hepsinden önemli- kalıcı hâle getirilen yeni yeniden değerlendirme, 31’inci maddeyle yapılan düzenlemenin (7)’nci bendi hükmü. Burada diyor ki: “Oluşan değer artışları satış anında amortisman gibi dikkate alınır yani bu değer artışı satış anında vergilendirilir.”

Şimdi, yeniden değerlemenin 2 temel amacı vardır aslında. Birincisi: Enflasyon etkisiyle bozulan aktif güçlendirmek dolayısıyla öz kaynağı güçlendirmek. İkisi de enflasyon etkisiyle oluşan fiktif kârların vergilendirilmesini önlemektir. Yani burada yapılan düzenlemeyle kalıcı yeniden değerlendirme fiktif kârların vergilendirilmesini engellemiyor, aynen amortisman gibi tabi tutularak satış anında vergilendirilmesini sağlıyor. Fiktif kârı yine vergilendiriliyor, sadece öz kaynakları güçlendiriyor ama yüzde 2’yle yapılan yeniden değerlemedeki oluşan değer artışı satış anında vergilendirilmiyor. O anlamda arasında ciddi farklar var ama kurulan sistematik bu çerçevede değerlendirildiğinde gayet doğru bir sistematik olduğunu düşünüyoruz ama kalıcı yeniden değerlendirme, getirilen yeniden değerlendirme -tekrar söylüyorum- oluşan değer artışı satış anında vergilendiriliyor dolayısıyla fiktif kârlar vergilendirilmiş oluyor.

Son olarak da bu tür düzenlemelerde -biz yıllardır ifade ediyoruz- sadece bilanço esasına göre defter tutanlar bu tür avantajlardan; yeniden değerlendirme, şüpheli ticari alacak karşılığı veya yenileme fonu gibi haklardan yararlanabiliyorlar. Biz, işletme hesabı esasına göre defter tutanlar ile serbest meslek kazancı elde edenlerin de bu haklardan yararlanması gerektiğini öneriyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, siz söz istediniz mi tekrar?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben tam sözümü kullanamamıştım, ben bir cümle etmiştim sonra benden sözümü aldınız Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben mi aldım?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani sözü tekrar vermediniz daha doğrusu, ben konuşamamıştım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kusura bakmayın.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, aslında TÜRMOB temsilcimizin söylediği şeyi soracaktım ben de, iyi oldu açıklaması ama bunun biraz daha altını çizmek -kayıtlara doğru düşün- diye anlamak istiyorum.

Şimdi 2 şey var soracağım.

Bir: “31/12/2021’e kadar yüzde 2, sonrasında ücretsiz, parasız yol.” diyorsunuz ama bu hakkı kullanmayanlara “24’te yaparsa 22’yi, 23’ü de alırım.” diyorsunuz. Yani bunu niye böyle diyorsunuz? Yani niye 21’i milat kabul edip de “Öncesi ücretli, sonrası ücretsiz yola geçin.” diyorsunuz? Bunu merak ediyorum, bunu soruyorum. Yani illa bitirsin diye mi, bu üç ayda bir gelir elde edelim mantığıyla mı bakıyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Notlara alalım, topluca cevaplayalım lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İkinci soracağım soru... Yani adaletsiz bir durum onu söylemek istiyorum. Birilerine bedava, birilerine kullanmadı hakkı diye paralı oluyor. O anda kullanamayabilir, bir yıl sonra kullanır yani sonrası ücretsiz olmalı eğer hakkaniyetse. Bunun mantığını anlamak istiyorum, niçin böyle yapıyorsunuz?

İkinci soracağım şey şu: TÜRMOB temsilcimiz de söyledi; şimdi, şirketler gayrimenkuller de alıyorlar, özellikle gayrimenkul şirketleri de var ve bunlar için yeniden değerlendirme çok önemli bir konu. Çünkü mesela bir şahıs bir ev alsın diyelim ki 500 bin liraya, beş yıl içinde 2 milyon liraya satsa Maliyemiz doğrudan yazıyı yazıyor, vergisini alıyor; bu beş yıllık gayrimenkul vergisi anlamında. Şimdi, şirketlere de böyle bir imkân veriyorsunuz ve gayrimenkul şirketleri de var, pek çok şirketin hani fabrikası, arsası, şusu busu değerlendiriliyor. Şimdi, bunlara yeniden değerlendirme hakkını vereceksiniz yüzde 2’yle veya sonrasında bedava ama TÜRMOB temsilcimizin söylediği şey şu -doğru mu anlıyorum diye tekrar sizden görüşünüzü kayıtlara geçsin diye istiyorum- bu yeniden değerlemeyi bilançoda işleteceksiniz, şirket bunu teminat, şu bu olarak kullanılabilecek ama satmaya kalkarsa, diyelim ki 1 milyon liraya bir ev aldı veya fabrika aldı, 5 milyon liraya çıktı, bunu satmaya kalkarsa siz bu aradaki vergisini almaya devam edeceksiniz. Yani bilançodaki değeri esas almayacaksınız, aldığı bedel üzerinden yeniden değerlemeye tabi tutup bunun üzerinden vergi alacaksınız diye anlıyorum, doğru mu anlıyorum? Bu önemli bir konu çünkü böyle olmazsa herkes şirket kurar, hiç kimse şahıs üzerine gayrimenkul almaz değil mi? Yani yeniden değerlendirme imkânı da verilmiştir, bu anlamda yeniden değerlendirme hakkını burada kullanır. Bunu da teyit ederseniz iyi olur yoksa çok kötüye kullanma imkânı da olur.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Erhan Bey, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, TÜRMOB Genel Başkanımızın açıklamasından sonra, tabii, ben bu detayı bilmiyordum, arkadaşlar ne kadar farkındalar onu da bilmiyorum da. Yani bu kalıcı olanda, satış anında kalıcıda vergilendirme var, diğer yüzde 2’likte vergilendirme yok. Öyle mi Başkanım, siz öyle mi değerlendiriyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Abdullah Bey, siz mikrofonun olduğu yere geçerseniz... Soruları alabildiniz mi?

ERHAN USTA (Samsun) – Kalıcı olanda... Bu önemli tabii. Yani değerlendiriyorsunuz da TÜRMOB Genel Başkanımız, kalıcı olanda, 31’inci maddeyle getirdiğimiz sistemde “Değerlendirilmiş şeyin satışı durumunda; onların, o iktisadi kıymetin satışında fiktif bir vergilendirme olacak.” diyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Abdullah Bey’den bir teknik açıklama dinleyelim.

ERHAN USTA (Samsun) – “Ama diğer tarafta olmayacak.” diyor. Bu soruya cevap verirsiniz. Ben biraz söz almamak için hemen bitireyim.

Şu görüşünüze katılmıyorum yalnız: “ÜFE”yle yapınca yüksek, yeniden değerlendirme oranıyla yapınca düşük.” diye bir şey olmaz; o, enflasyonun seyrine göre değişir. İkisi de on iki aylık enflasyondur. Kimi aylarda bakın, aralık on iki aylık ÜFE yüksektir, kimi aylarda ekim on iki aylık ÜFE yüksektir. Biri on ay, biri on iki ay değildir. Ondan dolayı 2 sistemde birisi şöyle yüksek artıyor, birisi düşük artıyor diyemeyiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Abdullah Bey, buyurun.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI – Efendim, şimdi, geçici 31 uygulaması ilk kez Vergi Usul Kanunu’na 2018 yılında ekleniyor. 2018 yılında çok kısa süreli olarak yeniden değerlendirme imkânı veriliyor. Bunun peşine, 7326 sayılı Kanun’un 11’inci maddesiyle de bu yılın içerisinde bu imkân tekrar yine belirli bir süre için getiriliyor. Bu 2 maddenin yazılış ve uygulama şekli de geçici madde mahiyetinde; dolayısıyla oradaki yaklaşımlar bir manada süreklilik arz etmeyen, mükelleflere geçici olarak verilen bir hak niteliğinde. Bizim yeniden değerlemeyi kalıcı olarak öngördüğümüz madde, 63’te ilk kez vergi hukukumuzla giren mekanizmayla aynı. O gün de bu şekilde değerlendiriliyordu çünkü bu herkese verilmiş bir hak yani sürekli bir uygulama, geçici bir uygulama değil. O nedenle, bu ikisinin birbirinden farklılaşması bana göre de doğal olan ki 205’e 63’te yazılırken de bu böyle yazılmış, 2003’e kadar da böyle uygulanmış.

Değer artış kazançlarıyla ilgili de şunu söyleyebiliriz: Bireysel olarak mükellefler taşınmaz alış satışı yaptıklarında eğer enflasyon oranında yani ÜFE oranındaki değerlendirme, fark yüzde 10’un üzerindeyse bugün normal, bireysel vatandaşların da alış bedellerini, zaten değer artış kazancına esas alınacak olan değerleri yukarıya güncelleme imkânları Gelir Vergisi Kanunu’nda zaten var. Yani burada gerçek usulde vergilendirilmeyen, sadece bireysel olarak bir taşınmaz almış satmış bir kişi için de eğer arada bir ÜFE oranında yüzde 10’dan farklılık varsa onların alış bedelleri de değerlendiriliyor; dolayısıyla ödeyecekleri vergiler de aşağıya iniyor. Bizim geçici madde 31 uygulamamızda da burada da gayrimenkul ticareti yapan yani onlar için; gayrimenkul, emtia mahiyetinde olan şirketler bu yeniden değerlemenin zaten kapsamında değil. Yani yeniden değerlendirilecek olan şey amortismanı tabi iktisadi kıymet yani alıp satmadığı, duran varlıklarına kaydettiği, onun için sürekli kullandığı gayrimenkul mahiyetinde olan gayrimenkuller burada değerlendiriliyor. O anlamda da bir...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani fabrika binası.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI - Aynen öyle.

Dolayısıyla söylediğiniz gibi bir haksız durumun ortaya çıkma imkânı yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Fabrika binası değerlendirilir.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI ABDULLAH KARABOYACI - Fabrika binası değerlendirilir ama o fabrika binası onun sabit kıymeti yani onu alıp satmıyor, o emtia değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sabit kıymet ve demirbaş ayrı, emtia ayrı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama doğru anlamak istiyorum, onun için soruyorum, beş yıl önce bir fabrika binası aldınız 1 milyon liraya, şimdi yeniden değerliyorsunuz, 10 milyon lira diyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mikrofona konuşursanız kayıtlara geçer.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Fabrika binası 10 milyon liraya çıktı, değerledim 31/12/2020’de, 10 milyon lira diyorum ve 10 milyon liraya sattım 1/1/2022’de; vergi verecek miyim vermeyecek miyim, ben bunu soruyorum.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Yüzde 2’yle değerledik.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, yüzde 2’yle kurtarıyorsunuz yani fabrika 10 milyon liraya satılacak. Tamam, yüzde 2 ödeyip 9 milyon lira rantımı temize çıkarıyorum, doğru mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Abdullah Bey, sen soruları dinlersen memnun olurum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben beş yıl önce bir fabrika binası aldım 1 milyon liraya, şimdi 10 milyon liraya güncelliyorum ve 10 milyon liraya satıyorum, fabrikadan 1 lira vergi verecek miyim vermeyecek miyim? Yüzde 2 vergi de verdim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl yapalım, bir taraftan hem “Vergi almayın.” diyorsun Sayın Paylan?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Allah Allah! Ranttan niye vergi almayalım ya?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Az önce dediniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, ranttan niye vergi almayalım? Rant yemiş, bir sanayi bölgeleri var, rant yiyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Satmadığını farz edelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sattı. Ranttan niye vergi almayalım?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yeniden değerlemenin amacı ne?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır “Vermeyecek.” diyorlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu soruya kim cevap verebilir?

Gelir İdaresi Başkanım, siz cevap verin, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Yani biz bu geçici 31’i yaptığımızda da burada tartışmalar oldu, hatta bana bir sürü telefon geldi: “Ya, siz bu değerlemeyi yaptırıp yüzde 2 ödettiyorsunuz ama işte maliyeti dikkate aldırmyorsunuz.” diye. Neden? Çünkü şöyle: Muhasebede aktifte diyelim 10 liralık demirbaş var, bunun birikmiş amortismanı var. E, bu muhasebe olarak yani değerlendirme yaptığımız zaman hem birikmiş amortismanı hem demirbaşı çarpmıyor muyuz, sattığımızda da birikmiş amortismanı ters kayıt yapıp maliyetten düşmüyor muyuz? Dolayısıyla vergileniyor. Yani ikisinde de vergileniyor, benim o şekilde bir yaklaşım...

TÜRMOB MEVZUAT KURULU ÜYESİ ALİ GÜVEN – Daha önce değer artışı vergisi vermiyordu, bir önceki kanunda.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yüzde 2, o haktan yararlanmanın bedeli.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz almadan lütfen konuşmayalım.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Bir de şöyle: Şimdi, bunun o kadar çok komplikasyonu var ki; arsa olduğunda arsada birikmiş amortisman yok, arsayı değerlendirirsen dolayısıyla -eski uygulamada- arsada avantajın oluyor yani değerlemeden kaynaklanan kâr vergilenmiyor ama amortisman tabi bir şey olursa açıkta amortisman var, aktifte o var, hem amortisman çoğalıyor hem de birikmiş çoğalıyor, satarken ters kayıt yaptığında bu sefer birikmiş amortismanla değerlediğin için o avantajdan, satıştaki kazanç avantajından faydalanamıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam arsa değeri, 1 milyon liralık arsa 5 milyon oldu; değerledi, yüzde 2 verdi.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Maliyet olarak dikkate alınıyor, faydalanıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama satarsa satış vergisi vermeyecek.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Aynen, arsada öyle oluyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bu konuda biraz daha örneklerle bir bilgi notu hazırlayalım sayın vekillerimize yani çok da fazla derinleştiremeyiz artık tartışmayı. Uygulamaya ilişkin hususlarla ilgili bir bilgi notuyla, bazı örneklerle birlikte sayın vekillerimizi bilgilendirelim.

TÜRMOB, söz mü talep ediyorsunuz?

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Tam bu örnek üzerinden...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arsa üzerinden gitsek.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Aslında şöyle: Siz 1 milyon dediniz, arsa veya arazi, boş arsa olmasın ama o amortisman tabi olmaz, tehlikeli olur, 1 milyon liralık bir bina olsun, bunun da 200 bin lira birikmiş amortismanı olduğunu söyleyelim. Şimdi, 1 milyonu yüzde 2'yle değerledik, 10 milyon yaptık yani ÜFE'ye göre 10 kat artırdık, birikmiş amortisman 200 bin liraydı ya, onu da değerledik, 2 milyona çıktı o da. Buradaki değer artışı ikisi arasındaki fark. Ne kadar değer artışı? 8 milyon. 8 milyon üzerinden yüzde 2'yi ödedik, bitti. Şimdi 10 milyona sattık; 10 milyona satarken de ben -sadece buradaki 8 milyon değer artışı, pasifindeki o fon duruyor yüzde 2'yle yaptığımda- satış kaydı yaparken 10 milyon bankama giriyor, 10 milyon yazdım borç hanesine, birikmiş amortismanı yazdım 2 milyon, 12 milyon oldu. Neyi çıkarttım? 10 milyon liralık bir mal çıkarttım, 2 milyon kâr ettim sadece. Ama 2004'teki tarihî maliyetiyle bugüne kadar getirmenin bedelini... Yani 8 milyondan yüzde 2 aldım burada ama bu zaten sayın vekilim, hem geçici 31'de hem de geçici 32'de böyle yazıyor "Satış anında vergilendirilmez. Bekir üstadın bahsettiği vergilendirilen birikmiş amortisman çünkü birikmiş amortisman da yeniden değerlendiriliyor, o anlamda doğru 2 milyon liralık kâr ettim. Ama şeyde, kalıcının düzenlenmesinde "Oluşan değer artışı satış anında vergilendirilir." deniliyor; bu farka dikkat çekmek istedim ben sadece.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arsa da niçin bu durum söz konusu değil? Ya, bu açıdan korkunç bir şey.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arsada değer kazancı var ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, artık karşılıklı konuşmayı tamamlayalım, bitiremeyiz böyle.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Bunu yazanlar açık ve net olarak ne yapmaya çalıştıklarını niye söylemiyorlar?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey, son bir söz veriyorum.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Başkanım, binde bir olabilecek örnekler olabilir mi? Olabilir. Yani şimdi bir yandan diyoruz “Bunu niye yüzde 2’yle değerlendiriyoruz? Niye yüzde 2 vergi alıyoruz? 2024’e taşırken niye yüzde 2 vergi aldınız; haksızlık olmuyor mu?”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey, fakat bir istismar olacaksa onu engelleyici birtakım düzenlemeler de mümkünse eğer, onu da değerlendirsın arkadaşlarımız; bakalım, çalışalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Aklıma gelen o, iki yıl içerisinde belki satamaz ama öyle de bir şeyde özgürlüğüne halel getiremezsiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Şimdi, bence yanlış bir yerden tartışma yapılıyor. Yeniden değerlendirme demek zaten enflasyonla eriyen değerini o gayrimenkulün, amortismanına tabi varlığın enflasyonla eriyen değerini gerçek değerine çıkarmak demektir. Yani bundan on yıl önceki 1 milyon ile şimdiki 10 milyon enflasyon farkını çıkardığınız zaman eşit değer sayılıyor. Dolayısıyla enflasyondan dolayı ortaya çıkan değeri siz yeniden değerlendirme oranıyla telafi ettiğiniz zaman bu yeni değerden satmasında “1 milyonluk malı 10 milyona sattın, 9 milyon havadan kazandın, burada rant vardı, rantı teşvik ediyorsunuz.” gibi yorumlanamaz diye bakıyorum, olaya böyle bakmak lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

Keşke o sıralardan bunu, bu açıklamayı duysaydık.

CAVİT ARI (Antalya) – Bir sorsanız söyleyecekti Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani bakın, ben hemen bir örnek vereyim. Organize sanayi bölgelerinde on yıl önce 100 lira olan şey, şimdi 100 katı, 10 bin lira yani 100 katına çıkmış, on yıl önce 1 milyon liraya OSB’de aldığınız bir arazi şu anda 100 milyon lira yani 100 katı. Yani sizin örnek verdiğiniz 10 katı belki enflasyon olur ama 100 katı enflasyon olmaz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – 100 katı değerlendiremez. Değeri 100 katına çıktığı hâlde yeni bir değerlendirme oranı...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Onu söylüyorum. Bir dakika... Şunu söyleyeceğim: Orada bir sıkıntı var. Ama burada gene bir sıkıntı var. Şimdi, düşünün ki bir kişinin 100 milyon değerinde arazisi var, bunu bilançosuna işleyemiyor bu şartınızda, ancak yeniden değerlendirme oranında işleyebiliyor ve teminat olarak kullanamıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Garo Bey, artık kifayeti müzakere yani defalarca söz aldınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bu, Sayın Başkanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Artık son.

Buyurun toparlayın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu, yapısal bir reform getirmiyor yani şunu diyorsunuz siz, limit getiriyorsunuz; arazin 100 milyon lira da etse sen 5 milyon lirayı ancak gösterebilirsin diyorsun yani...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Dolayısıyla, istismara engel olmuş oluyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama sıkıntı da şu: Diğer yönden de teminat göstermesine engel oluyorsun; diyelim ki gerçek anlamda...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir çözümünüz varsa söyleyin lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İşte, bunun çözümünü bulalım diyorum, çözümünü bulalım yani bu, eksik bir çözüm.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunu gayet net söylediniz, düşünsün arkadaşlarımız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İkincisi, yeniden değerlendirme durumunda yani bir yurttaş -beş yıl içinde yeniden değerlendirme diye bir şey yok-biliyorsunuz, ev alırsa, beş yıl içinde satarsa değer artış vergisini alıyorsunuz.

Dediğiniz gibi, öyle bir husus getirebiliriz: “Bu değerlemeden beş yıl içinde satarsa vergisini alırım.” gibi bir düzenleme getirebilirsiniz mesela. Önerim budur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, bunları düşünsün arkadaşlarımız.

Teşekkür ediyorum.

31’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

52’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, 32, 33 ve 34’üncü maddeler bir bütünlük arz ediyor. Bu maddeler, amortismanın günlük ayrılması, amortisman süresinin uzatılabilmesine, amortisman oranının düşük uygulanabilmesine yönelik imkân sağlanması hususlarında.

MADDE 32- 213 sayılı Kanunun 315 inci maddesinin birinci cümlesinde yer alan “kıymetlerini” ibaresinden sonra gelmek üzere “, bu Kanunun 320 nci maddesinin dördüncü fıkrası saklı kalmak üzere,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 33-213 sayılı Kanunun 318 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir: “Ayrı ayrı tespit edilen nispetler, Kanunun 320 nci maddesinin üçüncü fıkrası uygulamasında müracaat tarihinden itibaren geçerlidir.”

MADDE 34- 213 sayılı Kanunun 320 nci maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Dileyen mükellefler, amortisman işlemine, işletme aktifine yeni kaydedilecek iktisadi kıymetler (ikinci fıkra kapsamındakiler hariç) için bunların kullanıma hazır olduğu tarihte başlayıp ve her bir hesap dönemi için kıymetin aktifte kaldığı süre kadar gün esasına göre amortisman ayırabilir. Sürenin gün olarak hesaplanması için Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilen faydalı ömür süreleri üçyüzaltmışbeş ile çarpılır.

Mükellefler, Hazine ve Maliye Bakanlığının iktisadi kıymetler için tespit ve ilan ettiği faydalı ömürlerden kısa olmamak üzere amortisman süresini, her yıl için aynı nispet olmak kaydıyla, belirlemekte serbesttir. Şu kadar ki, bu süre Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen sürenin iki katını ve elli yılı aşamaz. Mükellefler bu tercihlerini iktisadi kıymetin envantere alındığı geçici vergi dönemi sonu itibarıyla kullanırlar. Bu şekilde belirlenen amortisman süresi ve oram izleyen dönemlerde değiştirilemez.”

“Bu maddenin birinci ya da üçüncü fıkrasına göre amortisman hesaplanmasına başlandıktan sonra bu hesaplama şeklinden vazgeçilemez.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teklif sahibi arkadaşımızdan şimdi bir izahat rica edelim.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, bu maddelerdeki tekliflerimizle, amortismanın faydalı ömür süresini eğer mükellef isterse 2 katına kadar artırabilir.

Bir de günlük amortisman ayırma şeklini biz bu maddelerle getiriyoruz Sayın Başkanım.

Artık, mükellefler kendi amortismanını ayırmak isterlerse -ihtiyari tabii bunların hepsi- hem faydalı ömür süresini 2 katına çıkartabilirler hem de günlük amortismanı ayırabilirler. Örnek vereyim daha iyi anlaşılсын diye.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir örneklendirebilirseniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Mesela, ben diyeyim, bir zeytinyağı fabrikası açıyorum. Zeytinyağı fabrikası açacağım için bakıyorum, iki-üç yıl fazla iş yapamayacağım, beş yıl da bunun amortisman faydalı ömür süresi olduğunu farz edelim, üç sene de... Mesela, Sayın Başkanım, amortismanlar da gider yazılabiliyor bilançolarda. Şimdi, ben beş yıl sonunda baktığımda, beş yıl gider yazıp da zararları ancak beş yıl süreyle mahsup edebiliyorum. Bunları hesapladığımda, bizim basiretli tüccarlarımız hesabını kitabını yapacak bundan sonra, diyecek ki: “Ben üç seneden sonra kâr yapmaya başlayayım, en güzeli beş yıllık süreyi ben on yıla kadar çıkartayım faydalı ömür süresini ve bu imkândan yani gider yazma olanağımı, zarar yazma olanağımı yıllara, on yıla kadar yayabileyim...”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mükellef lehine esneklik getiriyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zaten bütün maddelerimiz mükellef lehine. Bir tanesi de, yeni maddemiz de bu Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi Mehmet Bekaroğlu Bey.

Buyurun Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Burada böyle mükellef lehine gibi gözüküyor bana Uğur Bey.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Muhasebeci gözüyle bakınca gözüküyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi, şöyle... Tamam, kamunun lehine ama şöyle: Şimdi, vatandaş gidiyor, aralık ayında araba alıyor, Aralık'ın 20-25'inde, neyse, onu yazıyor oraya ve bütün yıla amortismanı yayıyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arabayı...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi öyle değil, kaç gün şey yapmışsa ona yayacak yani.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kimin lehine bu?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Mükellefin lehine değil yani bu, kamunun lehine.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Binek tipi değil araba.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zaten binek tipi, kısıtlı amortismanı tabii yine, araba...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Binek almıyor, şey için alır yani herhangi bir şey. Arabayı örnek olarak verdim.

Kamunun lehine, doğru yapıyorsunuz yani doğrudur bence, bilmiyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tabii, tabii.

Yani şöyle: Şimdi, kamunun lehine, vatandaş lehine baktığımız an; arabayı hangi ayda aldınız?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Aralık ayının 20'sinde...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şu anda arabayı aldığımızı farz edelim, kamyonet aldığımızı farz edelim. Kamyoneti aldık, hangi ayda aldık? 10’uncu ayda aldık.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ondan sonraki şeye kullanabilir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi biz buna gün esaslı amortisman getiriyoruz; 365/5, yüzde 20 oranında ayırdığımızı farz edelim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Önceden öyle miydi? Önceden bütün yıla olduğu gibi şey yapılıyordu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bütün yıla...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi günler.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi günler, kaç günse o kadar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İhtiyari zaten bunlar, ihtiyari Sayın Bekaroğlu. Adam istediği şekli seçer yani mükellef istediği şekli seçebilir zaten; o imkân devam ediyor, kimsenin hakkını elinden almıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye bütün seneye yaysın ki, gün varken niye bütün seneye saydırsın?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – İsteğine bağlı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İsteğine bağlı ama orada kârına neyse onu yapacak; ihtiyari değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Mükellefin aleyhine bir şey yok Sayın Başkanım. Zaten mükellefin aleyhine varsa Sayın TÜRMOB Başkanımız da burada, mükellefin aleyhine bir şey var mı? Ben mi izah edemedim? Bilmiyorum ama.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, TÜRMOB’dan da bir görüş alalım.

TÜRMOB BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Sayın Vekilimin bahsettiği üzere, ihtiyari olması sebebiyle zaten aleyhine bir durum yok ama buradaki genel mantık şu: Neden yapsınlar bunu, neden günlük seçsinler? Özellikle, bağımsız denetimin artmasından sonra ve uluslararası finansal raporlama standartlarından sonra bu uygulanıyor aslında, tüm dünya muhasebe sisteminde uygulanan bu. Yani gerçek amortismanı görmek istiyor bazen işletmeler “Ya, ben bunu aldım, aralıkta aldım, yıl sonuna kadar on beş günlük bana maliyeti benim amortismanımdır aslında, ben geçmişteki on bir ayı saymayayım.” diyor. Gerçek kullanıcıya veya üçüncü şahıslara doğru bilgi verebilmek açısından, uluslararası finansal raporlamanın kabul ettiği sistematik açısından da doğru bir uygulama Sayın Vekilim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Mükellefin aleyhine bir şey yok yani kesinlikle yok.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Aleyhine yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, tamamladınız mı?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İzin verirseniz, dün söyleyeceğim bir cümle vardı, buradan söyleyebilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii ki, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi, bu basit usul vergilemede vergiye muafiyet getiriyorsunuz ve bir sürü meslek grubu var burada, 800 bin civarında esnafın olduğunu söylüyorsunuz.

İstanbul taksicileri... “İstanbul taksicileri” derken üç gruba ayrılıyor bunlar; bir, plaka sahipleri var; iki, plaka sahibinden plakasını kiralayan adam var, yarım gün kendisi çalışıyor; üç, yarım günden sonra orada şoför var. Yani bunlar bugün zaten ne kadar vergi veriyorlar ve burada ortadan kaldırılan ne ve İstanbul’da niye kıyamet kopuyor taksi plakaları üzerinden? Merak ediyorum, devlet, Maliye; bu kıyametle hiç ilgilenmeyecek mi, niye ilgilenmiyor? Bunu merak ediyorum, bu soruya bir...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu, maddemizle ilgili değil, görüşlerinizi tutanaklara geçirmiş oldunuz. Maddeyle ilgili bir husus değil bu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet, geçsin. Hayır yani bu soruya da bir cevap verilsin; edilmiyor mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Dün tartışıldı. Kayıtlara geçmiş oldu görüşünüz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu sorulara cevap verilmedi yani okudum tutanakları.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

32’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

33’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

34’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, şu anda biz konu dışında bir şey soramaz mıyız?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sorabilirsiniz ama yani geçtik, tartışıldı o konular ama bir usul açısından aslında onları...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olsun Başkanım, burası bir... Bir sakıncası yok Başkanım yani bir şey...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sakıncası var doğrusu ama tolerans gösterilebilir, o ayrı ama usul olarak bakarsanız...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, biz size yardımcı oluyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben de size yardımcı oluyorum, o esneklikleri sağlıyorum ama çok ilgisiz şeyler de olmamalı yani.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Vergisini versin, sorsun!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 35’inci maddeyi konuşacağız şimdi.

MADDE 35- 213 sayılı Kanunun 323 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük” ibaresi “ve 3.000 Türk lirasını aşmayan” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İşletme hesabı esasında defter tutan mükellefler, yukarıdaki fıkralar kapsamında tespit edilen şüpheli alacaklarını defterlerinin gider kısmına ve bunlardan sonradan tahsil edilen miktarları ise tahsil edildikleri dönemde defterlerinin gelir kısmına, hangi alacaklara ait olduğunu gösterecek şekilde, kaydederler.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 35’inci madde, dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük olan vergi alacaklarına ilişkin.

Bir izahat rica ediyorum.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, “küçük alacaklar”dan kastımız -o rakam da zaten sunumdaki kitapçığımızda var- 3 bin liraya kadar olan alacaklardan yazıyla, bir defa protesto çekmekle, bir de yazıyla bildirmek şartıyla bunlara dava açmadan mükellefler bunları şüpheli alacak olarak, gider olarak kendi defterlerine yazabilecekler.

Burada getirdiğimiz diğer konu da, diğer bir önemli husus da; işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler de bu haklardan bundan sonra faydalanacaklar. Şüpheli alacaklara karşılık ayırarak onlara da defterlerinde bunları gider olarak yazma imkânı sağlıyoruz.

Bir de Sayın Paylan, teklifim 64 madde ya. Güzel güzel gidiyoruz işte, geriye dönüp durmayın yani, bakın, 10 madde falan kaldı burada, hepsine cevap veriyoruz. Her aklına geleni sorarsan, her şeyde de uzman değiliz. Bunu bitirelim, bir dahaki torbada her şeyi sor; yani beni üzme. Bizi yorma.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Zaten şimdi Sayın Paylan’ın söz talebi var.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, benim sorum şu yönde...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Burayı kurtaralım derken torbayı tehlikeyi atmayın lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır Başkanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben de aynı şeyi söyleyecektim aslında, notlarımda vardı gerekli. Yani “alacak” dediğiniz şey sonuçta mali müşavirler de.. Ben çok iyi biliyorum, 100 mükellefi var “50’sinden alacağımı alamıyorum.” diyor ama gelirini almış gibi makbuzunu kesmek zorunda kalıyor ve KDV’sini ödüyor, anında ödüyor, belki bir yıl sonrasına çek alıyor, Sayın Başkanım ondan sonra alamıyor parayı, ona rağmen vergisini veriyor. Şimdi makbuzunu aylık kesmek zorundasınız değil mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu maddeyle ilgili mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İlgili çünkü sonuç olarak burada şüpheli alacakların 3 bin liraya kadar düşürülmesi anlamına geliyor. Yani burada bu anlamda serbest mükelleflerin de bundan faydalanması gerekir diye düşünüyorum, bu bir.

İkincisi şu var Uğur Bey: 3 bin lira tek bir rakam olarak konulmuş. Yani şöyle ki: Bazı işletmeler için 3 bin lira büyük paradır, bazı işletmeler için çok küçük paradır yani burada tek bir ölçüğe uyurulanabilecek bir noktası yok. Bir de şöyle bir durum var: Bazı işletmelerin çok küçük alacakları vardır hep yani herkesten 500 lira, bin lira, 2 bin lira gibi mali müşavirlerin veya başka firmaların öyle diye düşünüyorum ama bazı firmalar az sayıda müşteriyle çalışır, 5 müşterisi vardır, ellişer milyon lira alacağı olabilir. Yani bu anlamda firma gerçekliğine göre de uymuyor. Bazı firma için burada 100 tane 2 bin liralık alacağı vardır, bir anda bunları şüpheli alacağa düşürür ve zarara geçirebilir kendisini, bazı firma için tersi geçerlidir. Ne ölçek ne firma gerçekliği burada dikkate alınmış diye düşünüyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Burada dikkate aldığımız bir konu var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir dinleyelim, not edelim, topluca cevap verelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani o açıdan, bir, faydalanacaksa herkesin faydalanması lazım ve ölçek ve firma gerçekliği dikkate alınması lazım diyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Şener, buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Teklif Sahibi, şimdi bu 3 bin lira yıllar içerisinde eriyecek; bunu otomatikman, bu yeniden değerlendirme buraya da tabi mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tabi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – TÜRMOB’un bir görüşü var galiba.

Buyurun.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Az önce yeniden değerlemeyi konuşurken de aslında söylemiştim “Serbest meslek kazancı elde edenler açısından da bunların olması lazım.” diye. Serbest meslek kazancı elde edenlerde de şüpheli olacak oluşuyor. Az önce Sayın Paylan da ifade ettiler. Serbest meslek esasında temel unsur tahsil esasıdır ancak bizden hizmetin sunumunda serbest meslek makbuzu kesmemiz bekleniyor Sayın Başkanım. Dolayısıyla biz makbuzu kesiyoruz, KDV’sini ödüyoruz ama tahsilatını yapamıyoruz. Burada anılan şartlarla tahsilatını yapamadığımız makbuzlardaki bedelin ve KDV’sini gider yazma hakkı verilirse aslında dün sizinle de paylaştığımız, sayın vekillerle de paylaştığım tahsil edilemeyen katma değer vergisi sorunu da çözülmüş olacak yani umudumuzu yitirdiğimiz o önerge metnine de gerek kalmayacak. Zaten metinde işletme hesabıyla ilgili düzenleme yapılıyor; oraya bir ibare eklenecek sadece. “İşletme hesabı -tırnak içinde- ile serbest meslek kazancı elde edenler.” Gerçekten tahsil esası var bizde; hani mantığa uymuyor gibi gözüküyor ama tahsil esası olmasına rağmen biz makbuz kesmek zorundayız almadığımız paralar için de.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey’in görüşünü de alalım bu konuda.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Uğur Bey beni destekleyecektir, Sayın Demiröz beni destekleyecektir, İbrahim Aydemir beni destekleyecektir, Sayın Kalaycı beni destekleyecektir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Değerli TÜRMOB Genel Başkanımız burada Uğur Bey ve arkadaşlarımız -elbette meslekleri var ama- meslek temsilcisi olarak bulunmuyorlar, Komisyonumuzun üyeleri ve teklif sahibi olarak bulunuyorlar. Dolayısıyla bir meslek bakış açısıyla değil, genel kamusal yarar perspektifiyle bakmak durumundalar, onun altını çizmek durumundayım.

Buyurun Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Az önce Sayın Şener’in sorduğu “3 bin TL yeniden değerlemeye tabi mi?” Evet yeniden değerlemeye tabi.

Diğer bir konu: “3 bin lirayı neye göre belirlediniz?” dedi Sayın Paylan. Hani “Büyük mükellef, küçük mükellef veya duruma göre değişebilir.” dedi. Sayın Başkanım, noter masrafları göz önüne alındı, vekâlet ücretleri göz önüne alındı, bir rakam ortaya çıktı, bu rakam 3 bin lira olarak değerlendirildi. Bunu ifade etmek istiyorum.

Diğer bir konu da Sayın Başkanım, biraz daha teknik özelliklere sahip olduğu için serbest meslekle alakalı ben bunu Gelir İdaresi Başkanımıza devrediyorum, Başkanım daha iyi bilir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız Vedat Bey’in de söz talebi var, onu alalım, topluca bir yorum yapın.

Vedat Bey, buyurun.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Başkanım. Saygılarımı sunuyorum.

Serbest meslek erbapları birleşiyor veya şahsi olarak anonim şirket kuruyor, limitet şirket kuruyor, faydalanıyor. Aynı kişi serbest meslek defteri tutarken niye yararlanmasın? Adil değil ki bu. Benim anonim şirketim var, ben yararlanıyorum, serbest meslek işi yapıyorum; öbür gariban sadece serbest meslek defteri tutuyor, aynı konu, aynı mevzu o yararlanamıyor, adil değil; yapılıyorsa serbest meslek defteri de konmalı.

O 3 bin liralık konuda da isterseniz birinci sınıf için farklı bir şey getirin, “5 bin lira” deyin; öbür serbest meslekteki işletme için de “2 bin” deyin, “3 bin” deyin, neyse o veya 3 bin kalsın, bir ayırım da öyle yapalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

Sayın Arı, bu konuyla ilgili mi?

CAVİT ARI (Antalya) – Bu konuyla ilgili.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, TÜRMOB Başkanımızın mali müşavirler için söylemiş olduğu konu esasen serbest meslek mensupları için genel bir sorun. Avukatlar için de aynı sorun yıllardır devamedegelmektedir çünkü Avukatlık Kanunu’nda da bir avukatın müvekkiliyle bir vekâlet ilişkisi doğduğunda Avukatlık Kanunu’nda avukatın vekâlet alacağı doğmuş bulunmakta. Dolayısıyla vekâlet alacağı doğduğu için de avukatın o kanuni vekâlet ücret miktarınca bir makbuz kesme zorunluluğu var. Pratikte bununla ilgili çok sıkıntılar yaşanmıştır bugüne kadar. Avukat der ki: “Vekâleti aldım ama daha parayı alamadım.” Maliye der ki: “Ben onu anlamam; kanunda vekâlet ilişkisi doğduğu anda, Avukatlık Kanunu gereğince ücretini almış sayarım, o nedenle makbuzunu kesmen gerekir.” gibi yaşanan sorunlar var. Dolayısıyla bu mesele sadece mali müşavirlerin meselesi, o nedenle de sadece burada bulunan mali müşavirlerin ortak sorunu değil, genel bir sorundur. Bu genel soruna bir çözüm bulunmasını bu vesileyle ben de destekliyorum. Bu konuda ücretini peşin almış sayılanların tahsilat esasına dönülerek makbuzu veya faturayı o dönemde kesme zorunluluğu getirilmesi gerektiğini ben de avukatlar adına talepte bulunmuş olayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi Gelir İdaresi Başkanımıza bir söz verelim.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Başkanım, bizim tabii serbest meslek erbabını bu işin dışında tutalım diye özel bir niyetimiz yok ama şimdi vergi tekniği açısından diğer kapsamda olanlar tahakkuk esasına göre vergilendiriliyor. O yüzden faturayı kestiği anda veya hizmeti sunduğu, malı teslim ettiği anda gelir yazıyor yani kayıtlarına gelir olarak onu alıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Fiili ödeme olsun olmasın...

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Olsun olmasın gelir olarak alıyor. Daha sonra diyoruz ki: “Eğer bunun tahsilatında bir sıkıntı yaşarsan şüpheli alacak karşılığı ayırarak bunu gider yazarsın yani gelirinden düşersin.” Şimdi, bizim vergi tekniğinde, serbest meslek erbabına diyoruz ki: “Tahsil ettiğin anda gelir yaz.” “Tahsil ettiğin anda gelir yaz.” dediğimiz için, dolayısıyla, gelir yazmadığı bir şeyi yani teknik olarak şüpheli alacak karşılığı ayırttırmak veya o imkânı sağlamak tenakus olacak uygulamada. Ama Katma Değer Vergisi Kanunu açısından tahakkuk esası geçerli; orada biz KDV’nin hesaplanmasını istiyoruz ama onu hesaplarken makbuz kesti diye gelir yazmak zorunda değil yani gelir vergisi yönünden...

CAVİT ARI (Antalya) – Sorun orada zaten.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Ama şimdi isterse gelir yazar, benim onu kontrol etme şansım olmaz yani.

CAVİT ARI (Antalya) - Başkanım, tahsil edilmeyen alacağın KDV'sini ödemek zorunda kalıyorsunuz ama.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Nasıl?

CAVİT ARI (Antalya) - Tahsil edilememiş olan bir alacağa makbuz kesme mecburiyeti nedeniyle -en kötü- KDV'sini ödeme zorunluluğu olur.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Bütün mükellefler için aynı şey geçerli.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Öztürk'ün söz talebi var.

Buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, şimdi, konu biraz büyüyor. Sadece serbest muhasebeci mali müşavirlerden hareketle avukatlara kadar gitti ama esas katma değerle ilgili. Mesela kamuya iş yapmış, fatura kesmiş, alacağını tahsil edememiş, hatta kamu alacağını temlik etmiş, zamanı gelmiş, ödemiş çok sayıda böyle büyük miktartlı külliyetli alacaklar da söz konusu. Yani buna kökten bir çözüm bulmak lazım. Çok müteahhit tanıyorum ben; kamudan alacağı var, fatura kesmiyor. Niye? “Ya, kamunun ödeneği yok. İş bitirdim, kesemiyorum.” diyor. “Niye kesmiyorsun?” “KDV tahakkuk edecek. Para ödemiyo. Ben KDV'yi kredi alarak ödeyeceğim mecburen ama devletten şu kadar milyon alacağım var.” diyor. “Nerede, hani? Muhasebende ben göremiyorum onu, kayıtlarında yok.” diyorum. “Onun kayıtlarında var. Benim kayıtlarım var ama bunu henüz daha tahakkuk ettirmedik çünkü tahsil edemediğim için bunu kesmiyorum.” diyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu konuda uluslararası standartlar yok mu arkadaşlar? Nedir durum?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Böyle bir durum var burada.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Başkanım, zaten şu anda Türkiye'deki hem muhasebe sistemi hem de bizim verginin sistemi uluslararası muhasebe standartlarına uygun şekilde; yani tahakkuk esası geçerli ama bu sizin de dediğiniz gibi çok komplike bu konu, üzerinde çok yoğun çalışma gerektiren bir konu, biz bu konuda...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu tutanakları da dikkate alarak bir çalışın üzerinde, yapılabilecek bir şey var mıdır yok mudur bir bakalım.

Erhan Bey, buyurunuz.

ERHAN USTA (Samsun) – Benzer şey aslında vadeli satışlarda da var. Yani ellerinde olan tahsil edilmedi; yani başlangıçta öngörülmüştü, 10 taksitle veya bilmem şu kadar vade, bir yıl vadeli, iki yıl vadeli veriyorsunuz. Tabii buralara aslında bir çözüm getirilse piyasa rahatlar ama tabii biraz da KDV'nin kendi içinde işleyen bir mantığı var. Yani çözüm getirmek de o kadar da kolay değil ama bilmiyorum yani belki işte bürokrat arkadaşların, filan şeylerin...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu tartışmalar ışığında bir kafa yorsunlar, bir olgunlaşırsa...

Buyurun Vedat Bey.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Ben Cemal Bey'in ilettiği konuda bir açıklık getirmek istiyorum.

Aşağı yukarı ya 1999 ya 2000’li yıllarda Dava Daireleri Genel Kurulunun bir kararı var. Devletten alacağı olanların verile emri imzalanıncaya kadar KDV’yi beyan etmeme hakları var, onu bir şey yapınlar. O türde KDV’yi verile emri imzalandıktan sonra... Sayın Arabacı öyle değil mi? Onu takip eden yani parayı aldığı ayı takip eden ayda beyanıyla ilgili teknik bir konu var, onu hatırlatmak istedim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu konuda son olarak genel bir söz vereyim TÜRMOB’a.

Buyurun.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bekir üstadının söylediği gerçekten vergileme, bu çözülebilir bir şey. Sayın Başkanım, ben şunu ifade etmek istiyorum: Şüpheli alacak... Hani deniyor ya şirketlerde de bu sorun var, vadeli satış yapıyor. Bunlarda ticari kazanç o ve sermaye unsuru...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok ben size de aynı soruyu sorabilir miyim? Uluslararası standardı nedir bu işin?

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Uluslararası standartlarında hizmetin yapılmasını aslında yılın sonuna tanımlama, tanımlıyor veya tahsil etmediğim bir şey, benden tahsil etmediğim bir KDV isteniyor... Sayın Başkanım, ben şunu ifade etmeye çalışıyorum çok özür dilerim. Sermaye döngüsü olan bir işlemde, taksitli satışta elbette KDV daha sonra tahsil ediliyor ama önceden biz sermayeden ziyade şahsi veya mesleki bilgiye dayanarak sermaye olmaksızın bir faaliyet gösteriyoruz. Yani tahsilat yapmazsam o KDV’yi ödeyecek sermayem yok. Bu çözüm aslında çok kolay çözülebilir, sadece bu işletme hesabıyla ilgili şey yapılıyor, oraya sadece “serbest meslek erbabı” yazılacak ve sonuna Bekir üstadın kaygısını ortadan kaldırmak adına da “Serbest meslek erbabı tahsil esası gereğince gelir olarak kaydetmediği rakamlar tutarı için bu haktan yararlanamaz.” bu kadar. Eğer biz de...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu teklifleri arkadaşlarımız değerlendirsinler, ani karar vermeyelim bu konularda. Güzel bir tartışma oldu, görüşler ifade edildi, tutanaklara geçti, tutanakları da kullanarak, değerlendirerek arkadaşlarımız bu konuyu bir çalışınlar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Çalışınlar yani sonra mı oylayacağız maddeyi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, hayır sonra değil. Genel Kurul aşaması var, başka çalışmalarımız olabilir.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Sayın Başkan, konu biraz karıştı. Biz, şüpheli alacaklar karşılığı için konuşurken, tutarı ve yazılı, yazılmaz, konu “KDV tahsili kesilir mi kesilmez mi?” ye geldi, bu ikisi ayrı konu.

Sayın Başkan, bunu ayırın, önce bir şüpheli alacak yazdırma hakkını elde edelim, o KDV konusu daha sonra. Ayrı, bu maddenin onunla ilgili yok

TÜRMOB GENEL BAŞKANI EMRE KARTALOĞLU – Sayın Başkan, çok özür diliyorum. Tahsil edilemeyen KDV de şüpheli alacak kapsamında gider yazılıyor, o çerçevede söylüyorum

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Tamam. Geliri yazılmayanlar zaten gider yazılmaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Burayı çözersek oraya gerek kalmaz diyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, şu ana kadar 4-5 madde geçti. Çalışın dediniz, inceleyin dediniz ama...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, bu nasıl olacak?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu kanun yapma süreci bir süreç. Bugün her şeyi çözmek zorunda değilsiniz, ileride de yeni teklifler gelebilir ama ani kararlar vermek yerine detaylı bir şekilde inceleyerek, değişik yansımalarını dikkate alarak ilerlemek takdir edersiniz ki daha doğru bir yaklaşım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yapmakla görevliyiz zaten Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii, tabii. Gayet güzel teklifler, tartışmalar yapılıyor. Sonuç hemen olmayabilir ama zaman içinde bunların birtakım sonuçlar üretmesi de muhtemel tabii ki.

Evet, değerli arkadaşlar 35’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 36- 213 sayılı Kanunun 328 inci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce;

a) Satılan iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı, işin niteliğine göre zorunlu bulunur veya bu hususta işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse geçilmiş olursa bu takdirde, satıştan doğan kâr, satışın yapıldığı tarihi takip eden üçüncü takvim yılının sonuna kadar pasifte geçici bir hesapta tutulabilir. Bu süre içinde, satılan iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı gerçekleşmezse, geçici hesapta tutulan kâr, satışın yapıldığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kar ve zarar hesabına eklenir.

b) Pasifte geçici bir hesapta tutulan kâr, finansal kiralama yoluyla edinilenler de dâhil olmak üzere bu fıkranın (a) bendindeki esaslar dâhilinde iktisap edilen bir veya birden fazla kıymetin bu Kanun hükümlerine göre ayrılacak amortismanlarına mahsup edilir. Bu mahsup tamamlandıktan sonra itfa edilmemiş olarak kalan değerlerin amortismanına devam olunur.

c) Pasifte geçici bir hesapta tutulan kâr, satışı yapılan iktisadi kıymetin yerine iktisap edilen yeni kıymetlerin amortisman ayrılabilir tutarından fazla ise bu fazlalık, satışın yapıldığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kar ve zarar hesabına eklenir.

ç) Satışın yapıldığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının sonundan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiyesi hâlinde pasifte geçici bir hesapta tutulan kâr o yılın kar ve zarar hesabına eklenir.”

“Maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 37- 213 sayılı Kanunun 329 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce;

a) Alınan sigorta tazminatı ile tamamen veya kısmen zarar gören amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı, işin niteliğine göre zorunlu bulunur veya bu hususta işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse geçilmiş olursa tazminat fazlası, tazminatın alındığı tarihi takip eden üçüncü takvim yılının sonuna kadar pasifte geçici bir hesapta tutulabilir. Her ne sebeple olursa olsun bu süre içinde zarar gören iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı gerçekleşmezse, geçici hesapta tutulan tazminat fazlası, tazminatın alındığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kar ve zarar hesabına eklenir.

b) Pasifte geçici bir hesapta tutulan tazminat fazlası, finansal kiralama yoluyla edinilenler de dâhil olmak üzere (a) bendindeki esaslar dâhilinde iktisap edilen bir veya birden fazla kıymetin bu Kanun hükümlerine göre ayrılacak amortismanlarına mahsup edilir. Bu mahsup tamamlandıktan sonra itfa edilmemiş olarak kalan değerlerin amortismanına devam olunur.

c) Pasifte geçici bir hesapta tutulan tazminat fazlası, zarar gören iktisadi kıymetin yerine iktisap edilen yeni kıymetlerin amortisman ayrılabilir tutarından fazla ise bu fazlalık, tazminatın alındığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kar ve zarar hesabına eklenir.

ç) Tazminatın alındığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının sonundan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiyesi hâlinde pasifte geçici bir hesapta tutulan tazminat fazlası o yılın kar ve zarar hesabına eklenir.”

“Maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 36 ve 37 birbirini tamamlayıcı mahiyette. Yenileme fonunun pasifte bekleme süresi, alınabilecek iktisadi kıymet miktarı, iktisap şekli yönünden değişiklik yapılması hususlarını içeriyor.

Teklif sahibi arkadaşımıza izahat için söz veriyorum.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, Başkanım bu getirdiğimiz tekliflerle de amortismana tabi iktisadi kıymetlerin satışında yenileme fonu ve tazminatlarla alakalı durumlarda, bunları da bir fon hesabında toplama imkânı zaten toplanıyordu; ki sadece burada getirdiğimiz şu: Amortismana tabii iktisadi kıymetin satışını takip eden üçüncü yılın sonuna kadar bu miktarlar, meblağlar bir fonda tutulabilir. Yani belirsizlik vardı üçüncü yılın sonundaydı, biz bunu dördüncü yıl sonu gibi yani satıldığı yıl bir yıl diye farzederek üçüncü yıl sonuna kadar da bir fonda bekletebiliyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Belirsizliği gidermiş oldunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Söz talebi olan yok.

36'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

37'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 38- 213 sayılı Kanunun 339 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 339- Vergi ziyasına sebebiyet vermekten veya usulsüzlükten dolayı ceza kesilen ve cezası kesinleşenlere, vergi ziyası cezasında cezanın kesinleştiği tarihi izleyen günden itibaren beşinci yılın isabet ettiği takvim yılının sonuna kadar, usulsüzlükte cezanın kesinleştiği tarihi izleyen günden itibaren ikinci yılın isabet ettiği takvim yılının sonuna kadar tekrar ceza kesilmesi durumunda, vergi ziyası cezası yüzde elli, usulsüzlük cezası yüzde yirmibeş oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Şu kadar ki, artırım tutarı kesinleşen cezadan (kesinleşen birden fazla ceza olması durumunda bunlardan tutar itibarıyla en yüksekinden) fazla olamaz.

Birinci fıkrada yer alan beş ve iki yıllık sürelerin hesabında, artırıma esas alınan cezaların kesinleşme tarihi dikkate alınır.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 38'nci madde yeniden ceza kesilmesi durumlarında indirime ilişkin, bu konuda izahat rica ediyoruz.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, bu tekerrür maddesi, bunu ben bir örnekle açıklayayım isterseniz Başkanım.

Mükellef bir vergi ziyai cezası yiyor, vergi ziyai cezasının diyelim ki ocak-şubat ayında ilk cezayı yediğini, 10 bin lira bir ceza yediğini farzedelim. Günümüze geliyor, şimdi ekim ayında bir tane daha vergi ziyası cezası yiyor, bu vergi ziyai cezasında 100 bin lira yediğini farz edelim. Kanun der ki “İkinci ceza yediğinde yüzde 50 artırım oranıyla bu ceza artırılır.” 100 bin lira cezayı, 2’nci ceza olduğu için yüzde 50 artıralım, 150 bin liraya çıkıyor bu ceza. Şimdi, bize göre mükelleflerin biraz mağduriyeti oluyor. Biz, diyoruz ki 2’nci bir ceza ilk yediği cezadan fazla olamaz. Yani 150 bin lira yerine ilk cezayı 10 lira yemişti, 100 bin lira, 10 bin lira daha 110 bin lira cezayı ödesin mükellef, öyle yoluna devam etsin istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Anladım, peki.

Bu konuda söz talebi var mı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Burada bir de 359’u da gündeme alsaydık bununla beraber, aynı konu herhâlde.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Adalet Bakanlığı...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Adalet Bakanlığı değil Maliye bunu düzenliyor aslında, Adalet Bakanlığının konusu değil aslında, vergi usulde yapılan düzenleme bu. Maliyeciler bunu Adalet Bakanlığına falan bırakmaz istedikten sonra.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben söz alayım mı Başkanım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Şimdi, Cemal Bey haklı. Geçen sefer de söylediğimizde, bu sefer de bu konuyu gündeme getirdiğimizde “Adalet Bakanlığı bu çalışmayı yapacak.” dediler ama Adalet Bakanlığıyla ilgisi yok, Maliye Bakanlığıyla ilgili bu konu, vergi usul ile ilgili, vergi usulde yapılan düzenleme. Maliye Bakanlığı karıştırmaz başka bir bakanlığı da kendi işine. İstiyorlarsa açık olarak söylesinler bunu yapalım. Sosyal medyada sürekli olarak işlenen bir konu; karşı da çıkarmıyoruz, söylenecek bir şey de yok. Eğer Maliye Bakanlığının da görüşü varsa bunu çıkaralım, uzatmayalım. yani bu bir başka bakanlığa bu konuyu havale etmeyelim. Başkanım ne diyorsunuz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, Sayın Başkanım, dün bizim de gündemimize de geldi, kanun çalışırken de gündemimize geldi. Bununla alakalı Adalet Bakanlığının görüşü de çok önemli, onlar “Buna çalışalım.” dediler. Şimdi, onlardan bir şey gelse Sayın Başkanım...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya, Adalet Bakanlığının görüşü falan yok söylüyorum tekrar, Maliye Bakanlığının görüşü önemlidir. Maliye Bakanlığının görüşü yeterli, Adalet Bakanlığına havale etmeye gerek yok. Yani Maliye Bakanlığının görüşü nedir, Gelirlerin görüşü nedir bu konuda?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Kuşoğlu, emin olabilirsiniz çalışılıyor. Yani bizim de gündemimizde zaten bu. Hani burada maddeyi oyalayalım, geçelim, gündemimizden çıkartalım diye bir konu yok. Bu zaten bizim gündemimizde.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu kaçınıcı defadır ama Uğur Bey, bu kaçınıcı defadır bütün kanun torba çalışmalarında gündeme...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Belki de ilk torbada gelecek bu; öyle söyleyeyim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan Yardımcımız var mı bir görüşünüz? Bakanlığın bir görüşü var mı bu konuda? Olumlu da olumsuz da onu bilelim hiç olmazsa, biz de hiç olmazsa onu söyleyelim, şöyle olmaz, şu sebepten olmaz diyelim.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Olur olmaz değil yani benim şahsi olarak var görüşlerim ama kurumsal görüş hâline dönüşmedi. Dolayısıyla, bunları kurumsal görüş hâline dönüştürmeye çalışıyoruz; Adalet Bakanlığıyla görüşüyoruz, işte, bazı farklı görüşler var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama Maliye Bakanlığının kurumsal bir görüşü yoksa Adalet Bakanlığına nasıl görüş soruyor, onlara yaptırıyor? O, olmadı, olmadı şimdi.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Hayır, şimdi, şöyle bir şey var: Kendi içimizde de farklı görüşler var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Adalet Bakanlığına falan bırakmazsınız bu görüşü, bırakmayın da ama...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Ama merak etmeyin, bunu Maliye Bakanlığı olarak kısa zamanda gündeme getireceğiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, bitti mi?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Bitti Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, ben bunu hem Gelir İdaresi Başkanlığına hem Uğur Bey'e hem de Maliye Bakan Yardımcımıza soruyorum.

Şimdi, önemli bir madde, etki analizinde şöyle demişsiniz: 548 bin mükellef, 1 milyon 108 bin ceza için 23,2 milyar TL ceza kesilmiş arkadaşlar, yani çok büyük bir madde; mükerrerler de var; ortalama 2 gözüküyor ama bir takvim yılı içinde daha fazla sayıda; 3, 5, 7 ceza yiyen de var vardır burada yani.

Şimdi, vergi cezalarındaki –trafik cezalarında da öyledir- her cezada mesele caydırıcılıktır yani mükellefi bundan caydırmaya çalışırsınız ve uyuma davet edersiniz, mesele budur ve caymayanları da artan oranlı cezalandırmaktır; buradaki mantık bu. Şimdi, burada bu caydırıcılığın artan oranlı olmasını engelliyorsunuz, burada böyle bir sıkıntı var; tamamen engelliyorsunuz, yüzde 50 artışı kaldırıyorsunuz. Tabii, bir 10 bin yedi, bir 100 bin yedi diyorsun, 110 bin lira verecek diyorsun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Mesela 100 bin yedi, sonra 10 bin yedi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam, ben de onu söylüyorum ama bunun bir formülünü bulmamız lazım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Formülü bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Caydırıcılık şu Uğur Bey: Şimdi, trafik cezalarında da böyle, mesela alkollü yakalandı, 2'nci yakalanışında ehliyetini alıyor yani ilkinde ceza kesiyor, 2'ncide ehliyetini alıyor yani artan oranlı bir cezalandırma var; amaç, caydırmak. Burada o caydırıcılığı eksiltiyorsunuz. Diyelim ki 2'nciyi yedi, artırmadın, 3'üncüde ne yapıyorsun? Yine artırmıyorsun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Öyle değil, artırıyoruz. Yüzde 50 kendi içerisinde daha ödeyecekse 2'ncideki yediği yüksek cezayı baz alıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Örnek tam anlaşılmadı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Ama siz verdiğiniz örnekte “10 bin, artı, 100 bin; 110 bin ödeyecek.” dediniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İlk ceza da duruyor anladığım kadarıyla, değil mi? Bu 2’nci ceza 110 bin oluyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Sayın Başkanım, 1 yedi, 2 yedi, 3 yedi, 4 de yedi; son yediği cezaya bakıyoruz, son yediği ceza diyelim 50 bin lira, yüzde 50’si 25 bin lira, yediği ceza 75 bin lira; bir önceki ceza da diyelim 100 bin liraysa 100 bin lirayı ödemeyecek yani 75 bin liradan devam edecek vatandaş. Anlaşılmayacak bir şey yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İlk yediği 10 bin, 2’nci yediği 100 binse ne olacak?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İlk 10 bin lira ceza yedim ben, 2’nci yediğim 100 bin lira; onu ödeyeceğim, orada vergi ziyai cezası düzenlemiş olduğu faturayla alakalı diyelim...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 120 bin lira olacak toplam, 10 bin, artı, 110 bin?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 10 bin, artı, 110 bin olacak; cezası bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Yani artan oranda olmuyor Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok artıyor da oranı düşüyor. 120 bin olacak yani toplam?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani 120 bin lirayı adama ödettirirsek, yani ilk cezayı 100 bin yeseydi, 2’nci ceza... Biz diyoruz ki: Mükellef de çok ezilmesin. Hem bir taraftan diyoruz ki mükellefleri çok bunaltmayalım... İkinci maddeye geldiğinizde yani neredeyse hapse attırmaya çalışıyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Benim meselem şu: Tabii ki çok dövmeyelim mükellefi ama caydırıcılığı da koruyalım. 3’üncü yedi mesela ne oluyor? 5’inci yedi, artıyor mu? Tamam ama artan oranlı bir uygulama yok.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Var, hep yüzde 50 azalma var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Ama hep yüzde 50, onu söylüyorum. Yani bir artan oranlı düzenleme yok, 5’inci yedi, 7’inci yedi, 8’inci yedi...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Eskiden işletmeyi kapatıyorduk Sayın Paylan, 1 yedi, 2 yedi...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Doğru, biliyorum, evet; bir hafta kapatma cezası...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Şimdi, bundan kanun koyucu vazgeçmiş, demiş ki: “Böyle bir şey olamaz...”

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, yok; şunu diyorum: Bunun bir üst sınırı olmalı, 10 tane ceza yedi aynı uygulamayı yapıyorsun, yine yüzde 50 yapıyorsun değil mi? Bu doğru değil. Artan oranlı bir sistem tekrar olmalı, bunu söylüyorum. Yani bunu öneriyorum yani bununla ilgili bir düzenleme yapalım, artan oranlı bir düzenleme yapalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Mükellefiyeti iptal edelim o zaman yani artan oranlı olunca o geliyor aklıma.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neyse, caydırıcılık olması lazım elbette, onu söylüyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kapatma da yanlış yani...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Garo Bey, tamam mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir de şunu söyleyeceğim Başkanım: 23,2 milyar TL’den bu uygulamayla -bir etki analizi koymamışsınız- yani mutlaka bir gelir düşecek. Yani ne bekliyorsunuz, diyelim ki bu yıl kaç paralık ceza kestiniz, kaç düşecek? Yani yüzde 50’yi en düşükten uyguluyorsun...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vergi ziyat...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sen cezayı kesiyorsun zaten, bir projeksiyon vardır ya. Mesela 23 milyarı eğer ki bu sisteme uygulaysaydın kaç para tahsil etmiş olurdun, onu söyleyebilirsin mesela.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Onu arkadaşlar çalışsınlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Ama yani böyle çalışır, “Eğer ki bu sistemi uygulaysaydım 4 milyar eksilirdi.” diyebilirsiniz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Paylan, tamam mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama soruyorum işte cevaplasın diye.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Tamam da karşılıklı sohbete döndü de onun için soruyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Sohbet değil canım, soru soruyoruz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Ya, şimdi ben bu tekrar 359’a döneceğim. Şimdi, bu konuda toplumda çok hassasiyet var, epey de bir sıkıntı var; yani burada ben de Bülent Bey’e katılıyorum. Şimdi Vergi Usul Kanunu’nda yer alan bir husus, aslında mali bir konuyla ilgili bir şey, değil mi? Anladığım kadarıyla suç ve bunun cezasının hapis olması veya para cezası olması, Maliyenin bu konuya girip girmemesi konusunda yani “Bunu Adalet Bakanlığıyla çalışacağız.” diye bir şey söyleyemeyiz herhâlde yani cezanın hapis olması nedeniyle mi böyle bir şey söylüyorsunuz, ben onu anlayamadım. Tabii, Adalet Bakanlığıyla da görüşsün, ayrı bir şey. Yeni hapis cezası getirilecek olsa Adalet Bakanlığıyla görüşmek lazım “Hapishaneler müsait mi?” diye ama Adalet Bakanlığı buna şapka çıkartır yani burada insanları hapse atıyorsak; burada bir rahatlama getirecekseniz Adalet Bakanlığı... Herhâlde, benim bildiğim, kamu-özel iş birliği projelerinden mahkûm garantili hapishane yaptırmadık, değil mi? Yani öyle bir şey yaptırmadıysak Adalet Bakanlığının sorunu olmaz yani mahkûm fazla olsun diye. Dolayısıyla, bence Maliye Bakanlığı kendi içerisinde bu kararı vermeli, verebilir ve bu sorun da eğer bu talepler adil bir taleptse hakikaten, hakkaniyetliyse veya bu cezalar hakkaniyetsizse, aynı fiilden 3-5 defa olması, çözülmesi gerekir, toplumda bunu bu şekilde böyle ortada bırakmamak lazım. Bu konuyu değerlendirmek gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teklif sahibimizin de diyeceği bir şey var mı?

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Sayın Başkanım, Sayın Usta, Yargıtay içtihat kararları olduğundan dolayı Adalet Bakanlığı bununla alakalı çalışıyor; arkadaşlarımızla konuştuğumuzda aldığımız bilgi bu.

İkincisi, az önce “Toplam ceza, ödeyeceği ceza ne kadar?” demiştik; şimdi, Emre Bey, 10 bin lira vergi ziyat cezasını ocak ayında yedi, ödedi şubat ayında -süresi var onun- geldi, ekim ayında 100 bin lira ceza yedi -Sayın Paylan, cezanın ne kadar olacağını söyleyeyim- yüzde 50 artan oranlı ceza yemesi lazım aynı vergi ziyatından olduğu için. 100 bin liranın yüzde 50’si ne kadar? 150 bin lira. Biz diyoruz ki: “150 bin lira çok yüksek; siz gelin -1’incide yediği ceza 10 bin liraydı- 100 bin, artı, 10 bin yani

110 bin lira olarak ödeyin.” Yani böyle hesaplanıyor ama yıl içerisinde toplam kaç para ceza ödediğine bakarsanız, toplam vergi ziyai cezası 120 bin lira ödemiş oluyor ama 2’nci cezanın hesaplanış şekli 110 bin lira.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Saygıdeğer Başkanım, 359’uncu maddeyle ilgili hem parasal yükümlülük var hem de savcılığa bildiriliyor, ondan sonra konu adalete intikal ediyor. Parasal konuda uzlaşılabilir, başka bir şey olabilir, aften yararlanılabilir; ödeniyor ama diğer konuyu Adalet Bakanlığı, savcılar; tutuklama veyahut da işte hapis cezası neyse onlar veriyor. Onun için Adalet Bakanlığının bunu görüşmesi gayet doğal.

ERHAN USTA (Samsun) – Kanunda hapsi kaldırırrsa...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Ama şu var Sevgili Başkanım: 84 milyonun hakkı olan bir konuda... Sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlemek bence 84 milyonun hakkına girmektir; çok kolay kolay böyle affedeceği bir konu değil yani Adalet Bakanlığı onun...

ERHAN USTA (Samsun) – Biz cezanın kaldırılmasından yana değiliz...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Ama savcılar karar...

ERHAN USTA (Samsun) – Kanun böyle olduğu için böyle, bu kanunu düzeltirsek, bu hapis cezasını kaldırırsek...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Hayır, o şöyle: Parasal yönünü Maliye Bakanlığı kendisi bir şekilde çözüyor öyle veya böyle veya alamıyor ama savcılık boyutu farklı. Bazen parasal boyutu kaybediyor, ödüyor ama savcılıkta affoluyor; hiç belli olmaz yani.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın vekillerim, 38’inci maddeyi oylayabiliriz herhâlde. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 39- 213 sayılı Kanunun 352’nci maddesinin I inci derece usulsüzlüklerle ilgili (6) numaralı bendinde yer alan “(Madde 215 - 219)” ibaresi “(Madde 215 - 219 ile mükerrer madde 242)” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL –39’uncu maddeyle ilgili olarak bir kısa bilgi alalım Sayın Başkanım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, Başkanım, getirdiğimiz teklifle elektronik defter ve belgelerin kayıt nizamına uyulmaması durumunda 1’inci derecede usulsüzlük cezası kesileceği hüküm altına alınıyor Başkanım.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Maddi ceza yok mu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya elektronik şeyini koyuyoruz buraya aynı kâğıtlar gibi.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Elektronik defterlerde usulsüzlük cezası yok mu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vardı da kâğıt altına alıyoruz, hüküm altına alıyoruz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL– Sayın Paylan buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben Hazine ve Maliye Bakan Yardımcımıza soracağım sorumu. Vergiyle ilgili konuları görüşüyoruz. Şimdi, biliyorsunuz haftasonu “Pandora’nın Kutusu” açıldı ve “Pandora’nın Kutusu”ndan da Türkiye’den de şirketler ve isimler çıktı. Şimdi bu kamu vicdanını ciddi anlamda yaraladı. Beş yıl önce de biliyorsunuz “Panama Belgeleri” ortaya saçılmıştı ama Bakanlığınız maalesef bununla ilgili gerekli soruşturmaları yapmadı, MASAK’ı harekete geçirmedi, belgelerin peşine düşmedi.

Şimdi, ben şunu soruyorum: Bu Pandora belgelerinin peşine düşecek misiniz, MASAK'ı harekete geçirecek misiniz, ilgili birimleriniz bu belgeleri ihbar kabul edip harekete geçmiş midir, bunu soruyorum, yazılı olarak da sormuştum ama size soruyorum.

Bir de biliyorsunuz vergi kaçırma suçtur ama vergiden kaçınmak suç değildir ve yalnızca Rönesans Holdingin dün yaptığı açıklamaya baktığımızda şunu söylüyor Rönesans Holding: “Arkadaş, ben mevzuat dışında bir şey yapmadım.” Bence haklı; şu anlamda söylüyor çünkü burada...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Paylan, maddeyle ilgili mi sorularınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Maddeyle ilgili, vergiyle ilgili, vergiyle ilgili tamamen. Az önce Başkandan onay da aldım “Bir şey sorabilir miyim.” dedim, ben de sorumu soruyorum müsaade ederseniz sürem içinde.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Ama konu dışına çıkarsanız işi bitiremeyiz ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi vergiden kaçınmak suç değil ve Rönesans Holding yaptığı açıklamada diyor ki: “Ben, arkadaş Türkiye’deki ihalelerden parayı kazandım, işte şehir hastaneleri 500 milyondur, 5 milyara ihaleyi aldım, saray yaptım, yol yaptım, şunu yaptım, para kazandım.” Diyor ki: “Ben vergi cennetine parayı götürdüm, mevzuata da aykırı bir şey yok.” Burada iki büyük sorun görmüyor musunuz? Bunu soracağım. Müsaade eder misiniz? İki büyük sorun var Maliyemiz bu kişilere, şirketlere -bugün Çalık Holding’in ismi çıktı, başka isimler de çıktı- bir, yurt dışına para götürenlere, vergi cennetlerine “Nereden buldun?” diye sorabiliyor mu, soracak mı?

İki, bu yurt dışı vergi cennetlerine, yüzde 30 vergi uygulanması gereken vergi cennetleri efendim listesini yayınlamadığınız için bu yüzde 30 vergiyi de alamıyoruz. Yani, “Bu parayı götürmek suç değil.” diyor haklı ama Türkiye’de garip gurebanın tepesine binerken, mali müşavirlerden efendim kaydını alamadığı, parasını alamadığı vergiyi almaya çalışıyoruz burada, öbür yandan birileri Türkiye’de yağlı balı kamu ihalelerinden milyarlarca doları götürüyor, kazanıyor haksız bir şekilde, bir de vergi cennetlerine götürüyor beş kuruş para alamıyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vergisini vermeden mi götürmüş?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Buradaki sorum şu: Pandora belgelerinin peşine düşecek misiniz? Bu şirketler örneğinde “Nereden buldun?” diye soracak mısınız?

Üç, vergi cennetleriyle ilgili peşine düşecek misiniz ve listesini açıklayacak mısınız?

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Evet, söz talebi yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, soru sordum, soru.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Biraz önce Cengiz Bey’le konuştuk “Bununla ilgili olarak dün yeterince yeterli açıklamada bulundum, ilave bir açıklama yapmanın bir anlamı yok.” Diyor Cengiz Bey...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kim bulundu efendim?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Cengiz Yavilioğlu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, dün bulunmadı, bulunmadı.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben size soruyorum, hiçbir şey söylemedi.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Siz tatmin olmayabilirsiniz ama...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tatmin değil, kayıtlara...

Siz ne söylediğini biliyor musunuz?

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Paylan, siz soru sorma hakkınızı kullandınız o da cevap vermeme hakkını kullanıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cevap vermeme hakkını kullanıyor öyle mi? O zaman ben de söylüyorum ki bu milletin Meclisi tüyü bitmemiş yetimin hakkının peşine düşmelidir. Bu milletin kanını emenlerin vergi cennetlerine milyarlarca dolar götürmesinin önüne geçmelidir. Bu yürütme eğer bunun peşine düşmüyorsa biz peşine düşmeliyiz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın milletvekilleri, 39’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Böyle bir şey kabul edilemez. Şu hâle bak ya! Milyarlarca doları yurt dışına götürüyorlar, “Söyleyecek bir şeyimiz yok.” diyorlar. Biz ne yapacağız peki?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Başkanım...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – 40’ncı madde...

MADDE 40- 213 sayılı Kanunun 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “227 nci ve 231 inci” ibaresi “227, 231 ve 234 üncü” şeklinde değiştirilmiş, fıkranın (8) numaralı bendinin birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bende birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ile fıkra aşağıdaki bent eklenmiştir.

“Belge basımı ile ilgili bildirim görevini belirlenen sürede yerine getirmeyen ya da bildirim eksik veya hatalı yapan matbaa işletmecilerine 1.400 Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesilir.”

“Bildirim görevinin belirlenen sürede yerine getirilmemesi durumu ile bildirimin eksik veya hatalı yapılması durumunda kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası, bildirimin belirlenen sürenin sonundan başlayarak 30 gün içinde yapılması ya da eksik veya hatalı yapılan bildirimin aynı süre içerisinde tamamlanması veya düzeltilmesi durumunda 1/2 oranında uygulanır.”

“11. Bu Kanunun mükerrer 227’nci maddesi uyarınca tasdik kapsamına alınan konularda yeminli mali müşavir tasdik raporunun aynı maddenin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde belirtilen sürede ibraz edilmemesi durumunda, tasdik raporu ibraz şartı getirilen mükellef adına 50.000 Türk lirasından az ve 500.000 Türk lirasından fazla olmamak üzere, yararlanılması tasdik raporunun ibrazı şartına bağlanan tutarın %5’i nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir.”

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Aydemir Bey, 40’nci maddeyle ilgili kısa bir bilgi alabilir miyiz...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, şimdi tabii, Sayın Paylan, dün hakikaten Cengiz Başkanımıza soru sordunuz; o da cevabında vergi mahremiyetine kadar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Pandora Belgeleri’nin peşine düşecek misiniz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama ben size şunu söyleyeyim bir milletvekili olarak: Yürütme adına değil de bir milletvekili olarak ben size şunu söyleyeyim: Yurt dışına çıkan paranın vergisinin verilip verilmediğini biliyor musunuz siz, böyle rahat konuşuyorsunuz, “Tüyü bitmemiş yetim hakkı” diyorsunuz. Vergisini vermediğini nereden biliyorsunuz? Yani, lütfen...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet, biliyorum. Yahu, 105 milyon dolar bağış yapmış. Kime bağış yaptı? Niçin yaptı? Hangi kamu ihalesini almak için yaptı? Bunların peşine düşmeyecek miyiz?

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın teklif sahibi 40’nci maddeyle ilgili bilgi alabilir miyiz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi bilmediğimiz konular hakkında böyle kesinmiş gibi konuşmak... Ya, ben bilmediğim için konuşmuyorum.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bilelim o zaman canım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama böyle sizin sözünüz “Tüyü bitmemiş... Erol Bey, yani “Tüyü bitmemiş yetimin hakkını aldı; 500 milyonluk işi, 1 milyon, 2-3 milyona aldı götürdü.” demek bilerek konuşmak demek mi yani? Lütfen yani, lütfen... Ama vergi mahremiyeti denen bir şey var, söylüyor. “Vergi mahremiyeti var.” diyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Vergi cennetleri yayınlandı mı, yüzde 30 vergi alabiliyor mu?

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Paylan, lütfen terörize etmeyin burayı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Slogan atar gibi konuşmanın manası yok burada; slogan atıyor resmen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Cevap vermiyorlar efendim, soruyu sordum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Paylan, slogan atar gibi konuşuyorsunuz; lütfen...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Ya, konu dışındaki sorulara cevap vermeme hakkını kullandı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Paylan, her soruyu sorabilirsiniz. Sayın Paylan ama ben size şunu söyleyeyim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Aydemir Bey, 40’ncı maddeyle ilgili bilgi alabilir miyiz?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Hazine ve Maliye Bakanlığı hiçbir mükellef nezdinde ayırım yapamaz; herkes... Binlerce vergi incelemesi yapılıyor şu an, onların içerisinde o da vardır; o konuda hiç şüpheniz olmasın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Pandora Belgelerini ihbar kabul etmeniz lazım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Etmediğini nereden biliyorsunuz?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Hayır, şu an vergi incelemesi çerçevesi içerisinde belki konuşmak doğru olmaz ama Hazine ve Maliye Bakanlığı hiçbir mükellef hakkında, mükelleflerle ilgili olarak... Dolayısıyla herkese açık, objektif hukuk kuralları çerçevesi içerisinde biz herkese eşit muamele yapıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu kamu vicdanını yaralıyor. Birileri aç birileri milyar dolarlar götürüyor; bu olmaz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Bakanım, bu konuyu kapatalım.

Teşekkür ediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, Sayın Başkanım...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Aydemir, 40’nci maddeyle ilgili bir şeyler söyleyecek misiniz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 40’nci maddeyle ilgili bir şeyler söyleyelim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gider pusulasının süresinde yani yedi gün içerisinde düzenlenmemesi hâlinde hiç düzenlenmemiş sayılacağı ve özel usul cezası kesileceğine ilişkin düzenleme yapıyoruz.

Diğer bir bu maddedeki düzenlememiz, mükelleflere fatura ve benzeri belgeleri teslim eden matbaaların bu belgelere ilişkin Maliyeye bildirim yapmamaları durumunda kesilecek cezayı belirliyoruz. Diğer bir düzenlememizde, ilgili süresinde ibraz edilmesi gereken yeminli mali müşavir raporunun ibraz edilmemesi durumunda mükellefler adına özel usul cezası kesileceğini, burada onu belirliyoruz. Evet, Sayın Başkanım, 40'ıncı maddeyle bunları getiriyoruz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim.

Sayın Usta buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, az önce gündemde olan bu Pandora Belgeleri... Genelini konuşurken benim de gündeme getirdiğim bir konuydu. Tabii, biz burada şu açıdan konuyu önemsiyoruz: İşin hani siyasi boyutu farklı tabii, burası teknik bir Komisyon, burada Maliye Bakanlığının yapacağı bir iş var; neydi? 2006 yılında bir kanun çıkarılmış ve o kanun çerçevesinde bir vergi cennetleri listesi yayınlanması lazım; ondan sonra o yayınlanan listeye herhangi bir para transferi olduğunda -eğer yanlış bir şey söylüyorsam arkadaşlar düzeltsin- oradan da bir vergi alınması söz konusu. Şimdi, bir kanun var, Meclisin iradesi oluşmuş, kanunu da AK PARTİ yani nihayetinde AK PARTİ belki de kanunu getirdi veya kimin getirdiğinin de bir önemi yok, AK PARTİ'nin de onay verdiği, milletvekillerinin el kaldırdığı bir kanun var fakat bu kanun Bakanlar Kurulu kararı geçmişte, şimdi de Cumhurbaşkanı Kararnamesi çıkartılmayarak işlevsiz hâle getiriliyor. Dolayısıyla, aslında burada Meclisin de iradesinin hiçe sayıldığı bir durum var. Dolayısıyla bu işi yapması gereken, bu işin arkasına düşmesi gereken hem kanun açısından hem de yani bu belgeleri tabii bir ihbar gibi kabul edip üzerine gitmesi açısından Maliye Bakanlığına iş düşüyor. Tabii, biz de burada hazır Sayın Bakan Yardımcılarını görmüşken dün de Cengiz Bey vardı, bugün Şakir Bey var, bunları bizim burada sorup gündeme getirmemiz kadar normal bir şey olamaz. Nihayetinde bakın, vergiyi konuşuyoruz yani işin diğer boyutları farklı. Dolayısıyla şunu lütfen yapalım. Tabii, bunun yapılmama nedenlerini biz iyi biliyoruz ama o siyasi boyutunu konuşmuyoruz burada teknisyen arkadaşlarımıza yani bu vergi cennetleri listesini hazırlayıp Cumhurbaşkanına gönderin de Cumhurbaşkanımızın bunu yayınlanmasını sağlamak gerekir. Bu yapılmadığı zaman İşte bu ülkenin kaynakları yurt dışına çıkacak ve 5 kuruş vergi... O paranın helal kazanılmış, haram kazanılmış para olması kısmında falan değilim; o da ayrı bir hikâye, onun üzerine ayrıca düşülebilir ama eğer buraya, helaline haramına bakmadan bu tür yerlere para transferi yapılmasına vergi varsa o mevzuatı işletmemiz lazım.

Sayın AK PARTİ milletvekillerinin de yapacağı bir şey var tabii, bizim getir getirdiğimiz kanun teklifleri nasıl olsa görüşülmediği için, burada gündeme alınmadığı için sizlerden istirham ediyoruz; hiç olmazsa, bununla ilgili bir kanun teklifi getirin buraya, bir işlevlik kazandıralım. O vergi cennetlerini madem Cumhurbaşkanı yayınlamıyor, kanun teklifi getirin de siz şey yapın, burada da müzakere edelim; o isimleri, o ülkeleri yayımlayalım, bu işlevsizlikten kurtaralım bu kanunu. Bunun yapılması lazım. Yani yüreğimiz sızlamıyor mu? Hakikaten bu ülkenin kaynakları.

Tabii, buradaki en son ortaya çıkan bu Rönesans'la ilgili mesele de... Yani niye bir insan 105 milyon dolarını birisine -ismini kimse bilmiyor- bir yere hibe etsin, bağışlasın? Para kazanmak o kadar kolay bir şey mi? Dolayısıyla, bunlara öyle masum paralar, masum aktarmalar, masum işler gibi bakma imkânımız yok. Tabii, bürokratin burada söyleyeceği şey... Yani nihayetinde Şakir Bey siyasetçi değil, bir bürokrat; söyleyeceği şey sınırlıdır, bir şey söylemeyebilirsiniz, artık o da nihayetinde milletin takdirine bırakılır. Ama bu konu nihayetinde çok önemli bir konu ve burada bizim MASAK'ımızın, Vergi Teftiş Kurulumuzun bunların karşısında da harekete geçmesi normal şartlarda beklenir.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Saygıdeğer milletvekilleri, 40’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 41- 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin başlığına “107/A,” ibaresinden sonra gelmek üzere “mükerrer 242,” ibaresi ve maddenin birinci fıkrasına “150,” ibaresinden sonra gelmek üzere “mükerrer 242,” ibaresi eklenmiştir.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – 41’inci maddeyle ilgili kısa bilgi alabilir miyiz Aydemir Bey?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 41’inci maddeyle Sayın Başkanım, mükellefler e-defter, e-belge gibi uygulamalara süresinde başvuru yapmazsa veya bu uygulamaları kullanmazsa kendilerine özel usulsüzlük kesilmesini teklif ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim.

Söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 42- 213 sayılı Kanunun 371 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “her hangi bir vergi incelemesine başlandığı veya olayın” ibaresi “haber verilen olayın ilgili olduğu vergi türüne ilişkin bir vergi incelemesine başlandığı veya olayın ve ilgili olduğu vergi türünün” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“ Hazine ve Maliye Bakanlığı maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – 42’nci maddeyle ilgili bilgi alalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet.

42’nci maddeyle “pişmanlık” uygulamasının etkinleştirilmesini amaçlıyoruz. Yaptığımız değişiklikle haklarında devam eden vergi incelemesi ya da yapılan takdire sevk işlemlerine ilişkin vergi türünden farklı vergi türü için pişmanlık beyannamesi verebilmeyi mümkün hâle getiriyoruz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Söz talebi yok.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Biraz ayrıntı alabilir miyiz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, kurumlar vergisiyle diyelim ki bir mükellefe vergi incelemesi başlıyor, diyelim ki 2000, hangi yıl fark etmez. Kurumlar vergisiyle alakalı inceleme başladığı zaman mükellef katma değer beyannamesini... Pişmanlıkla beyanname verme imkânının önünü açıyoruz. Önceki düzenlemede inceleme olduğu zaman herhangi bir pişmanlıkla beyannamesini kabul etmiyorduk, bütün hepsini inceleme kapsamına alıyorduk.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Aydemir Bey, teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Vekilim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, şöyle bir örnek üzerinden gidelim: Vergi inceleme elemanı bir anonim şirkette vergi incelemesine başladı. Yeni sisteme göre artık tutanak da tutulmayacak; mükellefe bir yazıyla “Sizin şirketiniz nezdinde kurumlar vergisi yönünden vergi incelemesine başladım.” diye yazacak. Ancak kurumlar vergisi incelemesi sonucunda katma değer vergisi matrah farkı bulabilir, çok doğaldır, damga vergisi matrah farkı bulabilir, muhtasar beyannameye konu olan stopajlarla ilgili bir matrah

farkı bulabilir. Şimdi, o vergi inceleme yazısında sadece kurumlar vergisi yazmış olması nedeniyle, bu mükellefe katma değer vergisi açısından pişmanlık hakkı vermek doğru değil; örneğim yanlış mı bilmiyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Doğru, örnek doğru yani.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Doğru.

İki, varsayalım ki vergi inceleme elemanı bütün bunları dikkate alarak başta kapsamlı bir vergi inceleme yazısı yazabilir. Kurumlar vergisi, katma değer vergisi, muhtasar beyanname, hepsini yazdı. Bu da vergi inceleme elemanının büyük bir yükün altına sokmak demektir. Yani inceledi, sonra hadi KDV yönünden bir de bütün beyannamelerine bakacak, edecek; muhtasar beyannamelere bakacak ya da başlangıçta hiç muhtasar beyanname yönünden bir vergi incelemesi yapma niyeti yok ama o şirkette incelemeye başladığı zaman kendisine ihbarlar gelebilir: “Bu mükellef çalışanlarının ücretlerini şöyle düşük gösteriyor.” ya da “Ayda 10 milyon lira ödediği hâlde -banka dekontlarıyla bu sabittir- ayda 1 milyon liralık bir kontrat yapmıştır.” Bu ihbarı inceleyecek.

Ya niye getirildi bu şey? Bir taraftan diyorsunuz ki: Yine aynı kavramı kullanacağım, ceberut devlet anlayışını getirelim, vergi incelemesi dairede olsun, mükellefin gözünün yaşına bakmam. 1949 yılından beri sistemde var olan “Vergi incelemesi iş yerinde yapılır.” hükmünü bir tarafa atıyorsunuz, öte taraftan da “Biraz sempatik olalım, mükellefe de bir kaçamak yolu tanıyalım.” türü bir anlayış. Ben bağdaştırmakta zorluk çekiyorum bunları. Bu düzenlemenin mantığı nedir? Bu verdiğim örnekler çerçevesinde açıklarsanız memnun olurum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi Başkanım, Sayın Hamzaçebi’nin “Ceberut devlet anlayışıyla işte bu yazıyla bildirim yapıyorsunuz ve mükellefi daireye davet ediyorsunuz, bunu uyguluyorsunuz.” cümlesine katılmıyorum. Bir, bu yine ihtiyari, mükellef eğer isterse yine kendi iş yerinde incelemeleri yapmaya devam edecek zaten.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, hayır “yapabilir” diyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Talep ederse oluyor zaten.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – İsterse yapabilir, isterse yapmaz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İsterse yapabilir ama burada... Ama idareye bırakılıyor da bunun alt mutfağında çalışırken isterse, talep etmesi doğrultusunda öncelikle mükellefe öncelik tanınıyor. Bunun belki daha sonra düzenlemelerini nasıl yaparlar, bilmiyorum. Bunu bildiğim için söylüyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Benim o yerdeki önerimizi reddettiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani mutfağındaki işi söylüyorum Sayın Hamzaçebi, böyle bir niyetle oraya yazdık onu.

İkincisi, zaten bizim amaçlarımızdan bir tanesi de bu vergi incelemelerinde aynı zamanda mükellefleri eğitmek de. Zaten kurumlar vergisi yönünden incelemeye tabi tuttuğu zaman mükellefi vergi denetmeninin, vergi müfettişinin incelemesine daha gerek kalmadan, vergi müfettişinin bulacağı rakamları kendisi zamanında pişmanlıkla verecek. Bu açığını, zaten eksikliğini kapatacak ve amacımıza da ulaşmış olacağız. Oradaki amacımız bizim zaten neydi? Vergi mükelleflerinin kaçırmış olduğu vergileri veya eksikleri görüp ona göre tahsil etmekte; pişmanlıkla biz bunun önünü açıyoruz. Yani kurumlar vergisi yönünden bir şey yapmıyoruz zaten onu incelemek üzere gidiyor vergi müfettişi. Biz onun yanında vergi mükellefine diyoruz ki: “Eğer varsa beyan etmek istediğin bir şeyler, pişmanlıkla bunları beyan et.”

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Son bir şey söyleyebilir miyim Sayın Başkan?

Şimdi, bu maddenin amacını ben şöyle yorumluyorum: Bu kadar vergi incelemesine gerek yok. Kurumlar vergisinden inceleme yapıyorsak adama da söyleyelim ki: “Git kardeşim, açıkların varsa diğer tarafta git onlarla ilgili de pişmanlık beyannamesini ver.” O zaman, 8 bin vergi müfettişini niye istihdam ediyorsunuz? Vergi müfettişliğinde son rakam 8 binlerdeydi, bilmiyorum şimdi nerede ve 8 bin vergi müfettişinin şu an yapacağı bir iş yok. Vergi denetiminde on sene öncesinin gerisindesiniz. On sene önceki vergi inceleme elamanı sayısı 2 binler civarındayken o zaman bulunan matrah farkı, tarh edilen vergi, kesilen ceza miktarı, bugün 8 bin vergi müfettişiyle yapılanın çok daha üzerinde. Bunları yapıyorsanız yani vergi incelemesine, denetimine gerek yok diyorsanız o sayıyı azaltın bari; 8 bin kişilik vergi müfettişi ordusuna gerek yok.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ederiz.

Aslında dediğiniz gibi 8 bin vergi müfettişi veya vergi müfettişi yardımcısının bence 2 bin veya 3 bininin merkezî Gelir İdaresinin altında çalışmak üzere, katma değerde kullanılmak üzere Gelir İdaresi Başkanlığı emrine verilmesi gerekiyor, bana göre öyle ama şimdi herhâlde tamamı Vergi Denetim Kurulunun emrinde. Bunun belli bir kısmını Gelir İdaresi Başkanlığının, merkezî denetim mi diyorsunuz, öyle mi kullanıyorsunuz, merkezî denetim elemanı olarak kullanması uygundur.

Ben dün yoktum, herhâlde, bu defterlerin iş yerinde veya şeyde idarede incelemesi konusuna aslında ben de baştan beri karşıydım yani bu bir değişiklik. Önceleri tabii vergi daireleri veya vergi idareleri inceleme yerleri çok müsait değildi, defter ve belgelerimiz gitti mi ve onun akıbetinden de şüpheleniyorduk çünkü koyacak yerler yoktu. Öyle şirketler var ki 100 tane dosya götürüyor ama şimdi gördüğüm kadarıyla idarelerin fiziki durumları düzelmiş vaziyette, arşivleri var. O nedenle idarede olması hadi neyse ama diğer konularda bu 8 bin vergi müfettişinin gerçekten bir kısmının Gelir İdaresi Başkanlığı emrinde kullanılması ve katma değerlerin hızlandırılmasının doğru olacağını beyan etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Değerli milletvekilleri, 42’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, söz talebim vardı.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Vergi inceleme elemanları vardı, niye o zaman Bakana bağladınız onları?

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – 2010’da oldu o.

CAVİT ARI (Antalya) – 2010’da siz yok muydunuz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Değerli arkadaşlar, şimdi, Sayın Hamzaçebi ve Vedat Bey’in konuşmalarından sonra ben de konuşma ihtiyacı hissettim. Bunlar çok önemli konular, Maliye Bakanlığı için önemli, Maliye Bakanlığının da -burada temsilcileri de var, her iki tarafta- hem Osmanlı’dan kalan Maliye Teftiş Heyeti hem de Cumhuriyet Dönemi’nin Hesap Uzmanları Kurulu kaldırıldı, Gelir İdaresi Başkanlığına ait Gelirler Kontrolörleri kaldırıldı yani orada kademeli denetim düzenlemesi varken altüst edildi. Çok da verimli çalışan kurullardı bunlar, verim alınıyordu, hakikaten çok da etkilidiler çünkü işverenler bakkal seviyesinden holding seviyesine kadar var, teknoloji sürekli olarak geliyor, herkes aynı şekilde aynı bilgi düzeyinde tutamazsanız, teknolojiyi aynı şekilde öğretemezsiniz ve etik normları da bu kişilerin, denetimi yapanların çok üst düzeyde olmak zorundadır, bunları da her zaman

sağlayamazsınız. Maalesef, hatırlıyorsanız burada, yıllar geçti ama bu konular hep tartışıldı. Benim de karşı çıktığım dönemde -hatta beni de kötü adam ilan etti bir grup arkadaşımız,- bu tür sıkıntılar sonucu bu değişti, devlet düzeni Türkiye’de değişti, Maliye Bakanlığında değişti, bugün geldiğimiz noktada denetim yapılamaz hâle geldi maalesef, sonuçlar çok çok kötüdür. Devlet düzenini ilk defa bu kadar yıprattık, hasar verdik, sıkıntıya soktuk. Maliye Bakanlığı ve vergi, biliyorsunuz, devletin en önemli fonksiyonlarından birisi yani vergi almak devlet egemenliğiyle olur. Artık vergi alamayan bir duruma geldik, denetim yapamayan bir duruma geldik, Maliyeden çeken mükellef yok artık, bu duruma geldik. Bunların da bilinmesi, kayıtlara geçilmesi lazım; bunlarla da uğraşmamız lazım. Burada herkesin aklı başında, bunların ne olduğunu müdrik olan kişiler ama bunları maalesef konuşmuyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL - Sağ olun Sayın Vekilim.

Buyurun teklif sahibimiz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Başkanım şöyle: Hani şimdi bir taraftan diyoruz ki: “Artık devlet ceberut devlet, istediğini yapacak.” bir taraftan da “Vergi dairesinden, Maliyeden çeken mükellef kalmadı.” Yani bence tabii vergi dairesinin ne kadar denetim yapıp yapmadığını Vergi Denetim Kurulu Başkanı belki açıklayabilir ama bizim niyetimiz burada bu maddeleri getirirken tamamen mükellefin lehine yani hem kamuyu gözeterek hem de mükellefi gözeterek bu teklifleri getirdik, başka bir şey söylemiyorum.

Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim.

42’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, 43, 44 ve 45’i birlikte değerlendirelim, birbiriyle bağlantılı çünkü onları da, 3’ünü beraber açıklayacağım.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – 43, 44, 45’inci madde...

MADDE 43- 213 sayılı Kanunun 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “vergi ziyaı cezasının” ibaresi “vergi cezalarının” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 44- 213 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “cezalarının” ibaresinden önce gelmek üzere “cezaları ile 5.000 Türk lirasını aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük” ibaresi ve ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Uzlaşmaya konu edilebilecek usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tespitinde cezayı gerektiren fiil bazında kesilecek toplam ceza tutarı dikkate alınır ve 5.000 Türk lirasını aşmayan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları için Kanunun 376 ncı maddesindeki indirim oranı %50 artırımlı olarak uygulanır.”

MADDE 45- 213 sayılı Kanunun ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ile bunlara ilişkin kesilecek vergi ziyaı cezalarında” ibaresi “ve bunlara ilişkin kesilecek vergi ziyaı cezaları ile 5.000 Türk lirasını aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Uzlaşmaya konu edilebilecek usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tespitinde, cezayı gerektiren fiil bazında kesilecek toplam ceza tutarı dikkate alınır.”

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Maddelerle ilgili kısa bir bilgi alabilir miyiz?

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, getirdiğimiz teklifle vergi ziyai cezalarında uzlaşma olduğu gibi özel usulsüzlük cezalarında 5 bin lirayı aşan kısımları için de mükellef artık uzlaşma talep edebilecek, bunun önünü açıyoruz. 5 bin liranın altında kalan usulsüzlük cezaları için de 376’ncı maddede getirdiğimiz yüzde 50 indirim oranı yüzde 75 oranına çıkartıyoruz.

Bir diğer, 43’üncü maddeyle de, Sayın Başkanım, özel usulsüzlük cezalarında otuz gün içerisinde çıkan cezayı otuz gün içerisinde öderse cezadan yüzde 25 oranında indirim sağlıyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bütün bunlara rağmen ödenmeyen cezalar için af kanunu çıkarıyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kamudan gelen talepler doğrultusunda hareket ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Söz talebi yok.

43, 44 ve 45’inci maddeleri oylayacağız.

43’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

44’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

45’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 46- 213 sayılı Kanunun ek 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere bölüm başlığı ile birlikte aşağıdaki madde eklenmiştir.

“DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Karşılıklı Anlaşma Usulü

Karşılıklı anlaşma usulüne başvuru:

EK MADDE 14- (1) Mükellefler, usulüne uygun yürürlüğe konulmuş bir çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması hükümlerine aykırı olarak vergilendirildiği veya bu şekilde vergilendirileceğine ilişkin kuvvetli emareler bulunduğu iddiasıyla anlaşmanın “Karşılıklı Anlaşma Usulü” hükümlerine göre Gelir İdaresi Başkanlığına başvurabilir. Çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması hükümlerine bağlı olarak bu başvuru, anlaşmaya taraf diğer Akit Devlet yetkili makamları aracılığıyla da yapılabilir.

(2)Vergilendirmenin matrah veya vergi farkları itibarıyla bölünebildiği durumlarda başvuru, sadece toplam farkın çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları kapsamındaki bölümüne isabet eden kısmı için yapılabilir.

(3)Yapılan başvurunun değerlendirilebilmesi için çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasında öngörülen süre ve usulde yapılması şarttır. Anlaşmada başvuru için süre bulunmadığı veya iç mevzuat hükümlerine atıf yapıldığı durumda başvurunun, anlaşma hükümlerine aykırı olduğu iddia edilen bir vergilendirme işleminden mükellefin ilk haberdar olduğu tarihten itibaren üç yıl içerisinde yapılması esastır. Her hâlikârda başvuru süresi; ihbarnamenin tebliğ edildiği, ihtirazi kayıtla verilen beyannamede verginin tahakkuk ettiği, vergi kesintisi yapıldığı durumda ise kesintinin yapıldığı tarihten itibaren anlaşmada öngörülen sürenin bitiminde, böyle bir süre yoksa üç yıl tamamlanınca sona erer.”

MADDE 47-213 sayılı Kanuna ek 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Karşılıklı anlaşma usulü ve dava açma:

EK MADDE 15- (I) Karşılıklı anlaşma usulüne göre başvuru; başvuru kapsamındaki tarh ve tebliğ edilen vergi ve cezalar ile ihtirazi kayıtla verilen beyanname üzerine tahakkuk eden vergiye ilişkin dava açma süresini durdurur.

(2) Yapılan başvuruya konu talebin reddi veya diğer Akit Devletin yetkili makamı ile anlaşmaya varılamaması durumunda bu durum bir yazı ile mükellefe tebliğ edilir. Mükellef, söz konusu yazının tebliğ edildiği tarihten itibaren kalan dava açma süresi içerisinde vergi mahkemesi nezdinde dava açabilir. Dava açma süresi; on beş günden az kalmış ise bu süre yazının tebliği tarihinden itibaren on beş gün olarak uzar.”

MADDE 48-213 sayılı Kanuna ek 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Karşılıklı anlaşma usulü başvurusunun neticelendirilmesi:

EK MADDE 16- (1) Başvurunun, Gelir İdaresi Başkanlığı ile diğer Akit Devletin yetkili makamı arasında anlaşmaya varılarak sonuçlandırılması hâlinde durum mükellefe bir yazı ile tebliğ edilir.

(2)Yazının tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde mükellefin varılan anlaşmayı kabul edip etmediğini Gelir İdaresi Başkanlığına bildirmesi şarttır. Mükellef bu süre içinde bildirimde bulunmadığı takdirde, varılan anlaşmayı kabul etmemiş sayılır. Anlaşma sonucunun kabul edilmemesi veya kabul edilmemiş sayılması durumunda, otuz günlük sürenin bitiminden itibaren dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve vergi mahkemesi nezdinde dava açılabilir. Dava açma süresi, on beş günden az kalmış ise bu süre on beş gün olarak uzar.

(3)Gelir İdaresi Başkanlığı ile diğer Akit Devletin yetkili makamı arasında varılan anlaşmanın mükellef tarafından süresi içinde kabul edilmesi durumunda karşılıklı anlaşma vaki olur ve varılan anlaşmaya göre vergi. ve cezalarda düzeltme yapılır. Anlaşma üzerine tahakkuk eden vergilere 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammı oranında gecikme faizi; verginin kendi vergi kanunlarında belirtilen ve tarhiyatın ilgili bulunduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden itibaren, mükellefin karşılıklı anlaşma sonucunu kabul ettiğini bildirdiği tarihe kadar geçen süre için uygulanır.

(4)Karşılıklı anlaşmanın vaki olduğu durumda üzerinde anlaşılan hususlar ve anlaşma uyarınca düzeltilen vergi ve cezalar hakkında dava açılmaz ve hiçbir mercie şikayette bulunulamaz, Kanunun 376 ncı maddesine göre ceza indiriminden faydalanılamaz ve uzlaşma hükümlerinden yararlanılamaz. Söz konusu vergi ve cezalar, düzeltme işleminin mükellefe tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içerisinde ödenir. Düzeltme işlemine konu verginin tamamı ile cezaların yarısının bu süre zarfında ödenmesi halinde cezanın yarısı indirilir.

MADDE 49-213 sayılı Kanuna ek 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Başvuru öncesi açılan davalar ve uzlaşma talebi:

EK MADDE 17- (1) Mükellef, Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümlerine göre yaptığı başvurudan önce;

a)Dava açmışsa dava, karşılıklı anlaşma usulü başvurusu sonuca bağlanmadan vergi mahkemelerince incelenmez; herhangi bir sebeple incelenir ve karara bağlanırsa, karşılıklı anlaşma başvurusuna ilişkin sonuç dikkate alınır. Anlaşma sonucu idare tarafından yargı mercilerine bildirilir. Karşılıklı anlaşmanın vaki olmaması halinde, durdurulmuş olan davanın görülmesine, vergi mahkemesinde devam olunur.

b)Uzlaşma talebinde bulunmuşsa uzlaşma, karşılıklı anlaşma usulü başvurusunun sonuca bağlanmasına kadar ertelenir. Şu kadar ki, mükellef anlaşmanın sonucunu beklemeksizin uzlaşma hakkını kullanmayı talep ettiği takdirde başvurusundan vazgeçmiş sayılır ve uzlaşmanın vaki olduğu durumda, diğer Akit Devlete yönelik düzeltme talebi hariç, tekrar karşılıklı anlaşma usulü başvurusunda bulunamaz. Uzlaşmanın vaki olmadığı durumda ise mükellef, Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümlerine göre tekrar karşılıklı anlaşma usulü başvurusunda bulunabilir.”

MADDE 50- 213 sayılı Kanuna ek 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Diğer hususlar:

EK MADDE 18- (1) Gelir İdaresi Başkanlığına yapılan karşılıklı anlaşma usulü başvurusu, başvuruya konu vergi ve cezalar için, başvuru tarihi itibarıyla bu Kanunda yazılı zamanaşımı sürelerini durdurur. Duran zamanaşımı, ek 16 ncı maddenin ikinci fıkrası uyarınca mükellef tarafından anlaşma sonucunun kabul edilmemesi veya kabul edilmemiş sayılması durumunda bu durumların ortaya çıktığı tarihi takip eden günden itibaren kaldığı yerden işlemeye devam eder.

(2) Karşılıklı anlaşma sonucuna göre Türkiye’de düzeltme yapılmasının gerekmesi durumunda, anlaşma sonucu, Kanunun zamanaşımı hükümlerine bakılmaksızın uygulanır. Şu kadar ki, anlaşma sonucunun uygulanması için çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasında bir süre öngörülmüş ise bu süre ile ilgili hükümler saklıdır.

(3) Mükellef, karşılıklı anlaşmanın sonucunu kabul ettiği durumlar hariç olmak üzere, sürecin herhangi bir aşamasında başvurusunu geri çekebilir, bu durumda duran zamanaşımı kaldığı yerden işlemeye devam eder. Mükellefin, başvurusunu geri çektiği durumda, Kanunun diğer hükümleri kapsamındaki başvuru hakları saklıdır.

(4) Karşılıklı anlaşma usulüne başvurulması, tahakkuk eden vergi ve cezaların tahsilatını durdurmaz.

(5) Karşılıklı anlaşma usulü hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Değerli milletvekilleri, 46, 47, 48, 49 ve 50’nci maddelerin hepsi birbirine ilintili maddelerimiz, müsaade ederseniz hepsiyle ilgili bir bilgi alalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, bu 5 maddeyle çifte vergilemeyi önleme anlaşmalarında yeri olan karşılıklı anlaşma usulüne ilişkin müessesenin Vergi Usul Kanunu’na eklenmesini düzenlemekteyiz. Çünkü karşılıklı anlaşma usulünün iç mevzuatla nasıl uygulanacağına ilişkin net belirlemeler olmadığı için bu yöntem şu anda etkili olarak kullanılamıyor. Bu düzenlemeyle karşılıklı anlaşma usulünün daha etkin kullanılmasını ve uygulamadaki sorunların çözümünü amaçlıyoruz.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun Sayın Hamzaçebi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu uygulamada nasıl olacak?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Uygulamayla alakalı isterseniz arkadaşlarımız...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Hamzaçebi Bey’in bir sorusu var arkadaşlar, bekleyin biraz, onu da alalım.

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bununla ilgili değil de yine uluslararası anlaşmalar, çifte vergilemeyi önleme anlaşmalarıyla ilgili bir soruyu sormak istiyorum, maddeyle ilgili açıklamaları yaptıktan sonra ilgili arkadaşlar o konuda bir açıklama yaparlarsa memnun olurum. Özellikle 5 ülke vardı, Almanya, Avusturya, Belçika, Hollanda, Fransa; bu ülkelerde yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını ilgilendiren bir konu vardı, bilgi değişimi anlaşması nedeniyle Türkiye’deki mali sistemde olan onların varlıkları diğer ülke gelir idarelerine bildirilecekti, bunu biz en son 2020 yılına kadar ertelemiştik Türkiye Cumhuriyeti olarak. 2021 yılında durum nedir bu konuda, o konuda bilgi rica ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Arkadaşlar, Sayın Hamzaçebi’ye cevap verecek var mı?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI AHMET KURT - Sayın Vekilimizin söylediği konu finansal hesap otomatik bilgilerinin değişimi konusu. Bu konu aslında 2011 yılından beri...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Diğerleriyle ilgili açıklama, teknik yorum...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI AHMET KURT - Maddeyi açıklamayalım mı efendim? İsterseniz önce ben maddeyi açıklayayım efendim. Nasıl uygulanacağına ilişkin bir sayın vekilimizin sorusu olmuştu, karşılıklı anlaşma usulü hâlihazırda yürürlükte olan 86 çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmamızın hepsinde var, buna göre mükellefler anlaşmaya aykırı bir vergilendirme işlemine tabi tutulduklarını gördüklerinde, iddia ettiklerinde ülkelere -Türkiye’ye olabilir karşı ülkeye olabilir- bu usul çerçevesinde bir başvuru yapma imkânı veriyor ve bu başvuru sonucunda da bu çifte vergilenmenin önlenmesine ilişkin ya da anlaşmaya uygun bir vergileme sağlamasına ilişkin idareler görüşmeler yapıyor ve bu görüşmenin sonucu da tatbik ediliyor. Fakat bugüne kadar hukukumuzda bu anlaşma usulüyle varılan sonucun nasıl uygulanacağına ilişkin net bir belirleme yoktu. Aynı zamanda bu anlaşmaya göre başvurulduğunda uzlaşma, dava açma süreleri, yürürlükte olan davalar veya yeni dava açılması gibi durumların nasıl belirleneceği, onların bu durumdan nasıl etkileneceğine ilişkin bir açıklamalar da mevcut değildi. Oysaki hem uzlaşma hem vergi davası konusu Vergi Usul Kanunu’nda ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiş durumdaydı. Bu maddeyle birlikte, bu aradaki uzlaşma, dava açma, süreleriyle ilgili belirlemeler yapılıyor, karşılıklı anlaşma usulüne başvuru olduğunda bu süreçlerin nasıl etkileyeceğine ilişkin açıklama yapılıyor. Aynı zamanda bu başvuru sonucu alınan kararın nasıl tatbik edileceğine ilişkin açıklama yapılıyor. Böylece alternatif bir ihtilaf çözüm yolu olan karşılıklı anlaşma usulünün daha etkin bir şekilde önümüzdeki dönemde kullanılması amaçlanıyor.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL - Çok teşekkür ederim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL - Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bunu bir örnek ile açıklarsak iyi olur. Şöyle bir örnek verebilir miyiz: Örneğin, bir Alman şirketi Türkiye’ye birtakım kimyasallar ihraç ediyor, Türkiye ithal ediyor. Türkiye’deki Vergi Denetimi de Gelir İdaresi de “transfer fiyatlaması” gerekçesiyle bir tarhiyat yapıyor “Ya, sen bunu 150 euroya satmış gözükyorsun Türkiye ama bunun gerçek rakamı 120 euro, 30 euroyu sen bizim ülkeden kendi ülkeneye transfer etmişsin.” deyip Türkiye’deki Gelir İdaresi bir tarhiyat yapacağı zaman o Alman şirketi “Uzlaşalım, anlaşalım.” diye buraya mı başvuruyor? Bu bir örnek, bu örnekten giderek açıklarsanız daha iyi olacak.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI AHMET KURT - Sayın Vekilimizin verdiği örnek üzerinden gidelim. Söz konusu yabancı, diyelim ki Alman menşeli şirket Türkiye’de bir vergi incelemesine tabi oldu ve transfer fiyatlandırması yönünden bir eleştiri yapıldı, işte yüksek fiyata mal satıldığı eleştirisi yapıldı ya da başka bir eleştiri yapılmış olabilir. Bunun neticesinde, normalde Türkiye’de bir vergi tarhiyatı yapılıyor. Bu vergi tarhiyatına ilişkin mükellefin uzlaşma hakkı var, dava açma hakkı var. Önce uzlaşmaya gidip sonra dava da açabilir.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Oradaki gerekçesi de şu mu: “Ya, ben Almanya’da bunun vergisini ödedim.”

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI AHMET KURT – Evet, onun gerekçesi şu: “Ben bu malları pahalıya almadım Türkiye’de bir vergi ziyana sebep olmadım, aslında benim yaptığım fiyat doğru.” şeklinde bir başvuru yapıyor, mükellef kendisinin haklı olduğunu düşünüyorsa. Karşılıklı anlaşma... Fakat Türkiye’de şu an uzlaşma ya da dava açma yoluyla...

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Başvuru nereye yapılıyor?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI AHMET KURT - Başvuru Türkiye’ye veya karşı ülkeye yapılabilir ama Gelir İdaresine bu başvuru gelecek. Mükellef her iki tarafa da başvurabilir.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – İki tarafa da başvurabiliyor mu?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI AHMET KURT - İki tarafa da başvurabilir.

Başvuru yapıldıktan sonra normalde, uzlaşma yoluyla diyelim ki başvuru yapıldı ve mükellefin hakkını, talebini idare kısmen haklı bulmuş olsun “Evet, yapılan bu tarhiyat doğru fakat bu tarhiyatın 100 lirası değil, 70 lirası doğru.” denilsin ve o yönde bir uzlaşma yapılsın. Yapılan bu uzlaşma sonucu Türkiye açısından bağlayıcı.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Uzlaşma o Alman mükellefle Türk Gelir İdaresi arasında mı oluyor yoksa iki ülkenin gelir idaresi arasında mı?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI AHMET KURT - Sayın Vekilim, şu an karşılıklı anlaşma usulünde anlaşma iki ülke gelir idaresi arasında yapılıyor. Ben şunu anlatmaya çalışıyorum: Normal uzlaşma müessesesine göre bir uzlaşma yapıldığında sadece Türkiye’deki mükellef ve Türkiye’deki vergi idaresi var. Dolayısıyla, bunun sonucundaki karar bu 2 kişi için bağlayıcı mükellef ve Türk Gelir İdaresi için bağlayıcı, bunun karşı ülkede bir bağlayıcılığı yok, normal uzlaşmada veya normal bir davada. Karşılıklı anlaşmanın avantajı şu: Her iki ülkenin yetkili makamı bir araya geliyor hem Türk Gelir İdaresi hem Alman Gelir İdaresi bir araya geliyor, bir konuda anlaşmaya varıyorlar ve mükellef de bunu kabul ediyorsa bu her taraf için bağlayıcı oluyor yani o anlaşmanın sonucunu Türkiye de uyguluyor Alman idaresi de uyguluyor. Böylece mükellefe Türkiye’de ilave ödediği vergi için mahsup yapma imkânı veriyor bunun sonucunda. Dolayısıyla, çifte vergileme net bir şekilde engellenmiş oluyor. İki ülke idaresi yapıyor karşılıklı anlaşmayı ve mükellefin de bunu kabul etmesi gerekiyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI DAİRE BAŞKANI AHMET KURT – Biz teşekkür ediyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – İlk soruyla ilgili bir açıklama...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İlk soruyla ilgili kim cevap verecek?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI İDRİS ŞENYURT – Sayın Başkanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI İDRİS ŞENYURT – İdris Şenyurt Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı

Sayın Üstadımın sorduğu soru bu 5 ülke ile ilgili otomatik bilgi değişiminin başlayıp başlamadığı. Aslında kısaca bu otomatik bilgi değişiminden bahsetmek gerekirse. Aslında Türkiye olarak 2011 yılında karşılıklı Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi’ni imzalayarak ülkeler arasında vergi konusunda çıkabilecek her türlü yardımlaşmaya katkı sağlayacağımızı belirttik ve bunlardan biri de otomatik bilgi değişimiydi. Bunun yanı sıra işte, tebligatların diğer ülkede yapılması, incelemelerin yapılması gibi başka konular da vardı ama en önemli konulardan biri otomatik bilgi değişimiydi. Otomatik bilgi değişimine ilişkin yasal dayanağı olan İdari Yardımlaşma Sözleşmesi 2018

yılının Temmuz ayında yürürlüğe konuldu. Aslında hem Avrupa Birliği hem de OECD bu otomatik bilgi değişiminin vergi kaçakçılığında ya da vergi kaçırma ile mücadelede etkin bir yöntem olduğunu düşünüyor ve bunu takip ediyordu. Biz de Türkiye olarak bunun her aşamasında katıldık çünkü bu otomatik bilgi değişimi karşılıklı olacak yani bir ülke ile anlaşma yaptığımız zaman hem yurt dışındaki ülkeler Türkiye'ye, Türkiye'deki mukim kişilerin finansal bilgilerini Türkiye, yurt dışındaki mukim kişilere ait finansal bilgileri de ilgili ülkeye biz göndereceğiz. Biz, 2018 yılında yasal altyapıyı tamamladık, o yıldan itibaren de aslında otomatik bilgi değişimine yavaş yavaş başladık. Türklerin yoğun olduğu 5 ülkeye ilişkin bunları mümkün olduğunca biraz sayının fazla olması dolayısıyla da teknik altyapıyı tamamlamak amacıyla daha sonraki yıllara ertelenmişti. Biz, şu anda, şu geldiğimiz aşamada, tüm ülkelerle, bu anlaşmaya taraf yaklaşık 107 ülke var -ama bu her geçen gün artıyor yani belki son zamanlarda, son bir iki aydır bakmadım ama sayı artmış olabilir 107, 110- bu ülkelerin tamamıyla otomatik bilgi değişimini yapacağız ama "Bunu bugün ya da yarın yapacağız." şeklinde olmuyor, bu ülkeler karşılıklılık esasına dayalı yani "Biz yapacağız." dediğimiz zaman karşı tarafın da bunu kabul etmesi gerekiyor. Şu anda sayıları tam olarak bilmiyorum ama 107'nin atıyorum yaklaşık 70'e yakını bizimle yapmayı -2021 yılı için konuşuyorum- kabul ettiyse başlamış olacağız yani 5 ülke ayrımı yapılmaksızın 107 ülkenin tamamıyla karşılık esası sağlandığı andan itibaren hepsiyle yapılacak ama şu anda o 5 ülkenin bir kısmıyla sağlandı, bir kısmıyla sağlanmadı, hangileri, tam olarak liste elimde yok üstadım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Mutabakat sağlandığı zaman 2021 yılından paylaşılabilecek finansal bilgiler 31/12/2020 tarihi itibarıyla olan bilgiler mi, yoksa...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI İDRİS ŞENYURT – Şöyle: Zaten otomatik bilgi değişiminde hep bir önceki yılın paylaşılır ama burada şöyle bir durum var Sayın Üstadım: Şimdi, hem OECD'nin hem de Avrupa Birliği'nin vergide şeffaflık açısından takip ettiği kriterler var. Bu kriterlerin temel şartlarından biri de -2 organizasyonda da aynı şey geçerli- eğer bir ülke sizinle bilgi değişimi yapmak istiyorsa 2019 yılından itibaren siz ona bilgi vermiyorsanız siz şeffaf bir ülke değilsinizdir. Dolayısıyla, bu kriterin temel başlangıç yılı aslında 2018'di ama sonradan bu 2019'a revize edildi. 2019 yılından itibaren olan veriler paylaşılacaktır ama bu yine iki ülkenin karşılıklı anlaşmasıyla olacaktır yani bir taraf 2019'u vermek istiyorsa diğer taraf da 2019'u vermek durumunda ama şu anlaşma yapılabilir: İşte, atıyorum birisi diyebilir ki: "Ya, ben 2020'den itibaren başlatmak istiyorum." Öbürü de "Evet, 2020 uygundur." derse 2020'den başlanabilir ama 2019 deniliyorsa diğerinin de 2019'a uyması gerekir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, sizin bir sorunuz vardı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İdris Bey'e bir şey soracaktım.

İdris Bey, şimdiye kadar o 5 ülke dâhil olmak üzere hiç bilgi vermedik mi biz?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI İDRİS ŞENYURT – Şu anda bilgi değişimi başladı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bilgi verdik mi, o 5 ülkeye bilgi verdik mi?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI İDRİS ŞENYURT – 5 ülkeyi tam olarak bilmiyorum ama bilgi verdiğimiz ülkeler var. Başta da çünkü bilgi değişimi...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Değerli arkadaşlar, Sayın Başkan; bu bilgi verme konusu şöyle önemli: Bize sürekli olarak Avrupa'da çalışan vatandaşlarımızdan, 4 milyon üzerinde vatandaşın şikâyet geliyor, diyorlar ki: "Bizim bilgilerimizi yani Türkiye'deki bankalar ya da varlıklarımızla ilgili bilgileri verirsiniz bizi burada hem vergilendirecekler hem vatandaşlıktan çıkarma durumları var."

Böyle bir sıkıntı yaşıyor Avrupa'daki vatandaşlarımız. 2019'da da anlaşmaya göre bilgi verecektik. Şimdiye kadar bilgi verildi mi, ne oldu, nereye kadar ertelenecek? Bu arkadaşların, bu vatandaşlarımızın sorunları çözülebilecek mi? Böyle bir sıkıntı vardı, onunla ilgili ne yapıldı? Bunu merak ettim, tam bilgi vermediniz...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI İDRİS ŞENYURT – Şunu söyleyeyim: Bizim bu vergi konularında İdari Yardımlaşma Sözleşmesi bunun temel dayanağı. Buradaki temel şey elde edilen bilgiler tamamen vergi amaçlı kullanılacak yani vatandaşlıktan çıkarılmak gibi vergi dışındaki amaçlar için...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Burada da mal varlığı olduğunda, mesela Avusturya vatandaşlarının o zaman vatandaşlıktan çıkarılma durumları da söz konusu olacak. Onlar orada hem vatandaşlıktan yararlanıyor hem oy kullanıyorlardı. Onun için oradan bağlantı bularak vatandaşlıktan çıkarılma durumları da vardı.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI İDRİS ŞENYURT – Ben iki şey belirtiyim: Birincisi, gayrimenkul bilgileri verilmeyecek bu otomatik bilgi değişimi kapsamında. İkincisi de anlaşma yani sözleşmenin temel prensibi elde edilen bilgiler sadece vergi amaçlı kullanılır, onun dışındaki amaçlar için sadece ilgili ülkenin izni olursa kullanılabilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hiç bilgi verdik mi?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI İDRİS ŞENYURT – Bilgi değişimine başladık. Zaten 30 Eylül bu bilgi değişiminin -yani birkaç gün öncesi- başlangıç tarihi, daha doğrusu dönemin son vade tarihi oluyor. Bilgi değişimine başladık ama bu süreç yıl sonuna kadar devam edecek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sadece bankadaki hesapları değil, buradan aldıkları Sosyal Güvenlik gelirleri vesaire, onlar da kapsama giriyor, onların öbür taraftan aldıklarının kesilme durumu da söz konusuydu, böyle sorunlar çıkarıyordur hatırlarsanız.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI İDRİS ŞENYURT – Bu bilgi değişiminin kapsamı tamamen finansal bilgiler yani finansal kuruluşlardaki hesapların bakiyeleri bildirecek, onun dışında...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İşte o da finansal yani Sosyal Güvenlik Kurumundan maaş alıyorsa o da banka hesabı olarak bildirilecek.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI İDRİS ŞENYURT – Banka hesabında varsa onlar bildirilecekler.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Dolayısıyla buradan da maaş aldığını öğrenince o taraftaki maaşının kesilmesi durumu var. Maaş derken işsizlik yardımının kesilmesi durumu falan ortaya çıkıyordu; aile yardımları, şunlar bunlar... Yani bayağı bir sorun vardı da... Böyle geçiştirmeyelim, bunların bilinmesi gerek.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI İDRİS ŞENYURT – Şöyle: Biz bu bilgi değişimini zaten çok uzun süredir çok yakından takip ediyoruz. Türkiye olarak da vatandaşlarımızın en az zarar görmesi için önemli çalışmalar yapıldı. Normalde bilgi değişimi 2017 yılında başladı. Hatalı bir bilgi gönderilmesin, her şey doğru olsun diye son vade tarihi ne zaman olursa o zamana kadar uzatıldı. Ama nihayetinde, Türkiye gibi bir ülkenin şeffaf olmayan bir ülke konumuna düşmesi de hiçbir zaman istemeyeceğimiz bir durum. Bununla karşılaşmamak için bu otomatik bilgi değişimi konusunda neler gerekiyorsa onu yapmaya çalışıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

Sayın Kuşoğlu, teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu tabii önemli bir konu, başlı başına ele alınması gereken bir konu, milyonlarca vatandaşımızı da ilgilendiriyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başlı başına tartışılması gereken bir konu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Dolayısıyla Türkiye’den sermaye kaçışına sebep olan konulardan bir tanesi de bu olabiliyor, onu da unutmamak lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ayrıca bir değerlendirme gerekir gerçekten.

Teşekkür ediyorum.

46’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

47’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

48’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

49’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

50’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, 51’inci maddeyi müzakere edeceğiz.

MADDE 51-213 sayılı Kanunun geçici 30 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2023 tarihine (bu tarihler dâhil) kadar, birinci fıkroda belirtilen kapsam ve şartlar dâhilinde iktisap edilen yeni makina ve teçhizat için aynı fıkra uygulamasından yararlanılabilir. Bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Yeni makine ve teçhizatlar için uygulanacak amortisman oran ve sürelerine ilişkin bir madde bu.

İzahat için teklif sahibi arkadaşımıza söz veriyorum.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

51’inci maddede sanayi sicil belgesini haiz mükelleflerce münhasıran imalat sanayisinde veya münhasıran AR-GE, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde kullanılacak ya da yatırım teşvik belgesi kapsamında alınacak makine ve teçhizata hızlandırılmış amortisman ayırma imkânı getiriyoruz. Bakanlığın belirlediği faydalı ömür süresinin yarısı kadar bir zamanda hızlandırılmış amortisman ayıracaktır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi yoktur.

51’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

53’üncü maddeye geçiyoruz. 52’yi daha önce görüşmüştük.

MADDE 53- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasına “il özel idareleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları,” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 53’üncü madde YİKOB’ların Damga Vergisi Kanunu uygulamasında resmî daire kapsamına alınmasına ilişkin.

Buyurun lütfen, bir izahat alalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Başkanım, YİKOB'lara il özel idaresine sağlamış olduğumuz damga vergisi istisnasını sağlıyoruz çünkü il özel idaresinin devamıydı YİKOB'lar. Dolayısıyla resmî daire statüsü kazandırıyoruz ve damga vergisinden istisna tutuyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Söz talebi yok.

53'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

54'üncü maddeye geçiyoruz.

MADDE 54- 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun "TV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (36) numaralı fıkrasına, "Sermaye piyasası araçlarının ihracına" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 31/B maddesi kapsamında teminat yöneticisinin taraf oldukları dahil bu ihraca konu teminatlara" ibaresi ile bölüme aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"55. Genel ve özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına, belediyelere ve köylere yapılacak bağışlara ilişkin olarak ilgili idare ile bağışlayanlar arasında düzenlenen kağıtlar."

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 54'üncü madde damga vergisi istisnasına ilişkin. Bu konuda da bir izahat alabilirsek...

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Başkanım, 54'üncü maddeyle de SPK mevzuatı kapsamında teminat karşılığı borçlanmaya ilişkin düzenlenen kağıtları damga vergisinden istisna tutuyoruz. Bir de burada hayırseverlerin yapacağı bağışlar için, resmî daireler için yapacakları sözleşmeleri damga vergisinden istisna ediyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi yoktur.

54'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

55'i daha önce görüşmüştük.

56'ncı maddeye geçiyorum.

MADDE 56- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 12 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde yer alan "bir katına" ibareleri "üç katına" şeklinde ve (c) bendinde yer alan "malların" ibaresi "mallar için farklı matrah grupları oluşturmaya, malların matrah grupları, motor gücü," şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 56'ncı madde ÖTV'de Cumhurbaşkanının yetkisine ilişkin hususları içeriyor.

Buyurun, bir izahat alalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, bu maddeyle de fiyat dalgalanmaları ve ekonomik yaşanan gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan ihtiyaçlar kapsamında kullanılmak üzere Cumhurbaşkanına tanınan yetkilerde değişiklik yapıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Erhan Bey, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, tabii, burada, Cumhurbaşkanının veya yürütmenin vergi konusunda kullanacağı yetkinin sınırlı olması lazım. Yanlış hatırlamıyorsam, 3 katına kadar orada vergiyi artırma yetkisi konuluyor. Vergi yasayla konulur. Normal Anayasa hükmü budur, değil mi? Ama burada bunu çok çok zorlayan... Ha, bunun kötü emsalleri var mı? Var. Ama suimisal misal olmaz, bu yanlış bir uygulamadır Sayın Başkan. Yani Cumhurbaşkanına bu kadar çok vergiyi 3 katına

kadar artırma yetkisi vermek yanlış bir uygulamadır. Bu, Meclisin vergi koyma yetkisinin yürütmeye geçmesi demektir. Ha, bu, ihtiyaç olur mu? Olur. İhtiyaç oldukça bir iki yıl içerisinde, iki üç yıl sonra, ne zaman olacaksa bu ihtiyaç çerçevesinde gelinir, tekrar buradan yetki alınır. Olması gereken budur. Dolayısıyla Parlamentonun yürütme tarafından hakkının gasbedilmesine ilişkin bu maddeyi hiçbir şekilde destekleme imkânımız yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Başkan.

Uğur Bey, bu madde önemli bir madde çünkü yeni dönemde bütün araç sektörünün yapısı değişecek yani elektrikli araçlara geçiyoruz, yeni nesil araçlar olacak bu birkaç yıl içinde ve hızla dünya bu yönde daha hızlı ilerledi, biz daha geriden takip ediyoruz. Burada belli oyuncular var yani diyelim ki yerli denilen bir grubun girişimi var, onun da dezavantajları var çünkü dünyayla rekabet etme imkânları yok. Bu anlamda, belli anlamda belki teşvik etme imkânlarını sağlamaya çalışıyor Sayın Cumhurbaşkanı, ben öyle anlıyorum, geçiş sürecini yönetmek için. Ama bu süreci Meclisin yönetmesi gerektiğini düşünüyorum. Yani Uğur Bey, bu yetkiyi Cumhurbaşkanına verirken şöyle olur: Bugün Recep Tayyip Erdoğan, yarın bir başkası inşallah. Bu anlamda, baktığımızda, bu yetki Cumhurbaşkanında olduğunda, belli grupları, diyelim ki yatırımda öne geçmiş belli herhangi bir grup o segmentte öne geçmiştir, ora çok ciddi bir yükselme ve iniş yaptığında belli oyunculara iltimas sağlanmış olabilir. Sayın Başkan, bu açıdan bu yetkinin dinamik bir şekilde Meclis tarafından yönetilmesi gerektiğini düşünüyorum ve bu binek otomobillerdeki geçiş dönemiyle ilgili, bence, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız mı yönetiyor bu yol haritasını, kimse, gelip yol haritasıyla bize anlatması lazım. Bu açıdan, hangi ÖTV'leri teşvik için... Hani diyelim ki yeni nesil arabalarda kullanacağız, hangi yol haritasıyla kullanacağız, ne zaman düşüreceğiz, ne zaman yükselteceğiz? Bunu bizler belirlemeliyiz ve milletin vekilleri bunu bilmeli Sayın Başkan.

Bu yetkinin bu şekilde Sayın Cumhurbaşkanına teslim edilmesi Anayasa'ya da aykırıdır. Vergi koyma yetkisi bizdedir, günün gereklerine göre düşürme veya yükseltme yetkisi de bizde olmalıdır, bu oranda düşürme veya yükseltme yetkisinin Sayın Cumhurbaşkanına verilmesi Anayasa'ya aykırıdır. Eğer ki ana muhalefet partisi, ikinci parti götürürse de büyük olasılıkla oradan dönecektir.

Uğur Bey, bu açıdan bu kadar geniş bir yetkiyi doğru bulmuyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Başka söz talebi yok gördüğüm kadıyla.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Sanayi Bakanlığından bu yol haritasını anlatacak birisi var mı? Niye buna gerek duyuyoruz? Yani Maliye Bakanlığından mı söyleyecekler?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maliye Bakanlığından kim cevap verebilir?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Arabacı...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun lütfen.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Bizim burada yetki alınmaya çalışılan konuda iki tane husus var. Birincisi, sigaraların vergilemesiyle ilgili, diğeri de araçlarla ilgili.

Sigaralarla ilgili vergilemede de... Vergilemede temelde iki tür mantık var, biri nispi vergileme, bir de asgari maktu vergileme. “Sigaralar normalde satış fiyatı üzerinden nispi olarak vergilendirilir ama asgari ücret tutarından da aşağı olamaz.” der. Bu asgari maktuyla ilgili vergilemedeki sınırlımız, şu

anda Cumhurbaşkanının kullanacağı sınır kalmadı yani bitti, tükendi. O yüzden şu anda herhangi bir şekilde piyasa fiyatına belirleme ya da yönlendirme anlamında bir şey yapılacağı zaman şu anda orada herhangi bir sınır kalmadığı için kullanılamaz.

İkincisi, motorlu araçlarla ilgili. Bizim toplam araç satışlarının yüzde 92'si binek otomobillere ilişkin. Onların da, yüzde 92'nin de neredeyse yüzde 95'i 1.600cc altına ilişkin. 1.600cc altındaki araçlarda da üç tane matrah dilimi var, matrahlara göre vergileme var. İşte, 92 binin altında olanlara yüzde 45, 92 bin ile 150 bin arasında olanlara yüzde 50, 150 bin üstü olanlarda yüzde 80.

Bu arada, kanun ilk geldiğinde, bu matrah dilimleri ilk açıldığında bu Meclisten geçerken 46 bin limitle geçmişti ve 1 katına kadar artırma limiti vardı, o da 92 bindi. Zaten şu anda sınır 92 bin. 92 bin kullanıldı. Aslında sınırın yukarı doğru alınması matrahlarda araçların fiyatlarını indirmeye dönük alıcıların lehine bir uygulama çünkü araç 92 bine kadar yüzde 45 demek var bir de 2 katı daha olduğunu varsayalım, 150 bine kadar yüzde 45 demek var yani bu aradaki matrahi da kurtarma anlamında limit almaya çalışıyoruz çünkü bazen bu alanlara matrah getirilmesinin sebebi de malumunuz -hani, burada, bu Mecliste tartışılmıştı- yerli imalatçıların, yerli araçların ya da Türkiye'de imal edilen araçların oranlarını daha düşük seviyede tutabilmek anlamında böyle bir yönleme geçilmişti.

Bu minvalde bu yetkiye ihtiyaç olduğu için bu madde getiriliyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Hamzaçebi...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

56'ncı maddenin gerekçesinde şöyle bir cümle var: “Maddeyle sağlığa zararlı tütün mamulleriyle mücadelede etkinliğin artırılması ile otomotiv sektöründe oluşabilecek fiyat dalgalanmalarına uygun vergilemenin sağlanabilmesini teminen günün sosyal, ekonomik ve mali ihtiyaçlarına göre hızlı ve esnek karar alınabilmesi için 4760 sayılı Kanun’la Cumhurbaşkanına tanınan yetki değiştirilmektedir.” Bu gerekçenin ve dolayısıyla maddenin, bu sağlığa zararlı tütün mamulleriyle ilgili kısmı konusunda konuşmak istiyorum.

Şimdi, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu’nun 12'nci maddesinin 2 numaralı fıkrasının (b) bendinde kanuna ekli (B) cetvelinde yer alan tütün mamulleriyle ilgili vergilerde Cumhurbaşkanının 1 katına kadar artırma yetkisi var. Bu yetki burada 3 katına çıkartılıyor. Malum, özel tüketim vergisi konusunda, özellikle tütün mamulleri, alkollü içkiler ve akaryakıt özellikle ama son dönemde akaryakıtta belki daha farklı bir değerlendirme yapılabilir. Tütün mamulleri ve alkollü içkiler konusunda Cumhurbaşkanı, yetkileri olağanüstü ölçüde kullandı.

Özel tüketim vergisinde bütün ülkelerde yani özel tüketim vergisi uygulayan özellikle Avrupa Birliği ülkelerinde iki amaç vardır. Birinci amaç -“birinci” derken öncelik sırasına göre söylemiyorum- amaçlardan biri, hazineye gelir sağlamaktır. İkincisi de bunları çeşitli politika alanlarında bir politika aracı olarak kullanmak suretiyle tüketicilerin davranışlarını etkilemek, onları değiştirmek yani sigara sağlığa zararlıdır, bunun üzerine vergi koyarsanız hem hazineye gelir elde edersiniz hem de vatandaşa “Bunu kullanmaktan vazgeç.” mesajı vermiş olursunuz ama bunun bir optimum noktası vardır yani örneğin, alkollü içkilerde bu optimum nokta kaçırıldığı için bugün insanlar kaçak içkiden ölmeye başladılar, insanlar içkileri kendileri yapmaya başladılar. Bir optimum nokta var, orayı kaçırmamak lazım. Şimdi bu yetkiyi 3 katına kadar artırmak suretiyle tütün mamulleri üzerinde yeni zamma hazırlanmak doğru değil.

Tütün üreticisine en büyük zararı AK PARTİ iktidarları vermiştir. Bunu iddiayla söylüyorum. AK PARTİ iktidarına kadar tütün ithalatında ton başına 3 bin dolar vergi vardı; kiloda 3 dolar, tonda 3 bin dolar. Ben Gelirler Genel Müdüryüdüm, sigara şirketleri geldiler “ÖTV’yi hazırlıyorsunuz, AB’ye uyum

vergisi. Bunu da kaldırım çünkü AB’de böyle bir vergi yok.” AB’ye üye olacağımız zaman düşünüyoruz demiştim bunu. O 3 dolarlık fon, kilo başına 3 dolarlık fon devam etti. Ayrıca, üretilen veya ithal edilen sigarada tamamen Virginia tütününü kullanılıyorsa paket başına da 40 cent yine vergi vardı. Bu vergiler, özellikle -2009’dur başlangıcı- 2009’dan başlanarak kaldırılmaya başlandı. Paketteki vergi, yanlış hatırlamıyorsam 2009 yılında sıfırlandı, ithal edilen tütündeki vergi de kademeli olarak sıfırlandı, en son olarak da Cumhurbaşkanlığı sistemine, bu “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” denilen sisteme geçişle birlikte Sayın Cumhurbaşkanının imzasıyla yayınlanan bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle sıfırlandı; Türk tütün ve tütün üreticisi korunmasız kaldı, Adıyamanlı tütün üreticileri şimdi ayağa kalkmış durumda. Bir de onlara cezalar getirildi.

Şimdi, böyle bir durumda hâlâ yanlış bir politikayla devam ediyoruz. Son çıkan bir yasayla, 2020 yılında çıkan bir yasayla yerli tütün teşvik etmek amacıyla bir düzenleme yapıldı ancak orada da “yerli tütün” dendi. Bakın, bizim koruyacağımız tütün Şark tipi tütündür. Virginia tütününü de Türkiye’de yetiştirdiğiniz zaman onun adı da “yerli tütün”dür. Dolayısıyla, o düzenlemeyle aslında, Adıyaman’ın tütününe değil, Güneydoğu’da üretilen tütüne değil, Türkiye’de üretilen ve sigara şirketlerinin tercih ettiği Virginia tipi tütüne destek verilmiş oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sigara şirketleri, Adıyaman tütününü, Türk tütününü, Şark tipi tütünü daha doğrusu, kullanmıyor, kullanmak istemiyor.

Bu yetki tartışılırken bunu da Komisyonun bilgisine sunmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben soruma cevap alamadım; şu anlamda: Yani gerekçesini anlamadım bu maddenin. Sebebi şu: Türkiye’de sigara zaten pahalı yani halkın alım gücüne göre pahalı. Bir paket sigara -bugün 1 lira da zam gelmiş- 21 lira oldu. Şimdi siz diyorsunuz ki: “Biz ÖTV’yi 3 katına kadar artıracğız.” ve çok ciddi bir artış olacak yani bu anlamda.

Türkiye’de ÖTV’de araçlarda çok ciddi bir vergi yükü yani dünyaya göre ortalamasında çok ciddi bir vergi yükü var. Şimdi diyorsunuz ki: “Sayın Cumhurbaşkanına 3 katına kadar artırma yetkisi vereceğim ÖTV’yi.” Ya, zaten yüksek ÖTV, zaten yüksek olan tütündeki vergi yüküne baktığımızda, bu kadar, 3 katına kadar yetki vermek niçin gerekli? Buna siz cevap veremezsiniz çünkü bu madde Sanayi Bakanlığı veya Cumhurbaşkanlığı talep etmiş. Başka gerekçeleri var hani “Yerli arabayı teşvik edeceğiz.” gerekçesi olabilir yani tütünde yerliyi nasıl teşvik edeceğiz? Ya, bu vergilendirme politikalarının yerli üretimi teşvik etmesi gerekir veya ekolojik anlamda yine elektrikli arabaya geçiş teşvik etmesi gerekir hani benzinli, mazotlu arabalara daha yüksek vergi koyarız, elektrikli arabaya daha düşük koyarız ama 3 kat yükseltme yetkisinin verilmesini mevcut durumda, Sayın Başkan, zaten çok yüksek olan vergi yükü sigara ve arabada, yeni bir yükün bu kadar getirilmesine gerek olmadığını düşünüyoruz. Teşvik edeceğiz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız bu, netlik kazanması bakımından; 3 kat artış yapma değil, 3 kata kadar zaman içinde kullanma yetkisi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tamam Başkanım, bu yetkiyi ya kullanırsa? Yani şimdi biz niye bu yetkiyi verelim? Yani düşünsenize...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şöyle: Bir anayasal tartışma da yaptığımız için, usule ilişkin olduğu için bir şey söyleyeyim: Bu, Meclisin takdirinde bir şey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, Sayın Başkan, şöyle bir durum var: Şimdi diyelim ki Sayın Cumhurbaşkanı bir anda kızdı “Sigarayı millet içiyor hâlâ, ben bunu 50 lira yapacağım arkadaş.” dedi. Ne yapacağız? Yani bu anlamda bu doğru değil yani bu yetkiyi bu kadar vermememiz gerekiyor, onu demek istiyorum. Arabalarda zaten yüksek bir vergi yükü var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Meclisimizin takdirinde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yapılması gereken, satılması gereken yeni nesil arabaların vergilerini daha düşürmek. Düşürme yetkisi belki bu anlamda konuşulabilir ama -bunun gerekçesini Sanayi Bakanlığımız mı verir, kim verirse- bu yoldaki yol haritası nedir? Tütün piyasasıyla ilgili yol haritasını öğrenmemiz lazım, araç politikasıyla ilgili yol haritasını öğrenmemiz lazım ki vergi politikasını tartışalım. Ya bu bir maliyecinin açıklayabileceği bir şey değil. Yani bu, sanayi politikasıyla ve tütün politikasıyla ilgili bir şey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Görüşünüzü ifade ettiniz, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan ama bu konuda onların görüşünü almamız gerekir yani Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu mu bilgi verecek? Sanayi Bakanlığından yeni nesil arabaların geçişindeki yol haritası belirlenip ona göre vergi politikası belirlenmesi gerekir. Bu yetki böyle Cumhurbaşkanına verilmez.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Burada bir yetki zaten var, dolmuş durumda, onu yenilemeye dönük bir şey var.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben de doğrusunu isterseniz bu vergi artırımı yetkisinin Cumhurbaşkanına verilmesiyle ilgili olarak dikkatinizi çekmek istiyorum. Doğrusunu isterseniz, şimdiye kadar konuşmacılar da bunu söyledi, yani bir devletin esas unsurlarından bir tanesidir vergi almak ve bu da doğrudan doğruya Meclisle ilişkilidir, Meclisin hakları içinde sayılması gereken bir konudur. Şimdi, anlıyorum, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi denilen bir garip sistem getirdiniz ve bunun gereği olarak bunu buraya yazıyorsunuz, diyorsunuz ki: “Efendim, Cumhurbaşkanı -dolayısıyla da başkan- bu konuda vergi artırma yetkisini ona verebiliriz.” Ama değerli arkadaşlar, bu doğru değil. Yani bunun doğru olduğunu savunmak için gerçekten de Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin Türkiye’yi getirdiği ekonomik krizin ne durumda olduğunu dikkate alarak değerlendirmek lazım.

Bakın, ben size şunu söyleyeyim: Yani bunu çok sıklıkla söylüyorum ama Cumhurbaşkanı bu konuda kendisi karar veremez zaten. Nasıl verecektir? Etrafındaki bir avuç bürokrat tarafından verilecektir. Arkadaşlar, özellikle Adalet ve Kalkınma Partisinin geçmişini düşünerek söylüyorum, Sovyetler Birliği zamanında Sovyetler Birliği’ni eleştiren sağ siyasetler esas itibarıyla ne diyorlardı? Diyorlardı ki: “Efendim, Stalin tek başına karar veriyor. Bu merkezi sistem bu kadar kötüdür.” vesaire diyerek kapitalizmi savunan görüşleri oraya dayıyorlardı. Ama şimdi biz öyle bir yere geldik ki tek adam 3 katına kadar artırabilme yetkisini kullanabilme yetkisini almış oluyor.

Değerli arkadaşlar, bu gerçekten de ekonominin ruhuna aykırı bir şeydir. Yani bu kadar geniş sayıda insanın hayatını ilgilendiren konulardaki kararları verirken bir tek adamın veya küçük bir azınlığın vermiş olması gerçekten o kararların yanlış olma olasılığını artırır ve yanlışlıştır. Bugüne

kadar ekonomiyle ilgili verilen kararların çoğu yanlıştır; yanlış olmasının temel sebebi de yeteri kadar konuşulmamıştır, yeteri kadar tartışılmamıştır, yeteri kadar gerçekten liyakati olan bürokratlar tarafından görüşler oluşturulmadığından dolayı olmuştur. Dolayısıyla da tesadüf değildir bugün Türkiye ekonomisinin bu kadar dibe düşmesi, düşmüş olması bir tesadüf değildir. Bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ulaştığı sonuçtur. Bugün itibarıyla baktığımızda enflasyonu yüzde 19, yüzde 20 diye açıklıyoruz; faizleri yüzde 18 diye açıklıyoruz. Yani bu negatif faiz Türkiye ekonomisinin nesine yararlı olacaktır, bunu bilen varsa hakikaten bir şey söylesin, biz de öğrenelim ama ben bunu, negatif faizin... Sonuç olarak anlaşılan o ki -ya da en azından böyle söylemek lazımgelir diye düşünüyorum- hükümet gerçekten kurların yüksek olmasını istiyor bir sebeple. Bu sebebin ne olduğunu da bilmiyoruz ama başka türlü açıklanamaz çünkü bu negatif faiz buraya bir sermayenin gelmesi -ki buna bir anlamda mecburuz Türkiye'yi döndürebilmek için, cari açık sorunlarını aşabilmek için- bunun gereği olan şey bu yapılanın tam tersidir ama tam tersidir dediği mesele bugüne kadar -sahiden söylüyorum- Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi tarafından yapılmış olan birçok uygulamaya da uygun bir cümledir, uygun bir kelimedir.

Dolayısıyla da ben de dikkatinizi çekmek istiyorum ki bu kararı, bu yetkiyi vermek yanlıştır. Ama şimdi Sayın Başkan oylama yapacak ve geçecek bu madde. Çok yanlış bir karar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şu anda...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Başbakana ya da Bakanlar Kuruluna verilse doğru muydu?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Söyledim, söyledim.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Cumhurbaşkanı sadece imzayı atıyor, yirmi dört saat üzerinden sadece imzayı atıyor.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Eskiden nasıl yapıldı, siz de biliyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener’e söz verdim değerli arkadaşlar.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Gerçekten bürokraside liyakatle gelmiş olan insanların ürettiği çalışmalar vardı, Devlet Planlama Teşkilatından gelen insanlar vardı.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şimdi buradaki bürokratlara liyakatsiz mi diyorsunuz?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Şimdi bakıyorsunuz, sarayda kim oldukları belli olmayan insanlar yapıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener’e söz verdim değerli arkadaşlar.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, müsaade ederseniz arkadaşlar...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Müsaade ederseniz Sayın Şener’e söz verdim. Herkes sırası geldiğinde görüşünü ifade eder.

Buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Şimdi, değerli arkadaşlar, burada hem bütün mamulleriyle ilgili olarak hem de motorlu taşıtlarla ilgili olarak Cumhurbaşkanına alt ve üst sınırları 3 katına kadar değiştirebilme yetkisinin verilmesi vergilerin kanuniliği ilkesiyle pek bağdaşır bir hadise değildir. Evet, Anayasa’nın 73’üncü maddesi açıktır. Bu 73’üncü maddeye göre “Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muafık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi -eskiden Bakanlar Kuruluna aitti, şimdi Bakanlar Kurulu kalmadığı için- Cumhurbaşkanına aittir.” diye değiştirildi. Buna göre böyle bir yetkisi varmış izlenimi ediniliyorsa da aslında yok. Bu alt ve üst sınırların makul oranda verginin asıl oranını

bozamayacak şekilde olması lazım. Ne demek? Buradan kanunla çıkıyor, bu haddi 3 katına kadar artırma yetkisi veriyorsunuz. Bu kanunilik ilkesine aykırıdır. Doğrudan doğruya Cumhurbaşkanının bu kadar geniş sınırlar içerisinde hareket ederek vergi oranlarını, vergi miktarlarını yasada olan miktariyle bağdaşmayacak şekilde değiştirmesi doğru bir hadise değildir diye bakıyorum.

Sonra, özel olarak girdiğimizde konuya, bir kere otomobiller üzerinde korkunç bir vergi var, tütünde de aynı şekilde, sigarada da aynı şekilde var ama otomobillerin şöyle bir özelliği var: Türkiye’de orta sınıfı değerlendirirken geliriyle bir araba alabilecek ve ev alabilecek konumda olan insanlar ifade edilir genel olarak. Ama özellikle bu otomobiller üzerindeki ÖTV’nin ve diğer vergilerin artırılmış olması nedeniyle orta sınıfın bu son iki üç senedir ev ve araba alma imkânları ortadan kalkmıştır, orta sınıfı bu hükümet eritmiştir. Şimdi, aynı şekilde, burada yine miktarı artıran... Şu anda bile 1 otomobil aldığınız zaman ödediğiniz vergiyle 2 otomobil alabiliyorsunuz, bu kadar yüksek vergi var üzerinde. Şimdi bunu daha da fazla artırmaya imkân sağlayacak bir düzenleme yapmak ekonomik olarak Türkiye’de orta sınıfı ortadan kaldırmaya yönelik uygulamanın ve ekonomik gidişin pekiştirilmesi anlamına gelmektedir. Bu da Türkiye’de sosyal barışın sağlanabilmesi için büyük bir tehlike arz etmektedir. Hem sosyal hem de ekonomik büyük bir problemi ifade ediyor.

Diğer taraftan, bu tütün mamulleri üzerindeki vergiler, onlar da son derece yüksektir. Şimdi, burada tütün tekeli oluşmuştur Türkiye’de yani sigara tekelleri oluşmuştur. Bunlar büyük miktarda yabancı firmalardır. Ben bugünkü Türkiye’de işleyen tütün ve sigara sektörünü birlikte değerlendirdiğimde, işte Osmanlı’da Düyun-u Umumiyye bağlı olarak kurulan reji sistemi aklıma geliyor. Biliyorsunuz reji tütününü alma tekeline sahip olduğu için reji korucuları, Osmanlılar döneminde kendi ürettiği tütününü satan tütün üreticilerinin peşine düşmüştür ve bir rivayete göre, 20 binin üzerinde tütün satıcısını ve hatta tütün üreticisini reji korucuları öldürmüştür. Şimdi, bu tütün kaçakçılığıyla ilgili cezalar zaten mantıksız. Nasıl mantıksız? Diyorsunuz ki: “Normalde tütün kaçakçılığı olduğu zaman hapis cezası öngörülüyor.” Daha önce burada kanun geçti ve tartıştık. Hâlbuki burada amaç tütün kaçakçılığı nedeniyle vergi kaybını önlemekse Vergi Usul Kanunu’ndaki cezalarla ilgili hükümler neyse ona tabii tutulması lazım. Büyük ihtimalle de vergi kaçakçılığıyla ilgili, vergi ziyayıyla ilgili maddelere tabi olacağı için sadece para cezası öngörülüyor. Sadece ve sadece tütüne özgü olmak üzere vergi kaybını önlemek maksadıyla hapis cezalarının verilmiş olması gerçekten aynen reji sistemindeki gibi bir yeni yapılanmanın ortaya çıktığını göstermektedir. Bu bir kere o boyutu itibarıyla yanlış. İkincisi de sigara üzerindeki vergiyi artırdıkça sadece tüketiciye yansımaz o iş. Bu firmalar aynı zamanda tütün alma tekeline sahipler, tütün üreticisinin satacağı hiçbir yer yok, piyasada kendilerinin satmasını zaten engelliyorlar yasalar da o şekilde düzenlenmiştir. Bu sefer alım fiyatlarını etkiliyor yani bu vergiler doğrudan doğruya sadece tütün tüketicilerinin değil aynı zamanda tütün üreticilerine de...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Evet, toparlayabilirsek epeyce vakti aşmış olduk Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) - ... tütün üreticilerine de yansıtılacak bir niteliğe sahiptir ve neresinden bakarsanız bakın, bu 3 katına kadar artırılabilme olayı hem vergi tekniği açısından doğru değildir, vergilerin kanuniliği açısından doğru değildir hem de ekonomik sosyal barış açısından doğru değildir, tamamıyla yanlış bir düzenlemedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Az önce ben de yine burada verilen yetkinin Parlamentonun yetkisini gasbetme anlamına geleceğini ifade ettim. İlave olarak da bir iki konuyu gündeme getirmek istiyorum. Tabii, bir de vergide öngörülebilirlik olması lazım. Özellikle, bu tür yetkilerin kullanılmasıyla hakikaten yani vergide hiçbir öngörülebilirlik yok.

Şimdi, otomobille ilgili hususu düşünelim: Geçenlerde ne yapıldı? Bir düzenleme yapıldı, oradaki birtakım ÖTV'ye tabi matrahlara göre aynı silindir hacmi içerisinde işte üçlü oranlar var, oralarda bir düzenleme yapıldı, o eşikler artırıldı. İşte, nihai fiyatı 320 bin lira olan araçlarda yüzde 16, 50-60 bin liraya denk gelen bir fiyat indirimi söz konusu oldu. Bu piyasaya yansıtıldı mı, yansıtılmadı mı? Maliye Bakanlığı takip ediyordu herhâlde. Gidin, bakın, hiçbir tane o araçlardan sıfır araç bulamıyorsunuz. İkinci faturayı kesiyor, ondan sonra ikinci el şirketine gönderiyor, ikinci elde sıfır kilometrede plakası takılmış araç alıyorsunuz. Yani dolayısıyla burada vergi düşürüldü ama o kazancı... Bunu sektör niye yaptı? Çünkü o da şunu söyledi: "Kardeşim, benim elimde ÖTV'si yüksek oranda ödenmiş araç var, sen benim elimdeki aracın ÖTV'sini bir anda düşürdün, beni zarara uğrattın." diye bir mazeretle başlangıçta bu yapıldı ama şu anda sistem bu şekilde çalışıyor. Bir öngörülebilirlik de yok. Yani bu niye? İşte, bu yetkilerden kaynaklanıyor yani işte orayı değiştir, burayı değiştir, oranı farklılaştır, matrahı farklılaştır derken vergide öngörülebilirlik tamamen kaybolmuş oluyor. Burada bir maliye politikası falan da yok. Yani bu ne amaçla yapıyor ben bunu bilmiyorum.

Artırmaya gelemim. Şimdi mesela kaçtı 1600 cc'nin altındaki araçlarda? Uzun süredir devam eden oran yüzde 45'ti yanlış hatırlamıyorsam üç beş yıl öncesine kadar, sonradan 60-80 falan getirildi. Yani şimdi, ben bir araç alıyorum, burada ÖTV'nin ilk çıktığı vakti hatırlarsanız. Yerli ile ithal arasında bir farklılaştırma yapılamadığı için doğrudan, dünyadaki uluslararası kurallara aykırı olduğu için. O zaman yerliyi nasıl teşvik ederiz biz? Genelde o dönemde, bundan yirmi yıl öncesini söylüyorum, işte 1600 cc'nin altındaki otomobiller yerli otomobildi, üstündekiler ithald, ithali cezalandıralım diye onlara yüksek oran uygulamıştık, ben o zaman devlette çalışıyordum. Fakat şimdi öyle oldu ki tabii şu anda satılan otomobillerin yüzde 95'i yanlış hatırlamıyorsam -ufak tefek oran değişmiş olabilir, belki de 96-97 oldu- 1600 cc'nin altında, zaten bizim o sistem şu anda çalışmıyor, o bir.

İkincisi, şimdi, biz sürekli vergiyi artırırsak... Buradaki amaç gelir toplamak, ikincisi de ithalatı kırmak, biraz da tüketimi kırmak çünkü tasarruf oranlarını artırmaya çalışıyor devlet fakat burada tüketimi kısıcı hiçbir etkisi olmuyor. Evet, ilk finansman gideri anlamında yani finanse edebilme anlamında bir zorluğu var ama aldıktan sonra sizin otomobilin sürekli fiyatı artıyor. Şimdi, böyle bir ortamda da işte o yüzden ithalatta da falan bir yavaşlama falan yok veya ithal-yerli oranına baktığımızda hâlâ yüzde 75-80'i yurt içinde tüketilen otomobilin ithal. Yani hakikaten burada bir politika çerçevesinde hareket etmek lazım, öngörülebilir olması lazım, bunların hepsini kaybettin. Şimdi, Parlamente'ya da gelmiyor, işte olağanüstü orada Bakanlar Kurulu, geçmişte Bakanlar Kurulu, şimdi Cumhurbaşkanına verilmiş yetkiler çerçevesinde bu yoktur. Yani artık burada bir mantık, bir felsefe ortaya koymak lazım Sayın Bakan Yardımcısı. Yani Maliye Bakanlığı olarak bunu düşünmek gerekiyor ve verginin öngörülebilir olması lazım, aldığınız kararların da uygulanabilir olması lazım, az önceki şeyi söylüyorum. Yani efektif olarak sizin o vergi indirimi, yaptığınız indirim bir anlamda ÖTV düşüşü, piyasaya nihai fiyat olarak yansımadı. Bakın, bunu kontrol edin. Dolayısıyla şimdi birilerinin o zaman cebine gidiyor, devlet vergiyi düşürüyor, olmuyor.

Şimdi, özû itibarıyla da baktığımızda, hakikaten, tamam, şu veya bu nedenle hem tüketimi kısmak hem cari açığı düşürmek gibi nedenlerle bu yapılabilir ama nihayetinde otomobil alımı da çok zorlaştı, çok pahalılaştı. Yani en ucuz otomobili alırken 1 tane kendinize, 1 tane devlete alıyorsunuz. Biraz pahalı otomobil alayım dersiniz 1 tane kendinize 3 tane devlete alıyorsunuz. Dünyanın hiçbir yerinde bu kadar yüksek otomobil vergisi yok, bunları tekrar bir gözden geçirmek gerekir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aksu, buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Şimdi, tabii, düzenlemenin yapılış şekli aslında daha evvel, önceden beri var olan yöntemin aynısı. Daha evvel de Bakanlar Kuruluna 4 katına kadar artırma yetkisi verilmiş oransal olarak, şimdi Cumhurbaşkanına veriliyor. Kabine dediğimiz şey, Cumhurbaşkanı kabinesi, yani eski bakan da zaten Cumhurbaşkanı dediğiniz şeyin içerisinde mündemiç. Dolayısıyla burada karar verilirken Cumhurbaşkanı tek başına kuşkusuz karar veriyor değil, birincisi bu. Buna meşruiyet açısından bakıldığı zaman, birtakım mülahazalar ortaya konulabilir, oranlar değiştirilebilir, işte maktu vergiler değiştirilebilir ama bu da bir yöntemdir. Anayasa'nın 73'üncü maddesi de buna imkân vermektedir. Dolayısıyla bu anlamda da bir sorun yoktur.

Bir başka konu da Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi gerçekten Türkiye'nin maruz kaldığı, bölgesinde, çevresinde, dünyada küresel ölçekte meydana gelen gelişmeler dikkate alındığında çok başarılı uygulama sonuçları vermiştir. Bir şey söylerken mutlaka bir ahlaki yanı, bir tarafı bilimsel anlamda da bazı girdilerle çıktılarına bakarak bir değerlendirme, mütalaa yapmak lazım.

Şimdi, Türkiye neyle karşılaştı, buna karşılık nasıl bunlarla mücadele edebildi? Acaba parlamenter sistem olsaydı ne olabilirdi? Bunları söylediğim gibi, ilmî, bilimsel verilerle değerlendirilip ona göre hüküm cümlesi kurmak lazım. Biz tam tersini düşünüyoruz, eğer Türkiye Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle yönetilmiyorsa olsaydı bambaşka bir noktada olurdu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım ama sorularımız var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Pardon.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şu anlamda: Bir sanayi politikası veya bütün politikası çerçevesinde kim cevap verecek?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uğur Bey cevap verecek tabii ki veya Uğur Bey'in işaret edeceği başka bir arkadaşımız.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, ben dışarıdaydım beş dakika, Sayın Arabacı cevap versin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama Arabacı söyledi. Biz, maliye politikasını merak etmiyoruz, sanayi politikasını, bütün politikasını merak ediyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir beş dakika nefes almaya gittim, hangi soruları sorduğunu bilmiyorum ama.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakan Yardımcımıza söz verelim.

Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Şimdi, aslında yanlış anlama var burada. Şöyle yanlış anlama var: Esas itibarıyla bu şeye niye bugünlerde daha fazla ihtiyaç duyuyoruz onu sormak lazım. Aslında, Bakanlar Kuruluna eskiden beri verilmiş yetkiler var fakat biliyorsunuz dokuz-on yıl kadar önce bu otomobillerde vergi sisteminde bir değişiklik yapıldı. Eskiden neydi? İşte, 1600 cc'ye kadar bütün araçlar aynı vergiye tabiydi, 1600 ile 2 bin arası, 2 binin üzeri hepsi belirlenmiş oranlardı. Öyle olduğu zaman çok fazla değişikliğe ihtiyaç yoktu. Dendi ki 1600 cc'lik araçların içerisinde çok pahalı araçlar da var, çok ucuz araçlar da var. Biz değer üzerinden farklılaştırarak yapalım yani 1600 cc'ye kadar araçları 3 kategoride, diğer 1600 ile 2 bin arasındaki araçları 3 kategoride. Orada, rakamlar, tutarlar telaffuz edildi, o edildiği zaman ister istemez enflasyonist ortamda onların güncellenmesi gündeme geliyor. Aslında, bugün bu güncelleme yapılmamış olsa çok daha yüksek vergi alacağız; o, aslında verginin normal alınması anlamında bu oranların artırılması yetkisi yani normal şartlarda diyelim ki 80 bin liralık araba artık kalmamış oluyor, kalmadığı için 120 bine çıkıyor, ben yüzde 45'i hiç uygulayamıyorum. Ne yapıyoruz? O 80 bin liralık limiti yukarıya çıkarmak suretiyle o yüzde 45'lik limiti de uygulama imkânı... Dolayısıyla, bu mekanizma nedeniyle, yetkiye özellikle son yıllarda kur ve enflasyon nedeniyle artış çok fazla olduğu için daha fazla ihtiyaç duyuldu. Dolayısıyla, sayın vekillerimiz aslında buradaki sistemi tam bilebilirlerse, okuyabilirlerse oradaki mekanizmanın, yetkinin niye bugünlerde daha fazla ihtiyaç duyduğumuz bir noktaya...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani enflasyon sebebiyle.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Yani tabii, o nedenle. Bütün o oranları uygulayabilelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Yani yeni nesil araçlarla ilgisi yok bunun, onu mu diyorsunuz?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Tabii.

Onu da özellikle bu yerli arabaların kullanma limitlerini biz özellikle 300 bin liraya kadar araçların -yerliler büyük ölçüde 300-350 bin civarında olduğu için- özellikle muhafaza edilmesini, onun özellikle yüzde 45'lik vergi dilimini veya 50'lik vergi dilimini uygulayabilmek amacıyla bunları artırma ihtiyacı hissettik.

Bir de genel olarak bir şey söyleyeyim: Tabii, maliye politikası... Şimdi, vergi teorik olarak sadece fiskal amaçlarla alınan bir şey değil bütün dünyada, fonksiyonel maliyet çerçevesi içerisinde ekonominin dinamizmi ve makroihtiyati tedbirlerle uyum çerçevesi içerisinde devamlı üzerinde değişiklik yapılması gereken... Elbette Parlamentonun verdiği yetki sınırları içerisinde, Parlamentodan geçmeyen verginin yasallığı ilkesine dokunmamak şartıyla. Buradaki felsefe de bu değişiklikler de verginin yasallığına dokunacak bir yapı arz etmiyor. Cumhurbaşkanımıza zaten gidilecek, teknik olarak gidiliyor, Cumhurbaşkanı kendisi oradan talimat vererek bunu yapmıyor, biz bunu hazırlıyoruz ihtiyaç, ekonominin istekleri, piyasanın istekleri doğrultusunda, bunu Cumhurbaşkanıya sunuyoruz. Yetki eskiden Bakanlar Kurulunda olduğu için şimdi Cumhurbaşkanlığında, çok farkı yok yani “Eskiden şöyleydi de şimdi böyle.” tezi doğru değil.

Arz ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

57'nci maddeye geçiyoruz.

MADDE 57- 4760 sayılı Kanunun ekinde yer alan (II) sayılı listeye,

a)8701.20 G.T.İ.P. numaralı malın yer aldığı satırdan önce gelmek üzere aşağıdaki sıra eklenmiştir.

87.01	Traktörler (87.09 pozisyonuna giren traktörler hariç) [Yalnız ATV (her türlü arazide kullanılan araç) ve UTV (çok amaçlı hizmet aracı)]	25
-------	---	----

b)87.03 G.T.İ.P. numaralı sıranın “-Diğerleri” satırından önce gelmek üzere karşılarında gösterilen oranlarıyla birlikte aşağıdaki satırlar eklenmiştir.

- ATV (her türlü arazide kullanılan araç) ve UTV (çok amaçlı hizmet aracı)	25
- Motorlu karavanlar	45

c)87.04 G.T.İ.P. numaralı sıranın “-Diğerleri” satırından önce gelmek üzere karşısında gösterilen oranıyla birlikte aşağıdaki satır eklenmiştir.

- ATV (her türlü arazide kullanılan araç) ve UTV (çok amaçlı hizmet aracı)	25
---	----

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 57’nci madde ATV, UTV ve karavanlarda ÖTV konusuna ilişkin. İzahat için teklif sahibi arkadaşımıza söz veriyorum.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, ATV, UTV araçlarına yüzde 25 oranında vergi getiriyoruz, motorlu karavana da yüzde 45 vergi getiriyoruz. ATV ve UTV’lerin tabi olacağı ÖTV konusunda tabii farklı uygulamalar söz konusuydu Başkanım. Teklifimizle bunların tabi olacağı ÖTV oranını netleştirmiş oluyoruz Başkanım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Uğur Bey, ATV, UTV’yi açık söyleyin, kayda geçsin, anlamaz ki millet bunu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – ATV, UTV; Türkçesini mi söyleyeyim yani? Yani buralardaki amaç traktörlerin...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Açık söyleyin de kayıtlara geçsin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Özel konuşmamızda da söylediniz, yani nasıl millete anlatalım bunu? Arazi araçları diyelim Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Açılımlarını soruyor da...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – ATV’nin açılımını mı soruyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Uğur Bey, nedir yani, ATV nedir, UTV nedir?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Her türlü arazide kullanılan araçları diyoruz, ATV, her türlü arazide kullanılan araç.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir teknik detay alalım mı müsaadenizle?

Bunlar ne demektir ve biraz örneklerseniz...

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – “ATV” dediğimiz araçlar aslında literatürde de bu isimle anıldığı için bu ismi kullandık ama “All Terrain Vehicle” dedikleri araçların kısaltması, her türlü arazide kullanılan araç ama bunlar traktör değil. “UTV” temel dediğiniz araçta da “Utility Task Vehicle” dedikleri çok amaçlı hizmet aracı. Bu araçlar şu anda Türkiye’de hâlihazırda 3 “G.T.İ.P.”ten girebiliyorlar. Buradaki sorun aslında bir sorunu çözmek yani bir konuyu açıklığa kavuşturmak çünkü bu araçlar hem “87.01” dediğimiz traktör “G.T.İ.P.”inden giriyorlar hem “87.03” dediğimiz binek otomobiller “G.T.İ.P.”inden giriyorlar hem de “87.04” dediğimiz kamyonet “G.T.İ.P.”inden giriyorlar. Bu araçların farklı “G.T.İ.P.”lerden girmesinin birtakım sebepleri var. Arkada küçük bir tane çeki demiri olduğu zaman traktör “G.T.İ.P.”inden yani tip onay belgeleri hemen değişebiliyor ve 87.01’e girebiliyor. Böyle olursa traktörler gibi, traktörler ÖTV’nin konusuna tabi olmadığı için ÖTV’siz geliyor. 87.03’ten gelirse yüzde 45 ÖTV’yle geliyor, 87.04’ten gelirse yüzde 4 ÖTV’yle geliyor. Şimdi, hem gümrük idaresinin kafası karışmış durumda hem de bizim mükelleflerimiz bunu biraz daha suistimal etmek suretiyle yurt dışından gelirken arkasına bir tane küçük demir koyuyorlar, traktör “G.T.İ.P.”inden sıfır ÖTV’yle çekiyorlar ancak bir de normalde kullanılışı var Türkiye’de şu anda hâlihazırda, bu araçlar özünde 87.03’te ama 3 “G.T.İ.P.”ten de gelse o yüzden 3 ayrı “G.T.İ.P.”in altında bu ATV’ler ya da UTV’ler hangi şekilde gelirse gelsin, hangi “G.T.İ.P.”le gelirse gelsin hepsinin oranını eşitlemek maksadıyla bir bütünlük sağlanmaya çalışıldı. Bu da sektörün kendisinin talebiydi çünkü sonradan yapılan incelemelerde bu araçların 87.03’e girdiği tespit edildiğinde hiç ÖTV’si ödenmedi diye aradaki fark ya da hiç alınmamışsa ödemenin tamamı tahsil edilme yöntemine gidiliyor ve o zaman da çok ağır bir yükü karşılaşılabiliyorlar. Bunların örnekleri vardı, onları çözmek adına böyle bir şey yapıldı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Söz talebi yoktur.

ERHAN USTA (Samsun) – Karavan meselesini de bir izah edebilir mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karavanı da bir izah edin lütfen.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Motorlu karavanlar 87.03 “G.T.İ.P.”inde vergilendirilen araç türleri. 87.03’te vergilendirilen bu aracın motor hacmi genelde 2 bin silindirin üzerinde olduğundan yüzde 222 ÖTV’yle vergilendirilmesi gerekiyor ancak hâlihazırda karavanlar 3 tür araç türünden yapılabilir; ya 87.04 dediğiniz kamyonetlerin dönüştürülmesi suretiyle ya da 87.02’de yer alan midibüs, minibüslerin dönüştürülmesi suretiyle ya da 87.03’te yer alan hafif ticari araçların dönüştürülmesi suretiyle çünkü motorlu karavanlar hiçbir şekilde sıfır imalat değil. Bu motorsuz karavanları kastetmiyorum, onlar zaten ÖTV’nin konusunda değil. Motorlu karavanlar, genelde içinde birtakım dizaynlar, içine koyacak ekipmanları müşterinin talebine göre yapılan araçlar. 87.04’ten alıp ilk beş yıl içerisinde... Çünkü ÖTV Kanunu’nun 15’inci maddesi der ki: Eğer bir araç -87.02’ye, 87.03’e ya da 87.04’e; genel mantığı itibarıyla söylüyorum- bir başka “G.T.İ.P.”e dönüştürülürse bunlar daha yüksek ÖTV’li olduğu için bunlarla ilgili aradaki ÖTV farkı aranır ama ilk beş yıl içerisinde. O yüzden bizim ülkemizde karavan sektörü genelde beş yaşın üstündeki araçları dönüştürüyor ÖTV’ye tabi olmasın diye. Şu anda bu sektör de gelişmiyor ve son iki yıldır bizim üzerimize yapılan baskı da

özellikle pandemi nedeniyle konaklamayla ilgili tereddütler olması hasebiyle bu alanda talep artmış ve bunların da talepleri şu: Biz sıfır da olsa araç alabilelim, bize makul bir ÖTV söylemiş olun ama yüzde 220'yle biz bu alanda rekabet edemeyiz, çalışamayız. O yüzden 87.04'ten alınan bir araç dönüşüme tabi tutulup motorlu karavan olduğunda 87.03'e gelirse aradaki farkını arıyoruz, 87.02'den de olunca aynı şekilde aradaki farkı alıyoruz. Şu anda o nedenle motorlu karavanları otomatik olarak buraya ismen zikretmek suretiyle tek bir oranda 45 oranını belirlemiş olduk.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Aydemir, bununla ilgili herhangi bir itirazımız yok ama yazımında traktörlerin karşısındaki kutu içerisinde yüzde 25 oranı yazdığı için çok kişi, biz de önce bunun yüzde 25 olarak vergilendirildiğini düşündük, çok kişi de böyle düşündü. Daha dikkatli olunursa memnun oluruz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Öztürk...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Başkanım, teknik olarak bir açıklama daha...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun, teknik bir açıklama daha alalım.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Bunu özellikle açıklamamız lazım Sayın Başkanım çünkü burada 87.01 traktörler G.T.İ.P.'i olduğu için bu bizim ÖTV Kanunu'nun ekli listesinde yoktu çünkü ÖTV Kanunu'nda bir verginin ÖTV'ye tabi olması için o listede yer alması lazım ama 87.01 traktörler hiçbir şekilde orada yoktu, 87.01 traktörler ve ilk parantez “87.09 pozisyonuna giren traktörler hariç” ibaresi uluslararası unvanlandırmaya göre belirlenmiş, bizim ülke olarak belirlediğimiz bir şey değil, o yüzden biz altındaki sadece köşeli parantezle başlayan “...bu G.T.İ.P.'te yer alan yalnızca ATV ve UTV...” demek suretiyle sadece bunlardan yani, bu G.T.İ.P.'e girenlerin sadece bunları demek aslında bu, bunları alıyorum diğerleri zaten bu kapsamda değil, 87.03' le ilgili.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mehmet Bey, traktörlerin karşısında 25 oranı var, ATV hariç. Sadece bir de diyor ki: “87.09 pozisyonuna giren traktörler hariç yüzde 25.” Bunu da böyle değerlendirmek gerekir, öyle değerlendirilir. Hemen hemen bütün okuyanlar da böyle değerlendirdi dediğiniz gibi. Ben de bunda bir anormallik var dedim, bir gariplik vardı, neyse öğrendik ama bu şekilde yanlış anlaşılıyor, buraya geldiği şekilde.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Daha iyi anlaşılabilme imkânı varsa onu yapalım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yo, yo.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Sayın Başkanım, şunu söyleyeceğim: Bu yazım tekniği şu anda hâlihazırda ÖTV 2 sayılı listedeki diğer G.T.İ.P.'lerde yazılanlarla aynı mantıkla yazılmış.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 2 sayılı listedeki doğru, oradaki doğru da bu teklifteki yanlış, teklifte bize geldiği şekliyle yanlış Mehmet Bey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Redaksiyon yaparken siz bunu...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Sayın Üstadım, sizden aslında bir şey var ama yani şu anda bizim elimizdeki verideki yanlış değil, şundan dolayı zaten harice kadar olan kısım zaten uluslararası sınıflandırmada belirlenen kısım, oraya biz müdahale etmiyoruz hiçbir şekilde, sonraki kısmı biz açtık.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teklifte yanlış, buradan göstereyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Vekilimizle sonra özel bir görüşürseniz redaksiyondan önce memnun olurum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Sayın Öztürk buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, ben, tabii, eski bir kamyoncu olarak bu ATV ve UTV’yle ilgili literatürümüze yeni giren araçlar bunlar, son on yıldır da kullanımı oldukça yaygın. ATV İngilizce “All Terrain Vehicle” kelimelerinin baş harfi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Her türlü arazide kullanılan araç Türkçesi.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bu tüm arazi şartlarında kullanılabilir, genellikle dört tekerlekli bazen de altı tekerlekli olabilir, UTV’ye bunun daha gelişmiş “Utility Vehicle” olarak...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok amaçlı hizmet aracı diye tercüme ediliyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Açıklama ihtiyacı hissettim çünkü eski bir kamyon üreticisiyim aynı zamanda.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, kamyoncu olduğunuzu da öğrenmiş olduk bu vesileyle.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Geçmişte BMC CEO’su olduğum için aynı zamanda.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Analiz de yazıyor onlar.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Efendim?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – O etki analizinde yazıyor zaten, İngilizcesini de almışlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz Cemal Bey.

Salih Bey, buyurun.

SALİH CORA (Trabzon) – Şimdi, bu ATV, UTV araçları bizim bölgede de sıkça kullanılan araçlardır ve bizde “pat pat” diye tabir edilen araçlardır. Bunlar daha çok tarımsal amaçlı kullanımda büyük bir imkân sağlamaktadır, Karadeniz Bölgesi engebeli bir araziye sahip, sınırlı şekilde tarım yapılabilmektedir dolayısıyla bu araçları yani bir sınırlama yapmamız lazım yoksa biz bunlara ÖTV getirirsek tarımsal amaçları sektöre uğratmak gibi bir durum söz konusu olabilir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Galiba o araçlar değil bunlar.

Bir izahat alalım, buyurun.

SALİH CORA (Trabzon) – Bu yönüyle yeniden değerlendirilmesini isterim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir izah ederseniz.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Bu araçlar kayıt ve tescile tabi olan araçlar bizim bazen başka yerlerde de var “pat pat” denilen araçlar kalite tescile tabi tutulan yani herhangi bir şekilde tip onay belgesi alınmış ya da vergi usulüne tabi olan araçlar değil ama buradaki bahsettiğimiz ATV’ler ve UTV’ler kayıt ve tescile tabi araçlar ve tip onay belgeleri de var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Vekilimizin bahsettiği araçlar bu kapsama girmiyor değil mi?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – “Pat pat” dediklerimiz bunlar değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Şimdi, tabii, burada vergi oranı UTV, ATV’de niye 25, bu neye göre tespit edildi yani ne emsal alınıyor onu bir sormak istiyorum, bu benim anladığım kadarıyla biraz keyfekeder kullanılan şeyler, benim yeğenimin de var aynısı işte çocuk sabahdan akşama kadar onunla geziyor. Onu bir bilelim, bir.

İkincisi, şimdi şöyle bir şey olabilir mi bir tane hani firma ismi vermeyeyim de bir minibüs sürücüsü bir şey düşünelim bunu ticari olarak kaydederseniz kaç şu anda ÖTV’si yüzde 10 mu minibüslerde?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Minibüslerde 9.

ERHAN USTA (Samsun) – 9.

Bunu hususi olarak trafiğe kaydederseniz silindir hacminin 2 bin ve üzeri olduğunu düşünelim.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Yok, öyle hususiye bağlı değil.

ERHAN USTA (Samsun) – Hususi olmuyor mu?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Yok, hususiye bağlı değil aracın G.T.İ.P’ine bağlı. Minibüs her zaman hususi de olsa ticari de olsa minibüstür.

ERHAN USTA (Samsun) – Peki, o zaman daha iyi anlayabilmek için söyleyelim şeylerde mesela karavel “Volkswagen karavel” de onu ticari kaydetme imkânı var mı?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Ticari kaydedilmesi önemli değil, “Volkswagen karavel”ler muhtemelen 87.04’tedir.

ERHAN USTA (Samsun) – ÖTV’si benim bildiğim kadarıyla.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – ÖTV’de yüzde 4’tür.

ERHAN USTA (Samsun) – İşte, hususi kaydettiği zaman ÖTV’si yüksek. Hız sınırı falan da kalkıyor o zaman.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Aslında Sayın Vekilim, tam şunu söylüyorsunuz: O karaveller tam da lüks otomotive, makam araçlarına çevrilebilen araçlardır.

ERHAN USTA (Samsun) – İşte onu diyeceğim.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Bakın, makam aracına çevrildiği zaman aynı karavan muamelesi görüyor. Karavanın muamelesini görmek demek aracın oturma yerine sahip, arabanın daha çok yük taşımacılığında değil, binek arabası yani kişi taşımaya mahsus olması demek bu da 87.03’e getiriyor çünkü bu aracın içerisinde o değişiklikler yapılnca tip onayına gidiyor, tip onayına gittiğinde 87.03’e geliyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Ne oluyor o zaman, vergisi ne oluyor?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – O zaman vergisi motor gücüne göre değişecek.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam, işte onu diyorum.

Yani 4 veya 8’den bir anda 220’ye çıkıyor.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – 220’ye kadar gidebilir.

ERHAN USTA (Samsun) – Karavan olursa, “Aynı şeyi karavana çevirdim.” derse de 45 oluyor.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Karavan şu anda 45 olacak 220 o da.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam, 45 yani bu son düzenlemeden sonra bu geçtiği zaman 45 olacak. Biz bunu ne kadar kontrol edebileceğiz, nasıl kontrol edeceğiz? Yani, şimdi, aynı araç hatta karavan diye kaydedilir içerisini de değiştirebilir yani içerisinin karavan olmasıyla hususi araç gibi olmasının arasında ne fark var yani karavan tanımı ne, yani içerisine yatan koltuk koyduğu zaman “VIP minibüsler” diyoruz ya, değil mi? Ondan sonra bir o şekli var yani bilmiyorum bu biraz bu işler şey, çok muallakta gibi duruyor, yani çok da net değilim ama hakikaten öğrenmek için soruyorum. Yani aynı aracın biraz kullanım amacına veya dışarıdan baktığımızdaki işte veya ruhsata işlemeyle ilgili durumuna göre vergi 4,220 ve 45 olabiliyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, bir cevap verelim.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Şöyle: Motorlu karavanlar şu anda hâlihazırda 87.03’ün içerisinde sayılmış ve oradaki tanımlamada birtakım unsurları ihtiva etmesi söyleniyor, nedir? İşte yatacak yer, birtakım mutfakla ilgili özellikler, birtakım kişisel ihtiyaçla ilgili özellikler ama o bahsettiğiniz makam araçlarında yatacak yerden ziyade, koltuk, koltukların dönerlisi, ortada bir tane açılabilir makam.

ERHAN USTA (Samsun) – Vallahi o kadar yaklaştı ki birbirlerine onlar.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Olmayabilir. Ben olur anlamında söylemiyorum ama karavana yüzde 45 koymamızın sebebi hani niye 45 niye 220 değil zaten 220’de ikisi de ama hâlihazırda şu anda sektör diyor ki: Bu alan bizim yani yeni araçlar...

ERHAN USTA (Samsun) – Ben, 45 niye düşünüyorsunuz demedim. Karavan hatta bizim arkadaşlar şimdi önerge verin de 45 daha aşağıya çekilsin falan diye söylediler, ben 45...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “İstismar edilebilir mi?” diyor sun.

ERHAN USTA (Samsun) – Bunu nasıl kontrol edeceğiz, onu söylüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani, karavan olmadığı hâlde karavan gibi gösterip vergi düşüklüğünden istifade eden olur mu?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Şöyle: Aracın tip onay belgesi değişirken oradaki şartlara bakmak lazım, şu anda ben hani o konuyla ilgili, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının o tip onay belgesiyle ilgili şeyi bilmiyorum ama motorlu karavan kısmı yani “motorlu karavan” diye bir tabir var ve böyle bir belirleme var. Araç motorlu karavan tabirine girerse evet 45 olabilir. Belki hani söylediğinizde az önceki ATV, UTV’de yaşadığımız soruna benzer bir sorunu yani şu anda hâlihazırda sorunu burada yaşar mıyız, belki yaşayabiliriz. Yani, şu anda illa vardır demiyorum ama olabilir.

ERHAN USTA (Samsun) – Endişem şu yani: Şimdi, tabii, 4’ün statüsü biraz farklı işte bilmem ne falan da ama karavan diye ruhsata işletilir 45 üzerinden ÖTV’sini verir, ondan sonra onu yani çünkü karavanın özellikleriyle işte yatma yeri falan gibi oluyor ya, o “VIP” dediğimiz şeklin özellikleri birbirine aslına çok yakın zaman içerisinde birbirine yakınsayacakda yani 45’le 220’lik bir aracı kullanmasının önünü açmış olabilir ve bu çok denetlenebilir bir şey olmaz. Buna dikkat etmek lazım yani belki belli araç türlerini, buna müsait olan araç türlerini belki dışarıda tutmak gerekir yani tamamen...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Belki 2’nci düzenlemelerde Erhan Bey’in bu uyarısına göre daha detay bir tanımlama yapmakta fayda var.

ERHAN USTA (Samsun) – Dolayısıyla, hani, tamam, bu denetlendiği zaman ortaya çıkar, çok sıkı denetlersin ama denetlenemediği zaman... Biraz daha hile yapmaya meyilli vatandaşı ödüllendirmemek lazım

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Yılmaz, siz söz istediniz mi?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – İstedim ama aşağı yukarı Erhan Bey’in söylediklerini tekrar edeceğim. Bu araç satın alınırken satıcısı alıcısına “Sen bu aracı niçin alıyorsun?” diye sorduğunda “Ben karavan olarak bunu kullanacağım, tadil ettireceğim.” dediğinde yüzde 45 uygulayacak, “Karavan yaptırmıyorum.” dediğinde başka bir fiyat mı uygulayacak? Hangi aşamada belli olacak bu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İstisnalar nasıl önleriz, varsa bir ihtimal.

Buyurun lütfen.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Sayın Başkanım, şimdi, bu araçların normalde vergilemesi amaca göre değil, ilk iktisapta diyor ki: Bu aracı 2 türlü alabilir. Bir, diyebilir ki doğrudan “Ben bu aracı aldım, aldıktan sonra bu aracı dönüşüm yapan yere götürürüm, tadilatını yaptırırım ama alırken 4’ü ödedim; yani yüzde 4 ya da yüzde 15, yüzde 10, neyse hani vergisi onu ödedim ticari araç anlamında, kamyonet anlamında.” Birinci yöntem bu.

İkincisi: “Ben bu aracı karavan yapmak istiyorum, o yüzden bu aracı buraya sat.” der. O motorlu araç dönüşüm yapanlar kapsamındadır, orada ÖTV doğmaz daha. Orada kafadan bir şey de ödemem. Dönüşümden sonra alırken şu anda hâlihazırda yüzde 222 ödediği şeyi 45 olarak ödeyecek ama az önceki birinci yöntemde ben yüzde 4 ödedim, sonra 45 gelirken aradaki farkı düşecek çünkü o tip onay belgesi değişecek, araç ister istemez 87,04’ten, 87,03’e; 87,02’dan, 87,03’e gelecek. Yani mutlaka aracın tip onayında değişiklik olacak yani bu ruhsata işlenecek, karavan olarak işlenecek zaten.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, 57’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 58- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 143 üncü maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “kuruluş işlemleri de dâhil olmak üzere kuruldukları takvim yılı ve bunu izleyen beş yıl süresince” ibaresi ve “her ne nam altında olursa olsun tahsil edilecek tutarlar 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu gereği ödenecek banka ve sigorta muameleleri vergisinden,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 58’inci madde varlık yönetim şirketlerinde vergi istisnalarına ilişkin.

Teklif sahibi, izahat için buyurun lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Başkanım, varlık yönetim şirketlerine beş yıl süreyle tanınan damga vergisi, harç ve KKDF istisnasını sürekli hâle getiriyoruz. Ayrıca BSMV istisnasını da bu maddeyle kaldırıyoruz Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ne için yapıyoruz bunu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, Başkanım, geldiğimiz noktada bazı varlık şirketlerinin mükellefiyetlerini sonlandırdığını görüyoruz ve tekrar yeniden varlık şirketi kurduklarını görüyoruz yani bu istisnalarını uzattıklarını görüyoruz. Biz de bu suiistimalin önüne geçmek için dedik ki: Damga vergisini sürekli hâle getirelim ama BSMV’leri de bundan sonra istisna kapsamından çıkartalım diye düşündük.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Uğur Bey, söz almayacaktım ama Sayın Başkanın sorusu üzerine öyle bir gerekçe söylediniz ki şimdi, böyle bir gerekçe olmaz. Yani beş yıllığına kuruluyor, sonra süre dolunca istisnadan tekrar faydalanabilmek için tekrar kapatıp tekrar açıyorlar, istisnadan faydalanıyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Başka bir şirket kuruyorlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yeni şirket kuruyorlar, biz de onlar bunu yapmasınlar diye sürekli hâle getirdik. Şimdi, bunu devlet yapmaz, böyle bir şey olmaz, böyle bir gerekçe olmaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başka gerekçelerimiz de var mı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu gerekçe değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Başkanım, tabii, ben mali müşavir olduğum için, nasıl kaçırdıklarını bildiğim için pratik cevap verdim.

Şimdi, bir, aynı zamanda, bunlardan zaten topu topu Türkiye’de Sayın Başkanım, 15 tane şirket var. Hani, binlerce şirket yok burada.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sektörü teşvik etmek istiyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tabii, kurumsallaşınlar istiyoruz bir de. Yani hani bu şirket kuruldu, bundan sonra ilanihaye devam ettirmelerini istiyoruz. Kapanıp da... İstisna dediğimiz zaman da az bir istisna değil bunlar Sayın Başkanım, beş yıl. Bunu isteyen kim? BDDK da zaten böyle bir talepte bulundu. Yani ben bunda çok detaya girmedim, zaten sonunu geldik, dünden beri yorulduk. Bana göre, kendime göre pratik cevap bulduğum için cevap verdim yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, bunlar ne iş yapıyor? Bankaların özellikle alacakları var. Bunların alacaklarını... Mesela 100 liralık alacağını 5 liraya satın alıyor, onu tahsil etmeye çalışıyor. 6 liraya tahsil ederse 1 lira kârı oluyor. Bu tür çalışan şirketler bunlar. Bunları çok fazla teşvik etmenin anlamı yok. Tabii, bunlar 15 tane olacak, yani öyle fazla olmaları mümkün değil zaten. Bankalara paralel, bazı bankaların da ortak kurdukları şirketler bunlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biz de çok fazla teşvik etmeyelim diye zaten BSMV istisnasını kaldırıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çok fazla olmaları da zaten önemli değil, bunlara teşvik getirmenin de bir anlamı yok zaten.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – BSMV’yi kaldırıyoruz zaten.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani o zaman tüm şeyleri kaldıralım. Madem kurulup beş sene sonra bir daha farklı bir isimle açılıyorlar, kârlılıkları var demektir. O zaman bu damga vergisi, harç ve KKDF istisnasını kaldıralım daha iyi, daha doğru yapmış oluruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir anlamı yok yani. Bu gerekçeyle bu getirilmez, devamlı hâle getirilmez, bu gerekçe yanlış oldu. “Bunları teşvik etmek istiyoruz, çok faydalı şirketler bunlar.” diyorsanız ekonomimiz için...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir de haksız rekabet oluyor galiba bu istisnaları yapanlar ile yapmayanlar arasında.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu olmadı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet.

Tamamladınız mı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gerekçe olmadı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, hakikaten bunu ben de anlayamadım. Yani şimdi, varlık yönetim şirketi var, o beş yıllık istisnayı saymıyorum, bunların damga vergisi yükümlülüğü var, harç ve KKDF yükümlülüğü var. İstisnayı saymıyorum, normalde böyle bir yükümlülüğü var, bunlardan istisna ediyoruz.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Yok, yok...

ERHAN USTA (Samsun) – Ya beş yıl istisna, beş yıldan sonrasını söylüyorum, o arızı durum. Normalde altıncı yılı dolan birisine bu vergi var mı, var. Şimdi, bu vergiyi komple kaldırıyoruz onlardan. BSMV de istisnaydı, onu da BSMV’yi getiriyoruz. BSMV baştan beri alınıyor. Bunun hakikaten bir şey üzerinde bir etkisinin olması lazım. Yani bunların maliyetlerini mi düşürüyor, maliyetlerini mi artırıyor, işlemini mi kolaylaştırıyor? Veya ne bileyim ben, burada vergiyi... O varlık yönetim şirketi, buna bir varlık satın alıyor ya, işte tahsil edilemeyen alacakları satın alıyor. Diğer tarafta etkileyen bir şey var mı? Mesela bir örnek üzerinden bunu çıkaralım. Yani hangi vergiden ne kadar kesiliyordu, mevcut durumda nedir, şimdiki durumda nedir? Öyle bir bakalım. Şuradan, etki analizinden gördüğüm kadarıyla nette kazançlıyız anladığım kadarıyla, yani 8 milyonluk bir gider var. O da tabii nasıl hesap edildi? Yani tamamen istisna yok kabulüyle o 8 milyonu hesap ediyorsunuz değil mi o beş yılı saymadan? Bu yıllıktır zaten. Yani bir yıl içerisinde ödediği 3 vergiden 8 milyon lira geliyordu, şimdi ondan vazgeçiyorum, gelmeyen 20 milyonu mu alacağım? Bir örnek üzerinden anlayalım, mantığımı anlayalım, mantığı anlaşılamadı bunun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Diğer soruları da alalım, topluca bir cevap alalım, notunuzu alın lütfen.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Size de geleceğim, söz isteyenler var, topluca bir değerlendirme olursa.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – İlk defa söz istedim Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, ilk defa istediğiniz için tamam, pozitif ayrımcılık yapalım.

Buyurun Sayın Bekir Kuvvet Erim.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Burada yazıyor zaten belgede. Beş yıl olduğu için, beş yılda bir varlık şirketleri kapanıp yeniden açılıyormuş bu vergiden muaf olmak için. Yani işin şeyini bulmuşlar, minareyi kılıfına uydurmuşlar. Bunu önlemek için banka sigorta vergileri devamlı hâle geliyor, istisna kaldırılıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Erim.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu gerekçeyi çok kınadık, kınanmış bir gerekçeyi söylediniz.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Yani burada yazıyor, açık her şey.

ERHAN USTA (Samsun) – “Uçan kuşu yakalarım.” diyen devlet, Maliye Bakanlığı, şimdi, yok yapıyordu da... Böyle bir şey olmaz.

Anlaşıldı, teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, sağ olun.

Sayın Şener, buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Şimdi, bu varlık yönetim şirketlerine Hükûmetin yüklediği anlam önemli bu düzenleme açısından. Gördüğümüz kadarıyla çok kârlı olan bu şirketleri teşvik etmek istiyor, yani Hükûmetin tavrı bu. Çünkü neden? İşte damga vergisi, bilmem harçlar ve KKDF istisnasını sürekli hâle getiriyor. Bu doğrudan doğruya bu şirketlerin teşvik edildiği anlamına geliyor ama burada çözümler gereken nokta şu: Hükûmet bu şirketleri niye teşvik ediyor? Bana kalırsa şundan dolayı: Biliyorsunuz, bu şirketler bankaların, diğer finans kuruluşlarının sorunlu alacaklarını satın alıyor. Yani tahsil artık zora girmiş sorunlu alacaklarını bu şirketler satın alıyorlar. Bu şirketler satın alınca bankaların bilançosundaki kredi takipleri görünmez hâle geliyor yani borçlu olan çiftçinin, esnafın, iş adamının tahsil edilemeyen borcunun ne kadar olduğu bankaların hesapları üzerinden görülemez hâle geliyor. Ama bu varlık yönetim şirketleri bu alacakları tahsil etmek için canına okuyor, önüne gelenin canına okuyor, perişan ediyor hem de katmerli katmerli alıyor. Bankalardan yüzde 10’uyla satın aldıysa yüzde 80’ini bağırtıra bağırtıra, üzerine gecikme zamları koyarak, bilmem birtakım tahsil masrafları koyarak tahsilatını yapıyor. Ama Hükûmet ekonomik göstergeler çok bozuk olduğu için bazı rakamları gizlemek istiyor, tahsil edilemeyen kredilerin azaltılması, düşük gösterilmesi bu şirketler vasıtasıyla sağlandığı için Hükûmet bir teşvik öngörmüş. “Aman, canınıza kuvvet ,şu tahsilat işini bankalardan daha fazla devşirin, oradaki rakamlar küçülsün.” diye burada da getirmiş teşvik eden damga vergisi, harç ve KKDF istisnası gibi düzenlemeler yapmış. Yoksa bu şirketlerin bu istisnalarla teşvik edilmesini gerektirecek hiçbir gerekçe, mantık yoktur, ben de görmüyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Onun için bana kalırsa bu istisnaları sürekli hâle getirmek yerine kaldıralım da tahsil edelim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, düzenlemeyle Sayın Şener...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Topluca cevap verebilirsek Sayın Aydemir, Cavit Bey de, Sayın Cavit Arı da söz istedi, onu da bir dinleyelim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Hatta ilave vergi getirmemiz lazım bunlara.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunları not edelim, topluca cevaplandıralım.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Yani buradaki rakamlar bu sektörün işlem kapasitesini göstermiyor, başka bir şeyi gösteriyor. Yani bu damga vergisi, KKDF istisnası ne kadar gidere sebep oluyor? 8 milyon liralık bir gideri var demek istiyorsunuz. Banka ve sigorta muameleleri ne kadar gelir kapısı var? O da 20 milyon TL demek istiyorsunuz ama benim anlattığım daha başka bir şey. Bu sektörün toplam iş hacmine ne kadarlık krediyi alıyor, bunu ne kadar kâra çeviriyor. Bunların keşke bu 19 varlık yönetim şirketinin bilançolarını görseydik piyasada nasıl çalıştıklarını daha iyi anlardık.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; öncelikle “Bu sistem nasıl işliyor?” sorusunu şöyle bir meslekten gelen birisi olarak kısaca özetlemek isterim: Bankalar kredi verir, verdikleri krediyi bazen tahsil edemez ve bunun sonucunda da icra takibi açarlar, yaparlar ve bu icra takibi neticesinde bazı krediler tahsil edilemez, belli süre banka avukatları uğraşır ve sonucunda belli zaman sonra tahsilinde zorluk veya imkânsızlık gördüğünde bankalar o dosyaları belli bir rakam üzerinden bu varlık yönetim şirketlerine resmen satarlar.

Şimdi, bu şirketler de tabii bu dosyaları uzun süre inceleyerek bu ihalelerde belli bir oran verir sonuçta ancak bunu 1 dosya, 2 dosya olarak görmemek lazım, yüzlerce, binlerce dosya resmen güçlü alacaklı şirketler olarak gördüğümüz ve sonuçta özel şahıs niteliğinde olan bu şirketler tarafından satın alınmakta yani bu riskli, tahsili belki mümkün değil veya belki de mümkün yani sürece bağlı neticeleri doğacak olan bu dosyaların üzerinden takibe devam ederler.

Şimdi, ben de banka avukatlığı yaptım, sonuçta bankanın alacağının tahsili mümkün olmayan dosyalar zaman zaman şirketlere satıldı. Şimdi burası yani bu şirket de sonuçta devletin resmî bir kurumu mu değerli arkadaşlar? Herhangi bir şirket yani özel şahıslar tarafından ticari niteliği olan ve sonuçta yerine göre de ciddi kârlar elde eden firmalar yani bu bankalar sadece kamu bankaları da değil yani sadece kamu bankaları olsa kamu bankalarının zaten belirli muafiyetleri var yani tahsil harçları veya işte zaman zaman takiple ilgili harçlar vesaire, karar harçları gibi bazı muafiyetleri zaten var. Ama bu özel bankalar da olabilir bunlar yani herhangi bir özel banka.

Şimdi, şöyle düşünün: O özel banka kendisi takibe devam edip de tahsil etse, icra dairesinden parayı tahsil ederken birtakım harçlar ödenmek zorunda yani hem alacaklıdan kesilecek hem borçlu tarafından ödenecek harçlar var, tahsil harcı, cezaevi vesaire gibi. Şimdi burada dosya satılıyor ama alan bu harçları ödemiyor yani alana, alan şirkete yeni bir ayrıcalık tanımaktasınız. Bu firma özel firma değerli arkadaşlar, kamu değil ki, bu bir ticaret.

Şimdi, firma şöyle bakıyor olaya: total bir rakam olan riskli alacağı ki Sayın Başkanım Bülent Bey de söyledi, çok cüzi oranlarla -3, 5, 10 yani çok cüzi rakamlarla- satın alıyor, bu bir ticaret. Diyor ki: “Burada bir riskli olacak var, bunu tahsil etmeyi veya edememeyi de göze alarak satın alıyorum.” Ya, bu ticaret olduğu için kâr ve zararı buna aittir ama siz ne yapıyorsunuz? Burada zaten beş yıl ki bence de buradaki bu muafiyetlerin hiç olmaması gerek, böyle bir muafiyet olabilir mi? O zaman Türkiye’de niye diğer ticaret yapanlardan biz vergi alıyoruz? Ticaret yapanların vergisi niye alınıyor, bu da bir ticaret. Ticaret yapanın kazancı varsa sonuçta vergisi de olacak değil mi Uğur Bey? Yani dinliyorsunuz diye konuşuyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, aynen.

CAVİT ARI (Antalya) – Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, bakın, burada siz gerekçenizi yani sonuçta sektörün de yani piyasada bu işin pratiğini yapan birisi olarak ağzınızdan samimiyetle kaçtı yani söylediniz, ben samimiyetinize inanıyorum yani o anlamda değerlendiririz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kaçtı değil, bilerek söyledim.

CAVİT ARI (Antalya) - Ama şimdi burada bir kanundan yararlanarak kanunun arkasını dolanan bir sistemi meşrulaştırmanın bir anlamı var mı? Ticaret yapıyor birisi, ticaretinin kazancı veya kârı veya zararı var, diğer işletmecisi, efendim, müteahhit herhangi bir dükkân açanın ne fark var bu kişilerden, ne ayrıcalığı var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) – Bitiriyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun.

CAVİTARI (Antalya) - Bu da kâr ve zarar için göre göre, bile bile o bilançoları, o icra dosyalarındaki -3, 5, 10 her neyse oran bilemiyorum-satın alıyor. Peki, burada siz bu vergileri kaldırırken...

Ben şöyle söyleyeyim, bakın, pratikten söyleyeyim: Şimdi bir borçlunun borcu 100 bin TL olsun, banka bunu 10 bin TL'ye sattı, bu dosyayı sattı, 10 bin bile yüksek de uygulamada anlaşılın diye söylüyorum, 10 bin TL'ye sattı, takibe devam ederken babasından kalan, miras kalan, ölen babasından kalan bir mal yakaladı ve bu 100 bin TL'lik dosyanın tamamını tahsil etti. Bu şirketin kârı nedir? 10 bin liraya aldığı dosyada 100 bin TL yani 90 bin TL kâr elde etti ve siz bu şirketin, bakın, damga vergisini, harcını, KKDF'sini kaldırıyorsunuz, bir de üstüne ödül veriyorsunuz kısacası. Hani ne olacak bu 90 bin TL? Peki, siz burada borçluya şöyle bir avantaj sağlıyor musunuz? Mesela şunu söylüyor muyuz: Eğer alacaklı şirket bu dosyayı hangi oranda satın almışsa bunun iki katını, örneğin, bir katını geçemez, tahsilat oranı diyebiliyor musunuz? Diyemiyorsunuz çünkü bu şirket eğer borçludan neyi yakalarsa alıyor.

Bakın, ben avukat olarak yıllarca bunlara şahit oldum, borçlunun bir şekilde yakalamışsa sonuna kadar tamamını tahsil eder, işte burada yerine göre o şirket lehine çok büyük avantajlı sonuçlar doğmakta. Yani bunu bir borçlu olarak düşünmeyelim çünkü bazen ya tahsil edilemezse o borçtan... Yüzlerce, binlerce satın alınan dosyadan bir kısmı tahsil edilemez ama yakalanandan da sonuna kadar tahsil edilir. İşte burada eğer bu şirketlere o zaman böyle avantajlar sağlıyorsak tahsilat miktarlarına da bir sınırlama getirelim, aksi hâlde, bakın, bankaya gidip samimi bir şekilde ihtiyacına binaen kredi çekmiş olan vatandaşımız günün koşullarında ekonomik anlamda sıkıntıya girmiş, bankaya ödeyememiş ve hatta o bankaya o günün koşullarında imkân olsa, müracaat etse bankanın sağlayacağı indirimi eğer mal yakalarlarsa üstüne daha sonra bu firmalar yapmıyor, "Nasıl olsa ben yakaladım, sonuna kadar senden alacağım." diyor, böyle de durumlar var. Zaten bu ticari bir sonuçta kâr zarar dengesiyle iş yapan bu firmalara bu ayrıcalığın tanınması külliyen yanlıştır, bu uzatmayı kesinlikle doğru bulmuyoruz, yanlış bir işlemdir, tamamen kamu zararına yol açacak bir işlemdir, haksızlıktır, hakkaniyete aykırıdır ve ifade ettiğim gibi, tam tersi burada tahsilat miktarlarına da oran getirilmelidir diyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sağ ol Sayın Vekilim.

Buyurun Sayın Bakanım.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL - Şimdi, bu varlık yönetim şirketleri, biliyorsunuz, 2001 krizi sonrasında, 2004 yılında yapılan TMSF tarafındaki ilk satış çerçevesi içerisinde oluşturulmuş bir piyasa. Yani bu 2004'ten beri bu yürürlükte. Yürürlüğe girdiği zaman da -Sayın Bakanımız bilir- o zaman şöyle öngörülmüştü: Beş yıllık bu piyasanın gelişmesi açısından, beş yıllık bir vergi istisnası gündeme getirilir. Bu uzun süre, şimdiye kadar hep uygulandı ama hep gördüğümüz, şu ana kadar ki süreç içerisinde şirketler, beş yıl bitince yeni bir şirket kurmak suretiyle bu istisnayı neredeyse süresiz hâle getirmiş durumdalar. Dolayısıyla, bu fiilen artık uygulanmıyor, uygulayanlarda da ciddi bir haksız rekabet oluşuyordu. Bir tarafta vergi uygulananlar, bir tarafta uygulanmayanlar. Bu çerçevede şöyle düşünüldü, denildi ki: "Bu, zaten fiilen işlemeyen bir mekanizma, fiilen bu istisna sürekli hâle gelmiş. Ne yapalım? Buradaki şeyi sürekli hâle getirelim, bunun karşılığında banka sigortalı muamele vergisi istisnasını kaldıralım." Çünkü banka ve sigorta muameleleri vergisi istisnası vardı, bunları artık ödeyecekler, banka ve sigorta muameleleri vergisi ödeyecekler, kurumlar vergisini kazançlarından zaten ödeyecekler. Dolayısıyla, bu mekanizma en azından sektör içerisinde haksız rekabet oluşmasını önleme açısından daha faydalı bir işlem görecektir hem de şimdi sayın vekilimizin biraz önce söylediği husus zaten orada bunlar sorunlu olacak yani tahsil edilmesi problemlili olacak. Banka orada öyle bir imkân görse kendisi tahsil eder, bunları satmaz. Bunlar büyük ölçüde

çöp hâline gelmiş veyahut da tahsili zorlaşmış alacaklar olduğu için bunları bilançolarından çıkarmak suretiyle bir şekilde yoluna devam ediyorlar ve burada yeni bir piyasa oluşmuş durumda. Biz de bunu bir şekilde oradaki fiilen ödenmeyen vergiyi, istisnayı sürekli hâle getirerek onun karşılığında banka ve sigorta muameleleri vergisi almak suretiyle onu kompanse etmeye çalışıyorlar.

Arz ederim efendim.

CAVİT ARI (Antalya) – Ticari mantalite itibarıyla soruyorum: Bu firma ile şurada yol üstünde herhangi bir bakkal arasında fark var mı yok mu? Ticari bakış açısı yönüyle söylüyorum.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Şimdi bu normal bir mal değil.

CAVİT ARI (Antalya) – Yani ikisini de kâr zarar dengesiyle açılmış bir işletme olarak görebilir miyiz, göremez miyiz?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Şöyle arz edeyim: Normal bir mal alıp satım şeyi olsa bunlar zaten sorunlu alacak tahsili noktasında...

CAVİT ARI (Antalya) – Ya, o ayrı. Mesela onu alan da zaten onu bilerek alıyor.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Bilemem, yoksa diğeri de satan da burada iyi bir imkân olsa kendisi tahsil eder onu. Niye satınsın ki?

CAVİT ARI (Antalya) – Öyle bir şey yok. Yıllarca takip eden de var, bu sistem oluştuğu için satılıyor.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Dolayısıyla, orada ciddi bir şey yok. Bu banka ve sigorta muameleleri vergisiyle kompanse ediliyor.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Arkaya geçiyoruz, arkaya...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Yani bir anlamda fiilen işlemeyen bu mekanizmayı ya tamamen kaldıracaktık bu vergi, harç istisnasını, banka ve sigorta muameleleri vergisi istisnası devam edecekti...

ERHAN USTA (Samsun) – Kâr durumları falan nasıl bunların?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Yani elbette sonuçta her...

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, öğrenmek için soruyorum: Ne kadar büyüklükte?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Yani kârlılıkları normal işletmelerden çok farklı değil.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakan Yardımcım, benim sorduğum soru çok net. Yani bir köşedeki bakkalla bunun arasında ticari mantalite farkı var mı? İkisi de kâr zarar esası üzerine kurulan işletme mi, doğru mu?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Evet.

CAVİT ARI (Antalya) – Yani siz bir esnafa, bakkala getirmediğiniz avantajı burada sermaye şirketine getirmiş oluyorsunuz şu an; ben öyle bakarım olaya.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Ama böyle değil işte.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Bakanım...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Bu piyasanın özelliğinden kaynaklıyor, dışarıda da böyle.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Bakanım, 2 konuşmacımızın daha talebi var, onları da bir dinlerseniz, onlara da bir cevap verirsiniz.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan Yardımcısı, ben demin esasında Sayın Usta da sordu size ama yani 15-20 tane şirketten söz ediyoruz biz. Bu şirketlerin gerçekten kâr marjlarıyla ilgili bir bilgimiz var mı? Yıllık kazançları nedir, maliyetleri nedir? Hiç böyle bir çalışmanız yok öyle mi?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Yok.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ama bu niye yapılamayacak bir şey değil ki, ben bile yapardım yani.

ERHAN USTA (Samsun) – O kadar bürokrat var ya bir tanesi çıksın, söylesin.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Yani gerçekten kâr marjları olağanüstü düşük ise o zaman bu verdiğimiz avantaj anlamlı olabilir, destekleyelim dediğiniz gibi ama...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Zaten fiilen vermiyoruz. Sonuçta zaten fiilen ödenmeyen bir vergi.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tamam, anladım ama vazgeçiyoruz bir şeyden. Ya, anlıyorum ama yine de bir şeyden vazgeçmiş oluyoruz yani alternatif maliyeti yok mu bu işin?

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani çok kısa...

Şimdi, burada bir istisnadan bahsediyorsak demek ki herhangi bir şey yapılmamış olsa bu vergiye tabiler. Dolayısıyla bu şirketlerin ne BSMV’den ne damga vergisinden ne harçtan ne de KKDF’den ister şimdi yeni getireceğimiz sistemde veya ister geçmişte istisna edilmesine ilişkin... Hani ilk kurulduğu yıllarda olabilir ama bundan sonrası için bence böyle bir ihtiyaç yok. Şunu söylemeye çalışıyorum: Bu istisnayı yazıyoruz, yazmazsak bu vergiye tabi. Demek ki işlem, bizim bir vergi tanımımız var, verginin konusunu olan bir olay var, o, ona tabi olmuş olması lazım “istisna” yazdığınıza göre, yoksa “istisna” yazmaya gerek yok. Burada şunu diyor muyuz mesela? “ÖTV’ye tabi değildir.” diyor muyuz? Demiyoruz çünkü ÖTV doğmaz bu işlemde zaten ama bu işlemi başlı başına bıraksan BSMV doğuyor, KKDF doğuyor, damga vergisi ve harç doğuyor. O zaman hepsini alalım kardeşim. Tamam, güzel bir şey yapılmış, yirmi yıldır, on beş yıldır teşvik etmişiz. Bundan sonra nasıl... Bakın, şurada küçücük bir bakkal kredi kullandığında BSMV’sini alıyorsun, harcını alıyorsun, KKDF’sini alıyorsun veya bir tüketici kredisi kullandığında... Bir gün eksi bakiyeye düşsek hesabımızda hemen bir bakıyorsunuz KKDF, bilmem ne falan alınmış. Yani ben istisna tutulmuyorsam, bakkal istisna tutulmuyorsa artık bu şirketleri niye istisna tutuyoruz? Bunun bir mantığının olması lazım, bu mantık yok. BSMV’yi kaldıralım istisnayı, bu vergileri de sürekli hâle getirelim; benim temel önerim o.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Teşekkür ederim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, BDDK temsilcimiz burada; eğer müsaade ederseniz, izin verirsiniz bilgi versin Komisyonumuza.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Kim?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – BDDK’den bir arkadaşımız.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Var mı BDDK?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Var, burada.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Buyurun.

BDDK TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, biraz önce Sayın Bakanımızın da ifade ettiği gibi 2004 yılında, özellikle bu 2000-2001 yılındaki kriz sonrasında biliyorsunuz epeyce bankamız tasfiye edilmişti. O yıllarda dünyada da bu kötü varlıkların, bankaların kötü aktiflerinin yönetimine yönelik “varlık yönetim şirketleri” şeklinde bir oluşum vardı. Biz de onu takip ederek bir varlık yönetim şirketi piyasası oluşturup bu kötü aktiflerin yönetiminde katkısı olması hasebiyle ilk başta kurulacak bu şirketler için böyle bir teşvik getirilmişti düzenlemeyle. Daha sonrasında bildiğiniz üzere bu müteaddit kereler uzatıldı, şimdi Komisyonun takdirine bağlı olarak bunun BSMV’nin kalıcı olarak devam etmesi, diğer teşviklerin ise kaldırılması öngörülmüyor. Bu, tabii, Komisyonun takdirinde, bizim ilave bir olumsuz görüşümüz yok. Ancak şunu ifade etmek isterim: Eğer mevcut teşvikleri kaldırırsak sektöre yeni girecek olan şirketler için dezavantajlı bir durum olmuş oluyor. Yani mevcutta faaliyet gösteren 20 tane şu anda varlık yönetim şirketi var. Bunlar kuruluşlarında hep bu istisnalardan faydalandılar. Şimdi, bunu tamamen kaldırdığımız zaman ben bir tespite bulunuyorum...

ERHAN USTA (Samsun) – Son beş yılda kurulan var mı?

BDDK TEMSİLCİSİ – Ona bakmam lazım Sayın Vekilim.

CAVİT ARI (Antalya) – O bizim sorumuz değil ki.

BDDK TEMSİLCİSİ – Yani bu desteklenen bir sektör olduğu için kuruluş aşamasında ilk...

ERHAN USTA (Samsun) – Ne üretiyor? Beyaz eşya mı, otomobil mi üretiyor? Ne üretiyor?

CAVİT ARI (Antalya) – Hiç bir şey üretmiyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Ne üretiyor da destekleniyor? Şu kâr zarar işini soruyorum.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Devlet “Ben yapamıyorum bunu özel sektördeki şahıs sen yap.” diyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Devlet değil, özel bankalar. Özel bankalar da satıyor, tüm bankalar satıyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Devlet işte, arkasında bu devletin otoritesi var, bankacılık kanunu var.

CAVİT ARI (Antalya) – Özel bankalar da satıyor yani sonuçta tüm bankalar satabiliyor.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Devletle alakası yok, bu özel şirket...

CAVİT ARI (Antalya) – Biliyorum, ben Başkana söylüyorum.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Kamu bankaları mesela, özellikle alacaklarını satabilme imkânları olmasına rağmen satmıyor yani bunlar özel bankalar.

CAVİT ARI (Antalya) – Onun mantığı şudur: Kamu alacaklarını bir şekilde tahsil edilebilme ihtimali olduğu varsayılır veya bu nedenle satamazsınız ileride o kamu görevlisine zimmet çıkar. Kamu görevlisi...

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın Kalaycı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Bir dakika Başkanım...

Kamu görevlisi tek başına 1 liradan dahi vazgeçemez ilgili mekanizmada kararlar alınmazsa. Kamu alacağı...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Bankacılık hukuku açısından kamu görevlisiyle artık diğer özel banka yöneticileri arasında hiç fark yok, hepsi zimmetten yargılanıyor çünkü 2003’te yapılan değişiklikle birlikte hepsi aynı hükümlere tabi.

CAVİT ARI (Antalya) – Hayır, hayır, ticari bakış açısıyla söylüyorum. Bir tarafta kamu bankası, sizin dediğiniz gibi “Satmıyor.” dediniz ya bu gerekçelerle kamuda sonuna kadar gitme mantığı vardır ama özel bankalarda daha çok iki sene, üç sene takibe devam edilir, avukatların raporlarıyla, hukuk müşavirlerinin görüşleriyle dosyaların satılabileceğine, devredilebileceğine kanaat oluşur ve satılır. Böyle gelişir yani biz yaptık bu işi.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL - Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - BDDK’nin internet sitesinde var. 2020 yılında 292 milyon lira kâr, 19 şirket var, 2021’in üç aylığı da var, üç ayda 123 milyon lira kâr.

ERHAN USTA (Samsun) - Öz kaynak toplamı ne kadar?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Öz kaynak toplamı 2,2; kredi şeyi de 4,5 milyar, takipteki kredi. Yani teşvik edici bir boyut getirilemedi, bence bu istisnanın kaldırılmasının doğru olacağını düşünüyorum ben de.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Nasıl takdir ederse Komisyon... Komisyonun takdiri.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Yani lüzumlu bir şey görsek...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Burada aslında bir şey kaldırılmıyor, fiilen ödenmeyen vergi süresiz hâle getiriliyor, onun karşılığında yeni ödenmeyen vergi ise, banka sigorta muameleleri vergisi ise bundan sonra istisna kapsamından çıkarılarak alınacak. Yani dolayısıyla banka sigorta muameleleri vergisi alınır.

ERHAN USTA (Samsun) - Burası Plan ve Bütçe Komisyonu, onu da tartışabiliriz.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL - Yani totalde bakıldığında, mesela bunlar kurumlar vergisi ödeyecekler, kurumlar vergisi istisnası yok bunlarda, bunlar BSMV ödeyecekler. Tabii, sonuçta takdir milletvekillerinindir.

ERHAN USTA (Samsun) – Elbette, onu söylemenize gerek yok, takdir karşı tarafın.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL - Sayın Durmuş Yılmaz, buyurun efendim.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) - Bu varlık yönetim şirketleri kuruldukları günden bugüne ortalama iskonto miktarı ne kadar, devraldıkları kredilerle, ödenmeyen kredilerle ilgili ortalama iskonto oranı yani 100 lirada kaç lira ödüyorlar? Eğer bunlardan BSMV vesaire alınsa, bütün bu vergiler alınsa onlar belki maliyetlerini yükseltecek, bankaların 100 liralık alacağına karşı 20 liraya satmaya hazır olduğuna belki “25 lira” diyecekler, masrafı banka yüklenecek ve aralarında pazarlık yapacaklar. Dolayısıyla şu ana kadar, bu ilk şirketin kurulduğundan bugüne kadar dev bankalar tarafından bu şirketlere satılan, tahsil edilemeyen alacakların ortalama iskontosu varsa nedir?

BDDK TEMSİLCİSİ - Yani bizim bu bilgiye sahip olmamız söz konusu olmaz, çok da değişen bir şey. Sayın Vekilim, varlık yönetim şirketleri Bankacılık Kanunu’nda tanımlanmış bir kuruluş. Ona göre onların istatistiklerini toplu düzeyde biz kamuoyuna açıklıyoruz. Sayın vekilimizin söylediği rakamlar oradan alınmış, halka açıklanmış bilgilerdir ama bunların söz konusu alacaklarıyla, kaç iskontoyla aldıkları, sattıkları bizim yetki ve sorumluluk alanımızda olan bir husus değil.

CAVİT ARI (Antalya) – Peki, Sayın Başkan, bunu kim biliyor yani bu gizli mi, sonuçta bu resmî kayıtlarda olması gereken bir şey.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Sayın vekillerim, söz isteyenler butonuna basın, söz veriyoruz.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Gül, “Tahsil edilemeyen vergiyi biz istisna kılıyoruz.” diye bir şey söylediniz. Şimdi, bunlardan damga vergisi, harç ve KKDF alınmıyor mu?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Daha doğrusu, beş yıllık istisnadan yararlanmak için ne yapıyor? Bir şirket başka bir şirket kuruyor, o da yeniden beş yıllık...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Bunu rekabet edebilmek için yapıyor diğerleriyle, hepsini eşit duruma getirirsiniz.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL - Getirdik zaten, eşit duruma geldiler şu an.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Niye vergiyi istisna olarak...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL - Ama yok, vergi getirdik yeni, yeni getirilen vergi var. Banka sigorta muameleleri vergisi ödemiyorlardı, şimdi ödeyecekler, o daha önce yoktu. Yani aslında vergi yüklerini artırdık, fiilen artırdık vergi yüklerini, şöyle: Diğerlerini zaten ödemiyorlardı ve kanunun o imkânından yararlanıyorlardı, banka sigorta muameleleri vergisi yine ödemiyorlardı ama şimdi bu tarihten itibaren yasa çıkarsa banka sigorta muameleleri vergisi ödeyecek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şöyle: Zaten damga vergisi çağdaş bir vergi değil, doğru değil. Bunlar vergi sistemine alınmaması, kaldırılması gereken araçlar. Ama rekabet eşitliği sağlayacaksa hepsini şey yapalım.

OTURUM BAŞKANI ŞİRİN ÜNAL – Bülent Bey, teşekkür ederiz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hepsini için geçerli zaten.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Niye teşvik etmeye çalışıyoruz ki diyorum.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Teşvik tersine dönmeye başladı, hepsini eşitlemeye çalıştık.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam hepsini eşitleyelim, muafiyet sağlamadan eşitleyelim.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Sayın Bakanım, üstat, belki toparlamak gerekirse 2001 yılından sonraki süreçte beş yıl, beş yıl, beş yıl gelmiş, şu anda geldiğimiz süreçte de artık bundan daha kurumsal bir yapıya kavuşmasına yani bundan sonra artık bu şirketlerin bu ticari hayatta devam edeceğine karar verilmiş. Bununla ilgili düzenleme yaparken de BSMV’yi alalım, diğerlerini almayalım diye bir neticeye gelindi. Yani geçici, geçici giderken artık bunlar sürekli hâle gelecekler, sürekli hâle gelirken de BSMV’yi alalım, diğerlerini kaldıralım diye bir şey yok ama böyle bir yaklaşım var burada.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, niye teşvik ediyoruz diyorum. Teşvik etmemizin gerekçesi, bunlar çok gerekli şirketlerdir diyorsanız...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Bankacılık sisteminden çıkarmış oluyoruz, bankacılık sisteminin daha sağlıklı olması açısından bir önem arz ediyor.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Ama şöyle: Mevcutta devam eden bir teşvikin sürekli hâli yani devamı gibi bir şey yani çok özel bir teşvik yok, yirmi senedir devam edilen bir şey yine devam ediyor gibi oluyor, özel bir teşvik yok şu anda.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Beş yıl için getirilen bir teşvik var.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Başı yanlışmış zaten.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Erhan Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; burada, tamam, başlangıçta bir sistem kurulmuş, bir kısım teşvikler verilmiş, şimdi onların hepsini hak diye görüp bundan sonra ya onu bir miktar iyileştiriyorsak yaptığımız iş doğrudur diye bir savunma olmaz; bu bir.

İkincisi: Tamam, beş yıllık bir teşvik var. Şimdi şunu kabul etmek de doğru olmaz: Yani biz devletiz yani efendim, bunlar hile yapıyorlardı, o muvazaayı buluruz, ondan sonra üzerine gideriz, beş yıl teşvikten, istisnadan faydalanıyor, ondan sonra şirketi kapatıyor, başka bir şey kuruyor. E, bunu burada söyleyecek kadar bu işi biliyorsak sayısı topu topu 19 tane olan firmayı biz denetleyip “Hayır, sen diğerinin devamısın.” diyebilirsiniz efendim. Bir sürü şey, bunların hepsi başka yerlerde var, diyebilirsiniz, diyebilmemiz lazım; o yetkiyi almaları lazımdı o zaman, zamanında alınacak yetki oydu. Şimdi, onu demeyeceksin “Ne yapalım biz, aciz hâle geldik, ondan sonra, efendim, beş yılda bir bunları yeniliyorlar, o zaman komple bunu istisna kılalım.” Böyle bir şeyi bu dönemde, hele bu devirde, otomasyon bu kadar geliştiği bir şeyde bir devlet ciddiyetiyle bağdaştırmıyorum. Şimdi, kaldı ki yine başlangıcında yapılmış edilmiş ama aradan on beş, yirmi yıl geçtikten sonra teşvik edilecek bir şey yok ortada. Başlangıçta söyledim, şimdi, bunlara istisna diye bir şey yazma ihtiyacı hissediyorsak demek ki buradaki yapılan işlem burada adı geçen 4 tane verginin konusuna giriyor. Dolayısıyla hiçbir şey yapmamış olsak yani bir teşvik olmamış olsa geçmişte veya şimdi, bunlar bu vergiyi verecekler efendim, versinler zaten kârlılıklarının da gayet iyi olduğu ortaya çıktı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Ama nette vergi yükleri artıyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Ama mevcuda göre bir durum iyileştiriyoruz ama zaten ben yirmi yıl boyunca, bu yıldaki gibi olmuş olsa... Bu yirmi yıl son dönem rakamı mıdır BSMV’de ve yoksa ortalama mıdır, onu bilmiyorum ama bugünkü parayla on beş, yirmi yıl boyunca 20 milyon liradan 400 milyon lira zaten teşvik vermişim bu vakte kadar. Hâlâ, şimdi, tamam, BSMV tahakkuk etsin, istisnasını kaldır ama damga vergisi, KKDF, harç teşvikini niye sürdürüyoruz? Bunu sürdürmenin bir mantığı yok. Bundan sonra artık bu teşviklerin, bu istisnaların tamamını kaldırıp... Kaldı ki bakın, şimdi, o BDDK’dan gelen arkadaşımız “haksızlık” filan... Burada haksızlık yok, haksızlığı neye göre anlıyorsunuz? Haksızlık ne olur? Son beş yılda 1 tane firma kurulmuştur, onlar diyelim ki bu teşvikten faydalanmıştır, ondan sonra ama bugün değiştirirsen o teşvik onlar için de kesilir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şöyle bir haksız rekabet konusu var anladığım kadarıyla.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani haksız rekabet konusu yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani kurala uyanlar istisnadan faydalanamıyor, uymayanlar faydalanıyor gibi...

ERHAN USTA (Samsun) – Tabii, o ayrı bir şey zaten. Yani onu zaten oradan kaldırmak lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu hükümle o haksız rekabet kalkmış oluyor.

ERHAN USTA (Samsun) – “Yeni kurulan ve mevcutlar arasında bir haksızlık.” filan diye bir şey yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Haksızlık var yani kurala uyanları cezalandırıcı bir durum...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Şimdi şöyle bir şey, bunu değiştirelim diyelim ki: “Biz bunu değerlendirdik, sen o şirketin devamısın.” Yargıya gidecek, kazanacak, yine alamayacağız o vergiyi.

ERHAN USTA (Samsun) – Evet. Komple kaldırın Şakir Bey, komple kaldırın onu diyoruz ya, komple kaldırın arkadaş.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – O zaman şu var tabii, yani şöyle: O zaman BSMV istisnasını devam ettirmemiz lazım.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır efendim, BSMV istisnasını da getirin üzerine.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – O zaman ilave bir daha vergi yükü oluşturacağız.

ERHAN USTA (Samsun) – Oluştur, oluşturmuyor musunuz hiç?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı isterseniz şey yapmayalım.

Sayın Usta, tamamlayabilirseniz...

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır ama şimdi burada önerebilecek... Bakın, Mustafa Bey de MHP Grubunda...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Görüşünüzü, teklifinizi ifade ettiniz, teşekkür ediyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani buraya bir şey geldi diye, “İlla böyle geçecek.” diye bir şey yok, üzerinde düşünelim diye şey yapıyoruz.

Yani bunun daha fazla teşvik edilmesinin bir tane izahını söylesinler geçmişte yaptığımızın ötesinde tamam, yine şey yapalım. Bakın, vergi mükellefinin lehine olan bir sürü işte destek verdik ama bu öyle bir şey değil arkadaşlar ya, bu öyle bir şey değil. Gözünüzü seveyim yani biraz bu sektöre de bakalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Ben bir şey sormak istiyorum Başkanım.

Şimdi, varlık yönetim şirketleri tarafından takibe devam edilen dosyada borçlu geldi “Ben bu parayı ödeyeceğim.” dedi. Ödemeyi icra dosyasına yaparken borçlu harç ödeyecek mi, ödemeyecek mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buna kim cevap verebilir teknik arkadaşlarımızdan?

Soruyu bir tekrarlayabilir misiniz?

CAVİT ARI (Antalya) – Şimdi, Başkanım, bu bahsi olan konular icra takipleridir ve bankalar tarafından icra dosyası açılmış, süreci devam etmiş, tahsil edilememiş, o nedenle, bu varlık yönetim şirketlerine satışı yapılmış icra dosyalarından bahsediyoruz. Varlık yönetim şirketinin avukatı borçlunun bir malını buldu, baskıladı, sonuçta borçlu kendini ödemek zorunda hissetti ve şirketin avukatıyla da görüşmeden örneğin “Ben, gideyim, başım ağrımam, dosyayı ödeyeyim.” İcra dairesine gitti “Şu dosyanın hesabını -kapak hesabı deriz biz ona- şu kapak hesabını bir çıkarın da ödeme yapayım.” dediğinde borçlu, kanun gereği ödemesi gereken harçları ki bu harçlar... Biraz da meslekten uzaklaştık, unuttuk ama 1,9’dan devam eden 9,8’e kadar artan harç oranları var diye hatırlıyorum. Bu harçları ödeyecek mi ödemeyecek mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şu an cevap verebilecek bir arkadaşımız var mı?

CAVİT ARI (Antalya) – Yani bu harç borçlunun borç hanesine ilave edilecek mi edilmeyecek mi? Ediliyor mu edilmiyor mu? Daha doğrusu öyle söyleyeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hemen bir cevabını alalım.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Sayın Başkanım, az önceki yani bu örnek üzerinden hareketle banka ile bu iki kesimi kıyaslamak lazım ki olayı doğru anlayalım.

Kredi kullanıldı, kredi kullanıldığı zaman BSMV, KKDF hesaplanıyor, tahakkuk esasına bağlı ve ödemeseniz bile sizin adınıza borç olarak yazılıyor ancak belli bir süre geçtiği zaman bunlar tahsili güç alacak oluyor ve donuk alacaklara geçiyor. Donuk alacaklara geçtiği andan itibaren bankalar KKDF hesaplamayı bırakıyor. KKDF hesaplamayı mevzuat gereği bırakıyor, istisna tanınmış. O yüzden banka, bu alacağı varlık yönetim şirketine satınca orada KKDF hesaplanıp burada hesaplanmayınca oraya ekstra maliyet çıkmış oluyor. Eğer banka, bu borcun tahsiliyle ilgili herhangi bir şekilde tapuda işlem yaparsa yani bir harca konu bir işlem yaparsa ya da dava konusu, icralık bir işlem yaparsa ya da noterde bir harca tabi işlem yaparsa bunların hepsi kendisine tanınan istisna kapsamında istisna. Sadece yargı harçları hariç ancak herhangi şekilde kredi sözleşmesi, sonradan yeniden yapılandırma sözleşmesi gibi birtakım sözleşmeler yaparsa bunlar da istisna. Bankanın kendisinin yaptığı sözleşmeleri söylüyorum. Banka lehe aldığı tutar dolayısıyla BSMV ödüyor. Varlık yönetim şirketine devrederse varlık yönetim şirketine sıfırdan, ilk beş yıl için bu istisnalar tanınmış ama beş yıldan sonrası için söylüyorum: Beş yıldan sonrası için KKDF ödeyecek, KKDF'yi neyin tutarı üzerinden ödeyeceği de çok belli değil çünkü az önce siz çok güzel bir örnek verdiniz. Bir tane, iki tane alacak olmuyor aslında, normalde ihaleye çıkıldığında belki bin tane alacak var yani donuk alacak kapsamına gelmiş ve bunlar, o firmalar, ihaleye çıkan varlık yönetim şirketleri birtakım algoritmalarla hesaplayıp -kendi kârlılıklarını da tabii ki hesaba katıyorlardır- firmanın durumunu, birtakım özelliklerini inceledikten sonra az önce söylediğiniz gibi diyelim ki 10 milyonluk borcu -“çok cüzi” dediniz, ben de aynı örneği vereyim- 10 bin liraya aldıklarını varsayalım. 10 bin liraya alıp şu anda 100 bine sattıkları zaman o aradaki 90 bin lirayı ilk beş yıl içerisinde biz BSMV'ye tabi tutmuyoruz ama şu anda bu gelen hükümle tabi tutalım diyoruz. Lehe aldığı para dolayısıyla.

İkincisi, KKDF konusunda zaten bankalar açısından KKDF hesaplanmıyor donuk alacak olduğu için ama burada eğer vadeli yaparsa... Çünkü KKDF'nin hesaplanabilmesi için bunun vadeli olması lazım, vade üzerinden lehe aldığı tutarın yani faiz tutarı üzerinden yüzde 15 KKDF tahakkuk ettirilmesi lazım.

Faiz hesaplamasında da peşin tahsilat yaparsanız zaten KKDF çıkmıyor. Faiz tahakkuk ettirirse hani vadeli bir işlem yaparsa çıkıyor ama vadenin de nasıl hesaplanacağı konusunda da birtakım tereddütler oluyor çünkü bire bir alacağı ilişkilendiremiyor.

Harç konusunda; yargı harcı hariç eşitlenmiş oluyor, damga vergisi açısından tamamen bankayla eşitlenmiş oluyor. O nedenle, burada aslında kötüye gidiş değil, iyiye... Yani kötü anlamda... “Kimin için kötü?” dersanız, hani idare lehine, kamu lehine bankalarla eşitleme anlamında BSMV'yi alma yani baştan itibaren alma, artık o beş yıllık istisna gibi bir istisna olmamak suretiyle BSMV almak suretiyle bankaların alacaklarının kalan tarihten itibaren bankaların tabi olduğu muamelelere eşit bir şekilde almaya çalışılıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, bağlarsanız artık, memnun olurum. Çok uzadı.

Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanımız çok uzun anlattı ama sorduğum sorunun cevabıyla ilgili hiçbir şey yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu şöyle yapalım, bence de öyle. Bir hazırlık yapıp sizi bilgilendirirlerse, herhâlde şu anda hemen cevap veremiyorlar.

CAVİT ARI (Antalya) – Beni bilgilendirmesine gerek yok, devletin...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hukuki anlamdaki icra dosyaları...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yargı harçları hariç icra dosyaları...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, yok. Bu maddeyle ilgili değil. Benim anladığım, Sayın Cavit Arı uygulamaya ilişkin bir şey, başka bir şey soruyor yani maddeyle ilgili, şu anki konuyla ilgili değil anladığım kadarıyla.

CAVİT ARI (Antalya) – Hayır, konuyla alakalı Başkanım.

Buradaki harçtan neyi kastediyoruz? Önce onu bir netleştirelim.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Harçlar Kanunu’na tabi olan hepsi.

CAVİT ARI (Antalya) – Bakın, şimdi, icra dosyasını... İcra dosyası üzerinden konuşacağız. Buradaki harç, yargı harcı, icradaki tahsilat harçları. Tahsilat harçları, ilk dosya açılırken başvuru harcıyla başlar ve tahsilat yapıldığında kademelere göre değişen harç oranları vardır; satış yapılmışsa satıştan sonraki harç oranı değişir, takip kesinleşmeden ödenmişse ona göre harç oranı değişir, kesinleşmişse değişir. Kısacası...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cavit Bey, bu, 5’inci söz alıyorsunuz.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, burada anlaşılmayan bir şey var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu işte, bir hazırlık yapsınlar, detaylı bilgilendirsinler. Tutanaklardan da soruyu bir tekrar görelim.

CAVİT ARI (Antalya) – Şimdi ben tekrar sorayım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Vekilim tatmin olmadı cevabınızdan. Yazılı olarak bir bilgilendirin.

CAVİT ARI (Antalya) – Bakın, burada bir icra dosyasında yekûnunu devletin alacağı harçtır. Bu, damga vergisi ve KKDF oranları, tahsilat harçları yönünden bildiğim kadarıyla çok daha düşüktür. Tahsilat harçları sonuçta yüzde 9,8’e kadar çıkan oranlar olduğu için devletin kamu alacağı yönünden baktığımızda çok önemli rakamlara kadar çıkar.

Şimdi, siz bir tarafta “Daha cüzi bir vergisel kısım ekledik.” derken esas gözden kaçan burada harç. Şimdi, harcı bir tarafta tahsil eden yani alacaklı alacağından kesilirken bir taraftan da borçlunun borcuna eklenir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Vekilim...

CAVİT ARI (Antalya) – Benim sorduğum soru şuydu: Borçlu bu harcı öderken daha güçlü olan şirket alacağını tahsil ederken harç ödemiştir. Bu kadar basit.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Detaylı bir bilgi notu hazırlayıp Sayın Vekilimizi bilgilendirelim çünkü 5’inci defa aynı şeyi tartışıyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) – 5’nci defadır sorduğum bu soruya veya konuya cevap verilemedi Başkanım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Cevap verildi aslında.

CAVİT ARI (Antalya) – Hayır, hiç verilemedi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Anlaşılan cevap alamadınız. O zaman detaylı bir bilgi notu hazırlayıp milletvekilimizi bilgilendirin.

Sayın Hamzaçebi, buyurun lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben bir soru sormak istiyorum. Şimdi, bu maddeyle beş yıl süreli vergi muafiyetleri kalıcı hâle getiriliyor ama diğer taraftan da varlık yönetim şirketleri kendi lehlerine tahsil etmiş oldukları paralar nedeniyle banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi tutuluyor.

Şimdi, varlık yönetim şirketleri de Bankacılık Kanunu'na göre kurulan şirketler. Bankalar da malum, Bankacılık Kanunu'na göre kuruluyor. Bu, şöyle bir sonuca yol açabilir mi, bir rekabet eşitsizliği yaratabilir mi? Yani bankalar belirli kredileri varlık yönetim şirketlerine aktarabiliyorlar. Acaba burada belirli vergi teşvikleri var diye “Biz daha çok miktarda alacağımızı varlık yönetim şirketlerine devredelim.” gibi bir politika güdebilirler mi sağlanan vergi teşvikleri nedeniyle?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kim cevap verebilir?

Buyurun Başkanım.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Şimdi, tabii, bu sorulara cevap da vermek istiyoruz ama mesela -demin konuşuldu, hatta vekilim de söyledi- kamu bankaları...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Soruya cevap verin.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Yok, yok şöyle: Şimdi buna karar verirken bankanın kendisi karar veriyor yani bu mevzuata göre direkt böyle etkisi olmuyor. Mesela uygulamalara baktığımızda kamu bankaları daha az bunlara devrediyor gibi gözüküyor. Özel bankalar “devretmiyor” diyor üstadımız yani hazine tarafına bakıyor. Ama mesela özel bankalar belki daha özet yapıyor. Yani “Bir banka buraya geçer mi geçmez mi, ne kadar geçer?” Bu soruya net cevap vermek çok zor Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum değerli arkadaşlar.

CAVİT ARI (Antalya) – Bürokratlar arasında içerisinde pratik avukatlıktan gelen biri varsa daha iyi anlar benim sorduğum soruları.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, size tutanaktan bakıp bir bilgi notu hazırlasınlar lütfen.

Teşekkür ediyorum.

58'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 59- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinin birinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Nakdi sermaye artışlarının, yurt dışından getirilen nakitle karşılanan kısmı için bu oran %75 olarak uygulanır.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 59'uncu madde öz kaynakla finansmanın teşvik edilmesine ilişkin.

Bir izahat rica ediyoruz.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Başkanım, 59'uncu maddeyle sermaye şirketleri için yapılan nakdi sermaye akışından kaynaklanan faiz indirimi düzenlemesinin yurt dışından getirilen nakitle karşılanan kısmı için indirim oranını yüzde 75 seviyesine, oranına çıkarıyoruz Başkanım; yüzde 50 oranını yüzde 75 yapıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

Sayın Usta, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, tabii, yapılan şeyin ne olduğunu anlıyoruz da niye yaptığınızı anlayamıyoruz. Yani sermaye getirmek yurt dışından, o şekilde mi düşünüyorsunuz? Şimdi şöyle: Hani “adaletsizlik” diyoruz ya... Şimdi, içeriden kendi sermayesiyle yani kendi nakdiyle sermaye artırdığı zaman yüzde 50 bir faiz indirimi var, o faiz oranları uygulanacak -her neyse, onun bir formülasyonu var- fakat bu parayı dışarıdan getirirse yüzde 75. Tabii, bunun yabancı şirket olup olmaması, parasının kendisinin olup olmaması gibi bir şey, burada böyle bir ayrım anladığım kadarıyla yok. Tabii, bunun ilk akla gelen gerekçesi ülkeye para çekelim şeklinde bir şey olabilir. Ancak yani ülkeye para çekmenin yolu bu tür teşvikler olmamalı. Ülkeye güven olduğu zaman zaten bu ülkeye kulaklarımızdan fışkıracak kadar döviz geliyordu, hatta kur yerlerde sürünüyordu. Yani güven olmadığı zaman da ne yaparsanız yapın ülkeye para gelmiyor.

Burada, şimdi, bir tane Anadolu firması var, orada o nakdi sermayesini koyuyor. Bu 2015’te filan geldi herhâlde veya sistemimizde yeni olan bir şey yanlış hatırlamıyorsam. Ondan sonra o firma sermaye koyuyor, onun gider olarak yazdığı kısımda yüzde 50 dikkate alınacak. Bir tane büyük bir firma, işte dışarıyla bir şekilde bağlantısı var veya kendi parasını önce dışarıya kaçırdı, sonra kendi parasını getiriyor, yüzde 75 gider yazacağız. Yani ben bunun ciddi bir adaletsizlik olduğunu düşünüyorum, yanlış bir uygulama olacağını düşünüyorum. Dolayısıyla mevcut hâliyle kalması çok daha uygun olacaktır. Bu çerçevede arkadaşların değerlendirmesi... Ha, benim bu argümanlarımı çürütecek benim bilmediğim başka bir şey varsa ona ilişkin de bize cevap verilirse memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu maddede dışarıdan gelecek paralar, yurt dışından getirilen nakitler nedir; bu depolardan çıkarılan varlık barışıyla ilgili bir şey midir? Yani dışarıya gönderilmiş paraların geri gelmesi mi ya da işte insanların aklına gelen, bu varlık barışları niye çıktı? Tekrar oraya dönüp onun tekrar tartışılmasını istemiyorum ama defalarca varlık barışı çıkarıldı ve gerekçe de şu gösterildi, “İşte OECD üyelerine önerilerde bulundu, işte bu konuda bir kere düzeltme yapılsın, bundan sonra hiçbir şeye müsaade edilmeyecek filan.” gibi söylendi ama biz öyle varlık barışı kanunları çıkardık ki hiçbir şey sorulmayacak kaynakla ilgili. Bize dediler ki: “Suçsa zaten takiptedir.” filan. Değil zaten, yakalanmamış işte. Bir para gelecek ve bu para bankayla gelecek, gümrükten gelecek, gemiyle gelecek, konteynerle gelecek -neyle gelirse gelsin para, varlık her neyse- bunu vergisiz, sıfır vergiyle aldık. Şimdi bir şekilde bunlara kolaylık tanımak amacıyla mı yapıyoruz? Ne var yani burada? Gerçekten tam olarak anlamak istiyoruz, nedir bu yani? Onu tamamlayan, o kanunları tamamlayan bir düzenleme midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Teknik bir açıklama alalım önce.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Vergi kaybı ne kadar oluyor, bir de onu söyleyin.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Bu yapılan düzenlemeyle vergi kaybımız yaklaşık 200 milyon olarak planlanıyor. Normalde mesela şimdiye kadar -gerçi etki analizinde zaten bunların rakamlarını yazdık ama- yıllık yaklaşık 4 milyar civarında burada indirilen bir kazanç tutarı, kurumlar vergisi anlamında bunun yüzde 25’ini alırsak 1 milyar civarında yaklaşık burada vergiden vazgeçiyoruz bu düzenleme dolayısıyla yüzde 50’sini uyguladığımız için. Bunun bir

kısmı tabii kârlı firmalar olmadığı için sonraki yıllara devrediliyordu. Bu, net vazgeçtiğimiz vergi. Baktığımız zaman da sonraki yıllara devredilen şu anda 19 milyar civarında indirebilecek tutar vardır. Bunun hepsinin bu firmaların kârlı olması durumunda yaklaşık dörtte 1 oranında 5 milyar civarında vergiden vazgeçmiş olacağız ileriki yıllarda. Şu anki mevcut durumu söylüyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Tabii, yıl olarak çok önemli değil. Toplamda bunun yıllık maliyeti 5 milyar mı diyorsunuz?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Şöyle: Yıllık maliyeti o kadar değil Sayın Vekilim ama birikmiş o kadar var şu anda ama yıllık şu anda 1 milyar civarında var.

ERHAN USTA (Samsun) – İleriye doğru mu götüreceğiz o zaman?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Bunu ileriye doğru götürüyoruz, evet. Faydalanmadığı zaman sonraki yıllarda faydalanacak.

ERHAN USTA (Samsun) – Yüzde 50 var.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Yüzde 50 zaten var.

ERHAN USTA (Samsun) – Bunun maliyetini çıkarmanıza gerek yok. Yüzde 25 dışarıdan gelen.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu son yapılan düzenlemenin etkisini söyleyelim arkadaşlar. Son yapılan düzenlemenin etkisi ne olacak?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – O 200 milyon.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam.

ERHAN USTA (Samsun) – Yıllık etkisi...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Evet, evet.

ERHAN USTA (Samsun) – Adaletsiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Benim bir önerim olacak: Şirket yurt içindeki döviz hesabından bozdurup sermaye artışı sağlarsa ona da bu hakkı vermek daha adaletli olmaz mı? Yani şirketin döviz tevdiatı hesabında parası var, bunu TL'ye çevirip sermaye artışında kullanırsa bir eşitlik sağlanır gibi düşünüyorum. Bilmiyorum bir mahzuru var mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Sayın Bakan Yardımcımıza söz verelim.

Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Şimdi biz madalyonun hep bir yüzüne bakıyoruz da şimdi bizim sistemimizde 2015'te bir değişiklik yapıldı yani o zaman da FİK'te bu tartışıldı yani öz sermayeyi güçlendirmek açısından. Biliyorsunuz bizim Kurumlar Vergisi Kanunu'muz örtülü sermayeye, öz sermayeye yürütülen faizleri gider kabul etmiyor fakat bu tersine olumsuz bir etki yaratıyor. Şöyle etki yaratıyor: 10 liralık sermayeyle 1.000 liralık işler yapılıyor. Bu da aslında totalde benim ileride elde edebileceğim geliri ortadan kaldırıyor. Bizim yabancı kaynağı değil, öz kaynak finansmanını teşvik etmemiz lazım. Yani bilançolarımızda öz kaynak ne kadar çok olursa uzun vadede -kısa vadede vergi kaybederim ama- daha fazla vergilenebilir bir kapasiteye ulaşırız. Yani yabancı kaynağa tanınan avantajları öz kaynağa da sağlamamız gerekir esas itibarıyla ama tabii vergi idaresi o gün itibarıyla "Bundan hemen vazgeçersek kısa vadede gelirimiz kaybolur." diye kısa vadeli düşündü ve onu sınırlı tutmuştu ama uzun vadede benim kişisel kanaatim o ki öz kaynakla finansmanı teşvik etmemiz lazım.

ERHAN USTA (Samsun) – Tartıştığımız bu değil. Yüzde 100 yapalım, herkese yapalım. Bunları biz de çalıştık orada, 2015’te biz hazırladık onu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Vekilimiz “Niçin içerideki sermayede aynısını yapmıyoruz?” diyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Niye? Çünkü birisi kredi kullanıyor ona indirim yapılıyor, diğeri öz sermayede yapıyor, indirilmiyor. Ama şu andaki tartışma o değil. Bakın, itiraz ettiğim nokta niye böyle bir sistem var, bu olmasın falan demiyorum. Niye içerideki, Anadolu’daki küçük bir firmada indirimde yüzde 50 uyguluyoruz da dışarıdan para getirme gücü olana -o paranın da ne olduğu belli değil- yüzde 75 uyguluyoruz? Hepsinde yüzde 100 uygulayalım, ben burada hiçbir şekilde buna itiraz etmem. Eleştirimiz farklı, ben onu eleştirmiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gelir İdaresi Başkanımızın söyleyeceği bir şey var mı bu konuda?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Sayın Başkanım, yani buradaki tercih yurt dışındaki varlıkları...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – İhtiyacımız var, kısacası bu.

ERHAN USTA (Samsun) – Ama o güvenli gelir. Bununla, 200 milyonla herkes ne kadar para verecek bilmiyoruz yani.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR – Orası başka. Kanuni düzenleme o amaçla yapılmış.

ERHAN USTA (Samsun) – Hangi kanun? Hayır, bu kanun öyle bir amaçla yapılmadı efendim. Bu kanun... Ya şu andakini yapmak istiyorsunuz, biz de karşı çıkıyoruz. Yani bu şunun için: Öz sermaye güçlendirelim. Şimdi, ben sermayemden, paramdan koyuyorum sermaye olarak hiç onu gider olarak indirmiyorsun, benim paramı kullanıyorum ama kredi olarak kullanan bunun faiz giderini masraflardan düşüyorsun. Dolayısıyla, öz sermayeyi teşvik etmeyen bir sistemimiz vardı bizim. Öz sermayeyi güçlendirelim dolayısıyla bunları da sanki faizle alınmış paralarımız gibi bir miktarı gider olarak yazılsın dedik. Olması gereken yüzde 100’ünün herkesten düşürülmesi, o olmamış tabii o düzene biz bürokrasiden ayrıldıktan sonra çıktı. Yüzde 50 olmuş, tamam yüzde 50’yle gidiyor. Eğer bunu yüzde 75 yapacaksa hepsi için yapalım yani yurt dışından getirince yüzde 75, buradan getirirse... Şimdi, parayı dışarıya çıkarmak serbest, istediği yere parayı çıkartıyor. Ondan sonra dışarıdan buraya getir, yine hile yapan vatandaşın mükafatlandırılacağız, dürüst mükellefi, dürüst işletmeyi cezalandıran bir şey.

Arkadaşlar, denetleyemeyeceğiniz teşvikleri lütfen vermeyin ya. İşte, az önceki o beş yılda gördük, kendiniz itiraf ettiniz “Denetleyemiyoruz bunu.” dediniz. Kapatıyor, bir daha kuruyor, beş yıl sonra bir daha açıyor.

Sayın Başkanım, yani hatalı bir şey söylüyor yani bu ayrımı, bu haksızlığı yapmanın bir mantığı yok. Bunun için, bak bundan dolayı yurt dışından para gelmez, gelecek olanı yüzde 25 de avantaj vermiş olursunuz. Yurt dışından gelecek para dediğim gibi... Bunlar olduğu zaman, bunların hiçbirisine gerek yok. Biz, bunları yaptığımız yıllarda yani Türkiye’ye 20 milyar doların üzerinde para geldiği yıllarda bu mu vardı Allah aşkına? Bunların hiçbirisi yoktu, güven vardı ama.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Erhan Bey, Sayın Başkanım; şimdi burada tabii çok haklı sorular soruluyor, Erhan Bey’in soruları, yorumları çok haklı ama bunlar tabii sonuçta siyasi bir kişi tarafından cevaplanması gereken konular. Eski sistemde Maliye Bakanı burada oturuyordu, kanunun sahibi olarak

siyaseten cevap veriyordu, “Bizim tercihimiz bu yöndedir.” diyordu. Şimdi, burada kime soralım? Haklı olarak arkadaşlar da cevap vermekte zorlanıyor. Teknik tarafını söylüyorlar, siyasi tarafını, tercih, neden öyle yapıldısına cevap veremiyorlar. Saçmalık burada zaten, sıkıntımız da bu, onun için belli bir yere kadar geliyoruz devam edemiyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

59’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

60 ve 61’i daha önce görüşmüştük. 62’nci maddeyi görüşeceğiz.

MADDE 62- 5520 sayılı Kanunun 32/A maddesinin yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(8) Yatırım teşvik belgesi bazında yapılan yatırım harcamasına yatırıma katkı oranının uygulanmasıyla belirlenen tutarın %10’luk kısmı, kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar talep edilmesi şartıyla, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç olmak üzere tahakkuk etmiş diğer vergi borçlarından terkin edilmek suretiyle kullanılabilir. Terkin talebinde bulunulabilecek tutar, hak edilen yatırıma katkı tutarından indirimli kurumlar vergisi yoluyla kullanılan yatırıma katkı tutarının düşülmesinden sonra bulunan tutarın yarısından fazla olamaz. Diğer vergi borçlarının terkin suretiyle kullanılan tutarın bir katına isabet eden yatırıma katkı tutarından vazgeçildiği kabul edilir, diğer vergilerden terkin talep edilen tutar ile vazgeçilen yatırıma katkı tutarları dolayısıyla vergi matrahına indirimli oranda kurumlar vergisi uygulanmaz. Bu fıkra kapsamında diğer vergi borçlarından terkin edilebilecek toplam tutar, ilgili yatırım teşvik belgesi kapsamında fiilen yapılan yatırım harcamalarına, yatırıma katkı oranı uygulanmak suretiyle hesaplanan tutarın %10 unundan fazla olamaz.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 62’nci madde yatırım teşvik belgesi bazında yatırım harcamasına göre vergi indirimi ne ilişkin bir izahat için teklif sahibi arkadaşımıza söz veriyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet Başkanım.

62’nci maddeyle Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Pardon, bu arada yeni madde ihdaslarına ilişkin önergeler de dağıtıyoruz.

Buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yatırım teşvik belgesi kapsamında yapmış oldukları yatırımları tamamlanmış olan ancak kazanç yetersizliği nedeniyle henüz kullanılamamış yatırıma katkı tutarı bulunan mükelleflerin hak kazandıkları fakat kullanamadıkları bu tutarın yüzde 10’luk kısmını KDV ve ÖTV hariç diğer vergi borçlarından mahsup edilebilmesinin önünü açıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi Sayın Cavit Arı.

Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Evet, Değerli Başkan ve milletvekili arkadaşlarım; ben farklı bir konudan bahsetmek istiyorum.

Bugün, özellikle Antalya’mızın Kaş ilçesi başta olmak üzere bazı ilçelerimizde ve hatta bazı illerimizde konaklama ile ilgili yeni bir süreç başladı. Bu süreç de gerek vatandaşın kendi evini kiralaması veya gerekse villa kiralaması şeklinde bir kiralama yöntemi, bu yöntemde de yine vatandaşımız vergi kaydı yaptırmakta ve buna göre kiralamaya devam etmekte.

Şimdi, bunu da bir konaklama yöntemi olarak düşündüğümüzde bu yeni gelişen konaklama sisteminin bir farklı ve haksız bir uygulamayla karşı karşıya kaldığını görmekteyiz. Örneğin, otel ve pansiyonlarda konaklamalarda yüzde 8’lik KDV oranı uygulanmakta. Oysaki kendi evinde ve villa olarak ifade ettiğimiz bu yeni konaklama tipi yerlerde ise yine vatandaş vergi yükümlülüğü olarak üzerine düşeni yapmaya çalıştığında yüzde 18 KDV ile karşı karşıya kalmakta. Burada ikisi de aynı amaca hizmet eden bir faaliyette bulunan işletmeler yönüyle baktığımızda bir tarafta yüzde 18 bir tarafta yüzde 8. Özellikle, pandemiyle birlikte gelişen bu yeni sürecin hem daha yasallaşması hem de daha kontrol edilebilir bir sürecin de devamını sağlamak adına vatandaşımızın mağduriyetinin önlenmesi ve bu tip konaklama sahiplerine de yüzde 8 KDV oranının uygulanmasını talep ediyoruz. Buradan Bakanlığın tüm yetkilileri buradayken bu konuda bir değerlendirme yapmaları, bir çalışma yapmaları ve bu konu üzerinde eğilmelerini talep ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Sayın Vekilimiz bir talebini ifade etti, zabıtlara geçti, tutanaklara da geçirmiş oldu.

Başka söz talebinde bulunan? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar 10 adet yeni madde ihdası talebimiz vardır.

1’incisini okutuyorum:

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/3854 esas numaralı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ederiz.

Bülent Kuşoğlu

Abdüllatif Şener

Mehmet Bekaroğlu

Ankara

Konya

İstanbul

Cavit Arı

Emine Gülizar Emecan

Kamil Okyay Sındır

Antalya

İstanbul

İzmir

Süleyman Girgin

Muğla

Madde: 31/12/1960 tarihli ve 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun 103. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“MADDE 103- gelir vergisine tabi gelirleri düzenleyen tablo aşağıdaki şekilde uygulanır:

Ücret dışı gelirlerde:

53.000 TL’ye kadar %15;

130.000 TL’nin ilk 53.000 TL’si için 7.950 TL, fazlası %20;

190.000 TL’nin, 130.000 TL’si için 23.350 TL, fazlası %25;

380.000 TL’nin, 190.000 TL’si için 38.350 TL, fazlası %30;

650.000 TL’nin 380.000 TL’si için 95.350 TL, fazlası %35;

650.000 TL’den fazlasının 650.000 TL’si için 189.850, fazlası %45.

Ücret gelirlerinde:

53.000 TL’ye kadar O TL;

130.000 TL’nin ilk 53.000 TL’si için O TL, fazlası %15;

190.000 TL'nin, 130.000 TL'si için 11.550 TL, fazlası %20;
 380.000 TL'nin, 190.000 TL'si için 23.550 TL, fazlası %25;
 650.000 TL'nin 380.000 TL'si için 71.050 TL, fazlası %30;
 650.000 TL'den fazlasının 650.000 TL'si için 152.050, fazlası %35.

Kanunun yayımı tarihine kadar, 2021 yılı içinde ücret gelirlerinden tevkifat suretiyle yapılan vergi kesintileri, daha sonraki ayların hesaplanacak gelir vergisinden mahsup edilir.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçe mi, siz mi izah edersiniz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İzah edeyim Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; şimdi, bu teklifi belki rutin olarak getirdiğimizi düşüneceksiniz ama ekonomi açısından çok önemli. Vergi açısından baktığımızda vergide adalet çok önemli bir prensiptir. Türkiye’de vergi adaleti artık yok, özellikle ücret gelirleri için söz konusu değil. Şimdi, biz buraya 53 bin liraya kadar yüzde 15 diye ilk basamağı belirledik. Şu anda, 22 bin liraya kadar yüzde 15 ve bu asgari ücretlinin hemen ağustos-eylül ayında bir üst dilime geçmesine sebep olacak kadar düşük bir rakam Türkiye’de bu krizden muzdaripsek, sıkıntılıysak yeni bir gelir vergisi tarifesine ücretlerde özellikle ihtiyaç var, bunu görmemiz lazım, bunu kabul etmeseniz bile bunun çalışmasının yapılması şarttır. Sizler iktidarı destekleyen milletvekilleri olarak bu konuda baskı yapmanızı diliyoruz, bunları görmeleri lazım krizden çıkabilmek için yapılması gerekenler bir tanesi de budur, yeni bir ücret tarifesine ihtiyaç var. Türkiye’de orta gelir hemen hemen kalkmıştır, alt gelir grubu ile orta gelir birleşmiştir, gelir adaletsizliği vardır. Onun için, bu adaletin yerine gelmesi için yeni bir tarifeye ihtiyaç var. Burada önerdiğimiz budur. Dikkate alınmasını özellikle rica ederiz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bekaroğlu’nun bir görüşü var, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Şimdi, Bülent Bey ifade etti, orada ücret dışı gelirlerde 53 bin liraya kadar yüzde 15 ama ücret gelirlerinde ve 53 bin liraya kadar sıfır yani hiç vergi alınmamasını öneriyoruz.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’de ciddi bir vergi adaletsizliği var yani toplanan vergilerin, gelir vergisinin neredeyse büyük bir kesimi ücretlilerden alınıyor. Bunlardan bir kısmı asgari ücretlidir. Asgari ücretli 8 milyon insan var yani 4 kişiyi bir aile yaparsanız bakın, 25 milyon insan asgari ücrete bakıyor değerli arkadaşlarım ve bu insanlardan SGK primiyle beraber 1.020 lira civarında kesinti yapıyoruz, düşünebiliyor musunuz? Bunlardan bu para kesilmesin, bin lira daha fazla alacak alsınlar.

Sayın Cumhurbaşkanı ucuz markete gitti, yüzde 5 daha ucuz markete gitti ve orada alışveriş yaptı, üstelik de temel gıda maddelerinden hiçbir şey almadı; ekmek almadı, et almadı, bakliyat almadı, yumurta almadı, süt almadı; kuru meyve, kuruyemiş filan böyle şeyler aldı ve 1.002 lira hesap ödedi, gördük, gözümüzün önünde oldu. Bu insanların bin lira daha fazla para almaları ne anlama geliyor, düşünebiliyor musunuz arkadaşlar? Ve ben baktım, sizin de Adalet ve Kalkınma Partisinin de Milliyetçi Hareket Partisinin de burada bulunan bütün partilerin, başka, grubu olmayan partilerin hemen hemen hepsi değişik seçimlerde, değişik zamanlarda asgari ücretin vergi dışı bırakılması vaadinde bulunmuş, talebinde bulunmuş. Niye yapmıyoruz değerli arkadaşlarım ya, niye yapmıyoruz yani bunu? Bunu yapmamamız için hiçbir sebep yok ki, şu anda Mecliste şu vicdanlı insanlar bunu rahat bir şekilde yapabilir. Elbette birtakım kayıplar olacak, deminden beri konuşuyoruz, işte, “Dışarıdan gelen sermaye

faiz giderlerinden kabul edilecekse 200 milyon lira gidecek.” “Şu kabul edilirse 500 milyon lira gidecek.” diye söylüyoruz. Peki, bu asgari ücretle geçinen yani açlığa talim eden... Bu, yoksulluk, açlık sınırının altında bir gelir değerli arkadaşlarım. Niçin bu insanlara bin lira katkıda bulunmuyoruz, niye yapmıyoruz burada değerli arkadaşlarım?

Saygılarımla.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci önergeyi okutuyorum:

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3854) esas numaralı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ederiz.

Mehmet Bekaroğlu

Emine Gülizar Emecan

Kamil Okyay Sındır

İstanbul

İstanbul

İzmir

Bülent Kuşoğlu

Süleyman Girgin

Abdüllatif Şener

Ankara

Muğla

Konya

Cavit Arı

Antalya

Madde- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinin (a) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) 70 inci maddede yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığı yapılan ödemelerden (esnaf ve basit usulde vergilendirilen mükelleflerce yapılan kiralama hariç)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekeceği okutuyorum:

Gerekeceği: Esnafımızın gider kalemlerinden stopaj vergisinin kaldırılması yönünde uzun süredir kamuoyunda yükselen talepler Coronavirüs sürecinde daha fazla önem kazanmıştır. Maddeyle Gelir Vergisi Kanunu uyarınca kira ödemelerinden yapılan stopajın sınırlı bir alanda bırakılması ve genel bir kural olarak kaldırılması öngörülmektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü önergeyi okutuyorum:

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3854) esas numaralı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ederiz.

Bülent Kuşoğlu

Emine Gülizar Emecan

Kamil Okyay Sındır

Ankara

İstanbul

İzmir

Mehmet Bekaroğlu

Süleyman Girgin

Abdüllatif Şener

İstanbul

Muğla

Konya

Cavit Arı

Antalya

Madde: 213 sayılı Vergi Usul Kanununun “Kaçakçılık Suçları ve Cezaları” başlıklı 359. maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu maddede yazılı vergi kaçakçılığı suçlarının icrası kapsamında değişik zamanlarda aynı neviden fiille aynı suçun birden fazla işlenmesi durumunda bir cezaya hükmedilir. Ancak bu ceza dörtte birinden dörtte üçüne kadar artırılır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlarım, yıllardan beri büyük bir yanlış yapılmaktadır yani elbette naylon fatura basan insanlar, işte, bunu üreten insanlar cezalandırılmalı yani bununla ilgili bir şey söylemiyorum ama bu cezalandırmanın bir de ölçüsü olması gerekir, netice itibarıyla ekonomik suçtur. Mükerrer cezalar verilerek çok uzun süre hapis cezası alan insanlar var ve bu insanların böyle bir talebi var. Daha evvel af kanunları falan çıkarken bu konu gündeme getirildi ama “Çalışma yapıyoruz...” Peki, bu çalışma bitmiyor mu değerli arkadaşlar? İki senedir bu konuyu konuşuyoruz, iktidar partisinin yetkilileriyle, sözcüleriyle temasımız var, sürekli olarak “Bir çalışma yapıyoruz...” Bu nasıl bir çalışma? Bu kadar teknik, ince bir çalışma; 4 madde hazırlanıp buraya geldi, niye bu maddeyle bir çalışma yapılamadı, bunu anlamış değiliz. Yani burada şimdi onlar, kim çalışma yapıyorsa yapadursun, yok böyle bir çalışma, burada biz “evet” diyelim ve bu işi bitirelim, bu insanları da rahatlatalım ve adil olan, doğru olan bir şeyi de yapmış olalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4’üncü önergeyi okutuyorum:

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3854) esas numaralı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ederiz.

Mehmet Bekaroğlu

Emine Gülizar Emecan

Kamil Okyay Sındır

İstanbul

İstanbul

İzmir

Bülent Kuşoğlu

Süleyman Girgin

Abdüllatif Şener

Ankara

Muğla

Konya

Cavıt Arı

Antalya

Madde- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 28 inci maddesinin sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu hususlar haricinde elektrik tüketiminde abonelere uygulanacak katma değer vergisi oranı %1’dir.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe: Elektrik tüketimiyle sınırlı kalmayarak Enerji Fonu, TRT payı, elektrik tüketim vergisi üzerinden de yüzde 18 oranında KDV alan mevcut uygulamaya son verilerek oran yüzde 1’e çekilmekte, abonelerin harcanabilir gelirinin artırılması ve temel tüketim üzerindeki vergi yükünün azaltılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

5'inci önergeyi okutuyorum:

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3854) esas numaralı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ederiz.

Mehmet Bekaroğlu

Emine Gülizar Emecan

Kamil Okyay Sındır

İstanbul

İstanbul

İzmir

Bülent Kuşoğlu

Süleyman Girgin

Abdüllatif Şener

Ankara

Muğla

Konya

Cavit Arı

Antalya

Madde- 04.12.1984 tarihli 3093 sayılı Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun 2. maddesinin 1. fıkrasının b bendi, 4. maddesinin c bendi ve 5. maddesinin c bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Değerli arkadaşlar, bu, çok konuşulan, tartışılan bir konudur. TRT artık kamu yayıncılığı yapmıyor değerli arkadaşlarım yani TRT, Hükûmet yayıncılığı yapıyor, “Hükûmet yanlısı medya” hani “yandaş” falan diyoruz ya, bu medya ne yapıyorsa, konuşuyorsa aynı şeyleri konuşuyor. Ben vergi veriyorum ama bu büyük bir medya kuruluşu kaç tane televizyon, şu kadar radyo, şu kadar personeliyle; biz, devlet zaten finanse ediyor, bizim vergilerimizle finanse ediyor, yetmezmiş gibi bir daha elektrik üzerinden dolaylı vergi veriyoruz ve buraya aktarıyoruz. Bunu yapıyoruz ama siz ile biz ortak seçime giriyoruz, diğer partiler de aynı seçime giriyor ama iktidar partisinin lehine borazanlık -evet, bile bile söylüyorum, borazanlık- yapıyor TRT ve bizim aleyhimizde. Böyle bir şey olabilir mi değerli arkadaşlarım? Bir kamu yayını yapan kurum, kamu televizyonu ve radyoları bir tane iktidar partisinin lehine bu kadar, bu kadar -yani “Böyle yapıyorum.” diyor- yani bu kadar olabilir mi? Sonra yani kim, nasıl denetliyor, ne oluyor; bizim paralarımız nereye gidiyor? Bu ciddi bir yaradır değerli arkadaşlarım. Yani bunu kaldırmamız gerekiyor. Haksızlıktır, adaletsizliktir. Yani niye böylesiniz değerli arkadaşlarım. Bakın, biz size ne dedik? Doğru olarak, o mükellefleri rahatlatacak, konuyla ilgili meslek erbabını rahatlatacak düzenlemeler getiriyorsunuz, usulüne uygun bir şekilde getiriyorsunuz, biz teşekkür ediyoruz, takdir ediyoruz ve destekliyoruz ama muhalefetten gelen bir şeyi de kabul edin ya, doğru bu arkadaşlar ya, doğru bu. Siz verin bu önergeyi, biz çekelim, siz verin, bunu kabul edin; ne olur, niye yere bakıyorsunuz, niye telefonlarınıza bakıyorsunuz? Ya, biraz vicdanınıza bakın, kalbinize bakın ya!

Biraz bakın ne olur yani, arkadaşlar ya, bu kadar böyle duvar... Yani söylediklerimizden duvar etkileniyor siz etkilenmiyorsunuz. Yani ne oldu size, nasıl bir metamorfoz geçirdiniz anlamıyorum sizi ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

6'ncı önergeyi okutuyorum:

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3854) esas numaralı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ederiz.

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul
Kamil Okyay Sındır
İzmir

Emine Gülizar Emecan
İstanbul
Süleyman Girgin
Muğla

Bülent Kuşoğlu
Ankara
Abdüllatif Şener
Konya
Cavit Arı
Antalya

Madde – 06.06.2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7/A maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Zirai amaçlı motorin teslimleri vergiden müstesnadır.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz istiyor musunuz?

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlarım, ben konuşmada söyleyeceğim, geçsin kayıtlara. Yani “Zirai amaçlı motorin teslimleri vergiden müstesnadır.” diyoruz. Neler vergiden müstesna değerli arkadaşlar, neler? Yatlara, katlara, şunlara bunlara, zenginlere dünya kadar vergiye müstesna yapıyorsunuz, zirai amaçlı motorin kullanımı. Ne tartışıyoruz bugünlerde biz? Fahiş fiyat artışları. Ya fahiş fiyat artışları 2 sebepten dolayı olur değerli arkadaşlar, ya arzla ilgili bir problem vardır ciddi bir şekilde ya talepte müthiş bir patlama vardır ya da o konuyla ilgili tröstler oluşmuştur, tekeller oluşmuştur, o monopoller oluşmuştur, onlar istedikleri gibi fiyatı tespit ediyorlar ama öyle değil. Ha, oluşmuş diyorsanız şehirlerde gıda marketlerinde böyle bir şey. Bu 5 tane zincir marketi siz icat ettiniz, siz çoğalttınız, sizin zamanlarınızda oldu mahalle mahalle. Bakın, sizin bakanlarınız bile defalarca “Bu zincirlerle ilgili, AVM’lerle ilgili bir düzenleme yapalım, bir kısıtlama yapalım böyle olmaz.” dediler, yapmadınız. Bunların hepsine Sayın Cumhurbaşkanı Başbakanlığı döneminde, Cumhurbaşkanlığı döneminde hepsine izin verdi yaptı etti. Şimdi, adamları neredeyse terörist yapacağız.

Hayır arkadaşlar, fahiş fiyat artışlarının sebebi -Mustafa Bey benden çok çok iyi biliyor- bu fahiş fiyat artışlarının sebebi maliyet artışlarıdır. İşte, tarımda zirai amaçla kullanılan motorinde yapacağımız böyle bir indirim fahiş fiyat artışlarını azaltılacaktır, yoksa efendim, devlet marketçiliğe başlayacak ve bununla azalacak böyle bir şey mümkün mü? Akla uygun bir şey söylüyoruz size burada, buna “evet” deyin hiç olmazsa.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bu arada önerge sayımız 10 değil 9 oldu, bir mükerrer önerge varmış. 9 önerge toplam.

7’nci önergeyi okutuyorum:

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3854) esas numaralı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ederiz.

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul
Cavit Arı
Antalya

Bülent Kuşoğlu
Ankara
Emine Gülizar Emecan
İstanbul

Süleyman Girgin
Muğla
Abdüllatif Şener
Konya

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Madde – 3/3/2004 tarihli ve 5102 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs Kredi Verilmesine İlişkin Kanun’un 2’nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yurt içinde yükseköğrenim gören öğrencilerden Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumuna yurt tahsisi için başvuruda bulunanlardan kurum tarafından herhangi bir yurt tahsisi yapılamayanlara on altı yaşından büyükler için her yıl belirlenen aylık net asgari ücret tutarının yarısına kadar her ay karşılıksız burs olarak verilir. Bu tutar damga vergisi dahil hiçbir kesintiye tabi tutulmaz.

Söz konusu tutar, kira kontratı ile kanıtlanması şartıyla, konutlarını yükseköğrenim gören öğrencilere kiralayanların banka hesaplarına Yüksek- öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından direkt olarak aktarılır. Bu konudaki usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumunun bağlı olduğu Bakan yetkilidir.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi mi?

Söz istiyorsunuz...

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, bugünlerde en çok tartışma konularından bir tanesi de bu, havadan gelmiyor bu önergeler.

Bakın, Sayın Cumhurbaşkanı çok çelişkili açıklamalar yapıyor, her konuda yapıyor da bu konuyla ilgili de yapıyor. Maalesef bilgiler bükülüyor, kendisi açıkladı, önce dedi ki: “700 bin civarında başvurudan 480 bini karşılandı.” Diğerleri duruyor. Bugün “180 bin öğrenciye yurt çıkmadı.” diye bir açıklama var. Çok açık, net ki yirmi senede sizin başka öncelikleriniz olduğundan dolayı bu çocuklara yurt bulunamazdı. Sadece öyle Ankara’da, İstanbul’da, İzmir’de falan değil, Rize’de bile, Anadolu’nun değişik yerlerindeki üniversitelerde, ilçelerde bile öğrencilerin yurtlarıyla ilgili ciddi problem var. İnsanların durumunu biliyoruz yani emekli insanların çocukları düşünün yani, bir tane emekli var 2.800 lira maaş alıyor, 2 tane çocuğunu gönderiyor birini İstanbul’a, birini Isparta’ya. Düşünebiliyor musunuz arkadaşlar bu çocuğa yurt çıkmadığını? Çocuklar kayıt dondurmaya başladılar. Yazıktır değerli arkadaşlar. Bu ülkede bu kadar emek vermiş, okutmuş çocuğunu buraya kadar getirmiş, bu büyük yarışta çocuk sınavı kazanmış ve bir yere gelmiş bu çocuğun kaydını dondurup bir sene memleketine dönmesi seneye ne olacağı belli değil ama öbür sene mutlaka olacağı bellidir CHP iktidara gelecektir, bu yurt problemini çözecektir.

Evet, “Merkez Bankasını veremezsiniz.” dedi. “Hadi, bakalım verin.” diye bugün şey yaptı. Merkez Bankası binasını vereceğiz değerli arkadaşlar. Nasıl siz şimdi istediğiniz gibi yetki kullanıyorsanız biz de milletin iradesiyle, takdiriyle geleceğiz ve o diktığınız Merkez Bankası ve daha başka diktığınız gereksiz yere diktığınız binaları öğrencilere yurt olarak tahsis edeceğiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

8’inci önergeyi okutuyorum:

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3854) esas numaralı Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Öztürk

Giresun

Yaşar Kırkpınar

İzmir

İbrahim Aydın

Antalya

“Madde ...- 5/12/2019 tarihli ve 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 52’inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “1/1/2022” ibaresi “1/1/2023” şeklinde değiştirilmiştir.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Önergeyle, 1/1/2022 tarihinde yürürlüğe girmesi öngörülen konaklama vergisinin yürürlük tarihi 1/1/2023 tarihine ertelenmektedir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Dedim ya sermayedarlar için önerge vereceksiniz, dedim ya! Önergeyi turizmcilere veriyorsun, sermayedarlara veriyorsun garibanların önergesini reddediyorsun... (Gürültüler)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bizim bundan haberimiz yok.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İşiniz bu, onlara hizmet etmek. Siz zenginlere hizmet için geldiniz buraya ama o sıralardan kalkacaksınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii tabii, size söz vereyim.

Buyurun.

Tamam söz verdim ben. (Gürültüler)

Mehmet Bey, bir detayını dinleyelim sonra görüşlerinizi ifade edin. Bir izahat alalım lütfen.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Sayın Başkan, 2019 yılının Aralık ayında 7194 sayılı Kanun’yla konaklama vergisi ihdas edilmişti. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biraz sükûneti sağlayalım da.

Gerekçeyi okuttular, şimdi teknik detay alıyoruz değerli vekilim.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – 7194 sayılı Kanun’la 2019 Aralık ayında bir kanun çıkmıştı, konaklama vergisi kanunu diye. Bu kanuna göre konaklama tesislerinden toplam bedeli üzerinde yüzde 2 oranında konaklama vergisi alınacaktı ve yürürlük tarihi de 1 Nisan 2020’ydi ancak 2020 yılında pandemi dolayısıyla konaklama tesisleri kapatılınca bunun yürürlük tarihi ertelenegelmıştır bu zamana kadar 1/1/2022’de yürürlüğe girecekti.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, gerekçe okutuldu, teknik bilgi alıyoruz. Daha sonra yine görüşleriniz ifade edilir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bürokrati öne atmayın. Bürokrat mı buna karar verdi? Siyasi bir karar bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kimseyi attığımız yok. Teknik bilgi için sağlıklı bir tartışma olmadan neyi tartışacağız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu yapılanın usulen doğru olmadığını düşünüyoruz. Bakın, biz önerge veriyoruz, az önce Bekaroğlu konuştu, şimdi ben konuşacağım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sizin önergenizi de kimse görmemişti, değerlendirildi burada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, Sayın Başkan, öyle değil ama. Biz önergemizi kendimiz izah ediyoruz değil mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz bürokrata diyor muyuz bizim önergemizi izah edin diye?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bazılarında “Gerekçe okunsun.” deniyor, burada da gerekçe okundu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, Sayın Başkan, gerekçede ne vardı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu beğenmeyebilirsiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, ne var gerekçede?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O gerekçeyi yazanın takdiri, ben ona bir şey diyemem ama “Bir şey yok da izah edilmedi.” demeyin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama o zaman niye bürokrata izah ettiriyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teknik detay anlamında bürokrattan sağlıklı bilgiler alıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O zaman benim de önergemi bürokrata izah ettirin, olur mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Talep ederseniz yaptırılabilir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tabii, hangi bürokrat izah edecek mesela? Panama belgelerini hangi... Ben vereceğim, ben...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli Vekilim, lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, öyle ama. Bürokrat izah...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyle ilgili bir görüşünüz varsa lütfen ifade edin. Konaklama vergisi devam etsin istiyorsanız söyleyin, görüşünüzü ifade edin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, usulen, bari şekil şemal olarak doğru yapalım istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gayet doğru yapıyoruz, hiçbir eksiklik yok şekil şemalde. İçeriği beğenmeyebilirsiniz, eleştirebilirsiniz, şekil açısından hiçbir eksiklik söz konusu değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu doğru değil yani.

Değerli Başkanım, bakın, bu konaklama vergisi çıkarken bizim eleştirilerimiz olmuştu, görüşlerimiz olmuştu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Olabilir, tabii.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Siz bunu dayattınız. Turizm Bakanı “İlla çıkması lazım.” dedi “Şunun için lazım, bunun için lazım.” dedi. Ne oldu? Araya pandemi girdi. Anlaşılır sebeplerle bu vergi ertelendi.

Şimdi, bakıyoruz, yani ben otelcilik sektörüne, doluluk oranlarına bakıyorum gayet yükseldi. Pandemide de bir normalleşme var, Allah’a şükür aşılama oranları artıyor, yıl başına kadar da kuvvetle muhtemel aşılama oranları daha da yükselecek. Yeni bir dalga olmazsa -Allah korusun diyorum- yani turizm sektörü normalleşti. Şimdi, bunun gerekçesini biz sormayacak mıyız? Arkadaş, turizm sektöründe bir normalleşme var, gelecek sene daha da normal olma olasılığı yüksek. Şimdi, sen diyorsun ki: “Ben bu vergiyi koydum ama ben bunu erteliyorum, bir daha erteliyorum, bir daha erteliyorum.” Niye erteliyorsun? Niçin erteleniyorsun?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Seçim geliyor Sayın Paylan, seçime hazırlık.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani gerekçesinde desinler ki o zaman “Seçime hazırlık yapıyor.” Sayın Mehmet Akif Hamzeçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Onu diyemezler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, desinler yani neyse gerekçesi söylesinler. Ya pandemi bitiyor deyip...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Herkes kendi görüşünü ifade eder, başkalarının ne deyip demeyeceğini siz belirleyemezsiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, ben burada Cemal Öztürk’e, Yaşar Kırkpınar’a, efendim, İbrahim Aydemir’e soruyorum. Deyin ki gerekçeniz nedir arkadaş? Niye bu kanunu geçirdiniz buradan üç yıl önce? Niye üç yıldır erteliyorsunuz sürekli?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, sorunuzu sordunuz, teşekkür ediyorum.

Sayın Arı...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Cemal Ağabey açıklayacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cemal Bey’e daha sonra söz vereyim. Birkaç görüş alalım, belki cevap vereceğiniz ilave hususlar çıkabilir, o açıdan söylüyorum.

Cavit Bey, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, şimdi, bir Antalya milletvekili olarak, turizmin başşehri Antalya vekili olarak biz bu konaklama vergisine baştan karşıydık ve o tarihteki yapmış olduğumuz tüm açıklamalarda konaklama vergisinin turizme zarar vereceğini, sektöre zarar vereceğini, sıkıntıya sokacağını dile getirdik. Ancak siz, hatırlıyorum ki bir torba yasayla o dönem 3 tane yeni vergi düzenlemesi getirdiniz. Bunlardan birisi dijital vergiydi, diğeri değerli konut vergisiydi, bir tanesi de bu konaklama vergisi yani 3 yeni vergi ihdas ettiniz. Bu Komisyondan bizim itirazlarımıza rağmen geçti ancak Meclis Genel Kuruluna giderken değerli konut vergisinden bildiğim kadarıyla geri adım attınız. Yani burada bizim söylediğimizi dikkate almadınız ama ne değiştiyse Genel Kurula giderken bundan vazgeçtiniz. Yani 3 teklifinizden birisinden daha yoldayken vazgeçtiniz.

Yine bu düzenlemeyle ilgili yani baştan yanlış olduğunu dile getirdiğimiz bu konaklama vergisinin -ki ben tekrar söylüyorum- ertelenme noktasına değil, bakın, tümünden kaldırılması taraftarıyım çünkü bu baştan yanlış. Siz bu ertelemeyle bizim baştan söylediğimiz yanlışlığı tescil etmiş bulunmaktasınız. Madem doğruydu, uygulayın; vazgeçiyorsanız da erteliyorsanız da yanlışlığını kabul etmiş sayılırsınız.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Pandemi devam ediyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Pandemi devam etmeden önce bu yasa getirildi değerli arkadaşlar. Bakın, siz nerenin milletvekilisiniz? Sizin orada turizm yok mu, sizin orada turizmi yok mu, işletmeci yok mu?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Daha çok turist gelsin istiyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye vergi getirdiniz o zaman?

CAVİT ARI (Antalya) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, bu vergi baştan turizme, sektöre zarar verecektir. O nedenle bunun ertelenmesi değil, kaldırılması gerekir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Tekrar söylüyorum, ertelenme talebi bizim haklılığımızın tescilidir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok kısa bir soru sormak istiyorum. Orta vadeli program, malum, açıklandı. Şimdi böyle bir önerge geliyor. Orta vadeli program dengeleri, bütçe dengeleri oluşturulurken konaklama vergisinin 2022 yılında olacağını mı, olmayacağını mı varsayıdınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İbrahim Bey, buyurun.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri arkadaşlarım; öncelikle hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Cavit Bey’in dediği gibi Antalya -benim de seçim bölgesi- turizmin başkenti. Tabii, 2019 yılında yalnızca Antalya’ya 16,5 milyon turist gelmişti ve o günün şartlarında bu konaklama vergisi konulmuştu. Fakat 2020 yılında pandemiden sonra bunu erteleyelim dedik. Niye? Çünkü yalnızca Antalya’ya bile yani 3 milyon turist gelmedi fakat bu sene, 2021’de biraz daha iyiyiz, şu anda 7 milyon turist sayısını geçti. Yani pandemi süreci geçmediği sürece bunun uzatılmasında fayda var ama normal şartlara geçtiği zaman tabii ki bu vergi alınabilir, onun için uzatılmıştır.

Evet, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Süleyman Bey, buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Cavit Arı arkadaşım da değişti, İbrahim Bey de değişti. Şimdi, ilk geldiğinde konaklama vergisinin genel gerekçesi olarak “Bir beldeye, kente gelen turistlerin o beldenin park, bahçe, yol, çöp toplama, itfaiye hizmetlerinden faydalanmaları karşılığında bunun bedelini ödemesine dayanmaktadır.” şeklinde bir gerekçesi vardı hatırladığım kadarıyla. Yani getirilen yasayla konaklama hizmeti verilen yerlerden konaklama vergisi alınacak; bu vergi, vergi daireleri tarafından tahsil edilerek genel bütçeye eklenecek. Yerel yönetimlere dağılımı da 5779 sayılı Kanun’a göre yapılacak. Bu da verginin toplandığı ve hizmetin verildiği yerel yönetimler açısından da adaletsizlik içermektedir. Bu yasa geldiğinde hep şunu söyledik: İşte “Avrupa’da bunun örnekleri var.” denildi, sonra maktu getirildi, sonra yüzdelik oranlar getirildi ama “Madem bu konaklama vergisi getirilecekse buradan elde edilecek olan gelir oradaki hizmet eden yerel yönetimlere verilsin.” denildi, bu da kabul edilmedi. Ben de Cavit arkadaşım gibi bu verginin tamamen kaldırılması taraftarıyım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Öztürk, buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, İbrahim Bey arkadaşımız izah etti konuyu. Gerçi haklı olarak turizm bölgesi milletvekillerimiz, özellikle Muğla, Antalya milletvekillerimiz de kanunun çıktığı güne atıfta bulundular. Ben de hatırladığım kadarıyla gerçekten o günlerde hararetli tartışmalar yapıyorduk fakat o günün şartları ile bugünün şartları bir değil, takdir edersiniz ki o günlerde bu pandemi yoktu. Nitekim İbrahim Bey “16 milyon turist sadece Antalya’ya gelmişti.” dedi. Evet, hatırlıyorum, özellikle Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlar demişti ki: “Bu vergiyi madem alıyorsunuz, bu daha sonra yerel yönetimlere aktarılın.”

CAVİT ARI (Antalya) – Dedik.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bugün geldiğimiz konumda, tabii, idareden de sektörden de bazı talepler geliyor. Yani bu önergeyi biz verirken elbette ki altına gerekçeyi tek maddeyle veya tek cümleyle yazmışız. Açıklama isteği sizin tabii hakkınız milletvekili olarak, milletin temsilcisi olarak. Teknik açıklamayı da Maliyeden arkadaşımız, Bakanlıktan arkadaşımız yaptı.

Şimdi, bu bir erteleme. Gelecekte ne olur? İnşallah bu pandemi böyle devam etmez, devam ederse elbette ki kanun koymak, kanun kaldırmak, hele hele vergi kanunlarını koyup kaldırmak Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevidir. O günkü şartlarda tekrar değerlendirilir ama bugünkü şartlarda ben önergemizin destekleneceğini ümit ediyorum ve bu ertelemenin olmasının gerekli olduğuna inanıyorum. Onun için desteklerinizi bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Asgari ücretliye pandemi ulaşmıyor, sokakta yatan çocuklara pandemi hiç ulaşmıyor.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cemal Bey, bu, bu sene için değil, gelecek sene için getiriliyor yani 2022 yılında da pandeminin devam edeceğini bir anlamda Hükümet kabul ediyor, iktidar öyle düşünüyor “Pandemiye önleyemeyeceğiz, gelecek sene de pandemi devam edeceği için bunu getiriyoruz.” diyor. Madem öyle o zaman diğer kesimler için de, esnaf için de, pandemiden çok fazla etkilenen, işsiz kalan, sıkıntıya giren, ücret alamayan kesimler için de şimdiye kadar getirdiğimiz teşvikleri devam ettirmemiz lazım; bunun mantığı da bunu gerektirir. Eğer pandemi bahane ise aynı şekilde esnafa, çiftçiye, çalışana, pandemiden etkilenen kesimlere de getirmek lazım. Bu nedir, bu nedir, anlamı yok bunun, sadece birisine getiriyoruz ve 2022 için, pandemi devam edecek diye getiriyoruz. Olmadı bu yani mantıklı değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ERHAN USTA (Samsun) – Bilgi istemiştik.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Affedersiniz.

Buyurun Ayşe Hanım.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Sayın Başkanım, malumunuz bütçe gelir tahminleri yapılırken ve OVP’de yer verilirken yürürlükte bulunan tüm kanunlar dikkate alınarak yapılır. Hâlihazırda da şu saat dâhil bu kanun hükmü yürürlüktedir, Meclisimizden geçip kanunlaşmadığı sürece ve onaylanıp yayınlanmadığı sürece de tahminlerin içerisinde yer alacaktır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne kadar? Ne kadar bütçe tahmini 2022 yılı için?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Bütçe tahminleriyle ilgili bir açıklama yapmadık gelir kalemleri itibarıyla. Müsaade ederseniz onu şimdilik açıklamayayım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Geldiği zaman bütçede göreceğiz herhâlde.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Evet, bütçede göreceğiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 17’sinde göreceğiz.

ERHAN USTA (Samsun) – 1 milyar...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Evet, o kadardı, geçen yıl 1 milyardı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9’uncu ve son önergemizi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3854) esas numaraları Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

EK MADDE: “21/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 30. Maddesi’nin 7. Fıkrasına aşağıdaki ifade eklenmiştir.”

“Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Cumhurbaşkanı tarafından kazancın elde edildiği ülkelerin listesi açıklanır.”

Garö Paylan

Erol Katırcıoğlu

Diyarbakır

İstanbul

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun Garö Bey.

GARÖ PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Önergede imzası yok, katılmamış.

GARÖ PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, ben attım imzayı ama size fotokopi verilirken atılmamış hâli verilmiş.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 2 tane şey var, birinde yok, birinde var; öyle bir karışıklık olmuş.

GARÖ PAYLAN (Diyarbakır) – Size imza olmayan hâli verilmiş.

ERHAN USTA (Samsun) – 359’a girmez değil mi? Vergi Usul Kanunu...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usul açısından görüşmeyebiliriz tabii, takdir sizin.

Buyurun lütfen.

GARÖ PAYLAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, Pandora’nın Kutusu açıldı -Uğur Bey de dinlerse iyi olacak aslında- ve şunu gördük arkadaşlar: Yani Türkiye’de çok büyük ihaleleri alan, kışlık sarayı, yazlık sarayı yapan, efendim, şehir hastanelerini yapan, pek çok kamu ihalesini alan bir şirketle başladı başka şirketlerin de ismi çıktı, yurt dışına yüz milyonlarca dolar gönderdiğine ve 105 milyon dolar da bilinmeyen bir yere bağış yaptığına dair belgeler çıktı.

Şimdi, bu iddiaları duyan her yurttaş bunun hesabının sorulmasını istiyor ve biz de milletin vekilleri olarak bunun hesabını sormalıyız diye düşünüyoruz. Şimdi ilgili şirket de bir açıklama yaptı, Rönesans Holding açıklama yaptı, okumuşsunuzdur, diyor ki: “Benim yaptığım işlemin usulen hiçbir aykırı noktası yok.”

Şimdi, usulen bir aykırı noktası olmayabilir ve maalesef öyle ama vicdanen, ahlaken bize göre pek çok aykırı noktası olmalı değerli arkadaşlar yani asgari ücretliden vergi alırken, tüm dar gelirli yurttaşlarımızı vergi yüküne boğarken ve geçinemeyen milyonlar varken kamu ihaleleri alan birileri çok yüksek bedelleri yurt dışına kaçırıyolar ve “Bunda usulen hiçbir şey yok.” diyorlar, vergi cennetlerine kaçırıyolar.

Şimdi, bunu engellemek için AK PARTİ döneminde -sayın bakanımızın da bakanı olduğu dönemde, Abdüllatif Bey’in- bir yasa çıkarmışız 2005 yılında, demişiz ki: “Vergi cennetlerine para götürenler yüzde 30 vergi verirler.” Ama on altı yıl geçmiş, değerli arkadaşlar, bakın, AK PARTİ döneminde yasalaşmış, on altı yıldır vergi cennetlerinin listesi çok basit bir şekilde Hükümet tarafından yayınlanamadığı için bu vergiyi alamıyoruz, hesap da soramıyoruz, hesap da soramıyoruz ve şirketler diyor ki: “Usule uygun arkadaş, ben götürürüm.” Biz bunda bir sakınca görmeliyiz, değerli arkadaşlar, aksi takdirde kamu vicdanını yaralarız, vergi ahlakını yaralarız yani birileri milyarlarca doları yurt dışına kaçırırken yurttaşlarımız “Ben niye vergi veriyorum? Benim vergilerin nereye gidiyor?” diye

sorar. Bu açıdan bu önergemize destek verirsiniz şunu sağlayacaksınız. Dün Hazine Maliye Bakan Yardımcımız doğru bir şey söyledi, “Ben bir şey söyleyemem.” dedi yani vergi cenneti listesini açıklar mısınız, “Hayır, burada durayım.” dediniz. Niye? Çünkü bunu da sormuş olayım tabii ki “Burada durayım.” dediniz. Niye? Çünkü bu siyasi iradenin kararı yani siz artık bakan yardımcısı olarak yani şu anda bakan veya bakan yardımcılarını yalnızca sekreter durumdalar yani Amerika’daki sistem anlamında söylüyorum, irade tek kişide, Sayın Cumhurbaşkanında karar. Cumhurbaşkanı da bu vergi listesi yayınlamıyor, yayınlamayacak da. Niye? Çünkü yandaş müteahhitler bunlar. O zaman ne yapmamız lazım? Milletin iradesini temsil eden Meclisimizin harekete geçmesi lazım. Bu listenin yayınlanması için bir yasa çıkarmamız lazım. Yani bu önergemizde de eğer destek verirsiniz vergi cennetlerine tüyü bitmemiş yetimin hakkını kaçıranlarla ilgili, değerli arkadaşlar, liste yayınlanacak ve kaçırılanlarla ilgili vergiyi maliyemiz yüzde 30 olarak alabilecek, bu da yetmez, artı, maliyemizin “Nereden buldun?” diye sorabilmesi gerekir, peşine düşmesi gerekir, soruşturması gerekir. Ama şu anda maliye idaremizde böyle bir irade olduğunu düşünmüyorum çünkü sarayı inşa etmiş bir müteahhidin peşine düşüp “Nereden buldun?” diye sorabileceğini asla düşünmüyorum, öyle yürek yemiş bir denetçi varsa ne âlâ derim ama öyle olduğunu düşünmüyorum. Bu iradeyi biz sağlamalıyız, milletin vekilleri sağlamalı, bu vergi cennetleriyle ilgili listenin açıklanması için bu yasa maddesini geçirmeliyiz diye düşünüyorum.

Hepinize destekleme çağrısı yapıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Mütekip madde yürürlük maddesidir, 63’üncü maddeye geçiyorum.

MADDE 63- Bu Kanunun;

a) 1 , 5, 6 ncı maddeleri ile 7 nci maddesinin basit usulde beyanname verilmesinin madde metninden çıkarılmasına ilişkin hükmü 1/1/2021 tarihinden İtibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

b) 2 nci maddesi 1/1/2022 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

c) 4 üncü maddesi, 7 nci maddesinin yıllık gelir vergisi beyannamesinin Şubat ayında verilmesine ilişkin hükmü ile 10 uncu maddesi, 59 ve 60 ncı maddeleri 2022 yılı vergilendirme dönemine ilişkin verilecek beyannamelerden İtibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

ç) 9 uncu maddesi 2022 yılı vergilendirme dönemine ilişkin verilecek beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

d) 11 inci maddesi 1/1/2022 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

e) 15 inci maddesi 1/6/2022 tarihinde,

f) 17 ve 18 inci maddeleri 1/7/2022 tarihinde,

g) 23 üncü maddesi yayımı tarihini takip eden ayın başında,

ğ) 31, 52 ve 58 inci maddeleri 1/1/2022 tarihinde,

h) 46, 47, 48, 49 ve 50 nci maddeleri 1/1/2022 tarihinden itibaren yapılacak başvurulara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

ı) 55 inci maddesi 1/1/2022 tarihinden itibaren 193 sayılı Kanunun mükerrer 20/B maddesi kapsamında vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

i) 62 nci maddesi 1/1/2022 tarihinden itibaren yapılacak yatırım harcamalarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

j) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi yok.

Yürürlük maddesini, 63'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

64'üncü madde yürütme maddesidir, 64'üncü maddeye geçiyorum:

MADDE 64- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz talebi yok.

Yürütme maddesi olan 64'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, görüşülmekte olan teklif metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde kanun tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergelerle yapılan değişikliklerin kanunun sistematığına uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, yürürlük maddesinin kabul edilen değişikliklere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini, ayrıca muhalefet şerhlerinin 9 Ekim Cumartesi saat on ikiye kadar verilmesini, özel sözcüler olarak Şirin Ünal, Ekrem Çelebi, İbrahim Aydın, Bekir Kuvvet Erim, Orhan Yegin, İbrahim Aydemir, Cemal Öztürk, Yaşar Kırkpınar, Ahmet Kılıç, Uğur Aydemir, Salih Cora, İsmail Güneş, Mustafa Kalaycı, Mustafa Baki Ersoy'un belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun diyorum. Mesai harcayan herkese çok çok teşekkür ediyorum ama kapatmadan önce teklif sahibi arkadaşımıza söz veriyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, ben de başta siz olmak üzere bu kanun teklifinin hazırlanmasında... Bu işin mutfağında siz de vardınız, size çok teşekkür ediyoruz Başkanım. Bütün Komisyon üyelerimize, katkı sağlayan bütün Komisyon üyelerimize ve bürokratlarımıza, herkese çok teşekkür ediyorum, sağ olsunlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biz size ve katkısı olan herkese teşekkür ediyoruz.

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.39